

81 වන කාණ්ඩය
4 වන කලාපය
(II වන කොටස)

8 ඉරිදි
1968 සැප්තැම්බර් 1

පාර්ලිමේන්තු විවාද

(හැන්සාඩ්)

නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ

නිල වාර්තාව

(අශෝධිත පිටපත)

අත්කරීන ප්‍රධාන කරුණු

විසර්ජන පනත් කෙටුම්පත, (1968-69) [දෙළොස්වන වෙන් කළ දිනය]

55 වන ශීඝ්‍ර කරක සභාව විසින් සලකා බලන ලදී.

பாராளுமன்ற விவாதங்கள்

(ஹன்சாட்)

பிரதிநிதிகள் சபை

அதிகார அறிக்கை

(பிழை திருத்தப்படாதது)

பிரதான உள்ளடக்கம்

ஒதுக்கீட்டு மசோதா, 1968-69 [ஒதுக்கப்பட்ட பன்னிமண்டரம் நாள்]

குழுவில் ஆராயப்பட்ட தலைப்பு 55

Volume 81
No. 4
(Part II)

Sunday
1st September, 1968

PARLIAMENTARY DEBATES

(HANSARD)

HOUSE OF REPRESENTATIVES

OFFICIAL REPORT

(Uncorrected)

PRINCIPAL CONTENTS

APPROPRIATION BILL, 1968-69 [Twelfth Allotted Day]

Considered in Committee Head 55

நியோජன மன்றி மனவிரய

பிரதிநிதிகள் சபை

House of Representatives

1968 ஈழநாடு 1 வன ஓரெ

ஞாயிற்றுக்கிழமை, 1, செப்ரம்பர் 1968

Sunday, 1st September, 1968

[1968 ஈழநாடு 1 வன ஓரெ: கில வர்நாவே 958 வன கிரயே னெ ஓகிரெ கெய்ய]

[1968 செப்ரம்பர் 1, ஞாயிற்றுக்கிழமைய அதிகார அறிக்கை 958 ஆம் பந்தியிலிருந்து நிகழ்ச்சித் தொடர்.]

[Continuation of Proceedings from Col. 958 of OFFICIAL REPORT for Sunday, 1st September 1968.]

வியர்சன பதந் கெடுமியந, 1968/69

ஒதுக்கீட்டு மசோதா, 1968-69

APPROPRIATION BILL, 1968-69

එච්. එම්. නවරත්න මයා. (මිනිපෙ)
(திரு. எச். எம். நவரத்ன—மினிப்பே)
(Mr. H. M. Nawaratna—Minipe)

ගරු සහාජනිතූමනි, සියයට සියයක් ම ගොවි ජනතාව පදිංචිව සිටින ආසනයක් නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීවරයකු වශයෙන් මට ඉඩම් ඇමතිතුමාගේ වෑය ශීඝ්‍රය යටතේ කළා කරන්නට අවස්ථාව ලැබීම ගැන මා ඉතාමත්ම සන්තෝෂ වෙතවා. ඇත්ත වශයෙන්ම ඉඩම් ඇමතිතුමා ගැන මා කණගාටු වෙතවා. මක්නිසාද? විසිවන ශත වර්ෂයේ ලංකාවේ පහළ වී සෑමදාම බැණුම් අසන එකම ඇමතිවරයා එතුමා නිසයි. එතුමා සෑම ආණ්ඩුවකම සෑම කැබිනට් මණ්ඩලයකම ඉඩම් අමාත්‍යාංශ යම දරමින් සෑමදාම බැණුම් අසනවා. ඒ ගැන මා කණගාටු වෙතවා.

මිනිපේ ව්‍යාපාරය ගැන එතුමා දන්නවා ඇති. මිනිපේ ව්‍යාපාරය ගැන ඇත්ත වශයෙන්ම එතුමා විශේෂ උනන්දුවක් දක්වා වැඩ කළා. ඒ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධව අද පැනනගී තිබෙන ප්‍රශ්න දෙක තුනක් මා තමුත්තාන්සේට ඉදිරිපත් කරන්නට අදහස් කරනවා. මිනිපේ ජනපදයේ ගොවි

ජනතාවට දී තිබෙන ඉඩම්වලින් අක්කර 29 ක් එම්. බී. ඩබ්ලිව්. මැදිවක මහත්මයාට දී තිබෙන බව තමුත්තාන්සේ දන්නවාද? තමුත්තාන්සේගේ ස්පීර් ලේකම්වරයා ගෙනුත් ශ්‍රී කාන්ත මහත්මයාගෙනුත් මා ඒ ප්‍රශ්නය ඇසුවා. මිනිපේ කොට්ඨාශය තුළ කොයි තරම් දුප්පත් ජනතාව සිටිනවාද කියා පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමා දන්නවා. එතුමා බොහොම උදව් කරනවා. ඒ ගැන මා එතුමාට ස්තූති කරනවා. මිනිපේ කොට්ඨාශයේම ජනිත වූ රජයේ ඉඩම් අඟලක්වත් නැති ගොවීන් විශාල සංඛ්‍යාවක් සිටිනවා. එවැනි ගොවීන් සිටිය දී මිනිපේ ජනපදය තුළින්ම, පල්ලේ වත්ත දුම්කොළ බාත් නමැති ඉඩමෙන් මැදිවක මහත්මයාට අක්කර 29 ක් දුන්නේ කෙසේද කියා මා ප්‍රශ්න කරනවා. කලින් මේ ප්‍රශ්නය ස්පීර් ලේකම්තුමාට ඉදිරිපත් කළා. හසලක වැවට මැදිවක මහත්මයාගේ ඉඩම් යට වූ තිසා මේ ඉඩම් දී තිබෙනවාය කියා ඒ මහත්මයා කීවා. හසලක වැවට මැදිවක මහත්මයාගේ අක්කර 3 ක් පමණ යට වූ බව මා පිළිගන්නවා. ඇත්ත වශයෙන්ම අක්කර 3ක්වත් නැහැ. තමුත් දන් එම තිසාය කියා රජයේ ඉඩම් අක්කර 29 ක් දී තිබෙනවා. මේ ඉඩම්වල සිටින ගොවීන් බලහත්කාරයෙන් එළවන්නට ගිහින් දන් සෑමදාම පොලීසියට පැමිණිලි ගලා එන බව තමුත්තාන්සේ දන්නවාද? සෑමදාම රණ්ඩු කෝලාහල වන බව තමුත්තාන්සේ දන්නවාද? ගරු ඇමතිතුමා මේ ඉඩම් දුන්නාය කියා මැදිවක මහත්මයා කෙලින් ම කියනවා. ඇමතිතුමාගේ නියෝගයක් අනුව දන්නාය කියා ස්පීර් ලේකම්තුමා කියනවා. ඇමතිතුමා මොන මොන නියෝග දෙනවාද කියා මා දන්නේ නැහැ. රජයේ ඉඩම් අඟලක්වත් නැති දුප්පත් ගොවීන් මිනිපේ කොට්ඨාශය තුළ කොයි තරම් සිටිනවාද? තමුත්තාන්සේගේ ඉඩම් දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉඩම් දෙන්නේ මේ විධියටද?

ඇත්ත වශයෙන්ම මේ කරුණු ගැන ගරු ඇමතිතුමා වගකිව යුතුයි. 1958 දී තමුත්තාන්සේ හසලක ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළා. ඒ හසලක ව්‍යාපාරය තුළින් දොළහදහසේ අක්කර .60 ක් දැදිගම හාමුදරුවන්ට දී තිබෙනවාද, නැද්ද?

ගරු සී. පී. ද සිල්වා

(கௌரவ சி. பி. டி. சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

මා දන්නේ නැහැ. කොහේද?

නවරත්න මයා.

(திரு. நவரத்ன)

(Mr. Nawaratna)

දොළහදාසයා අක්කර 60 ක් දී තිබෙනවා. ජනතාවට අක්කර දෙක බැගින් බෙදා දෙන ජනපදය තුළින් තමයි මේ ඉඩම් දී තිබෙන්නේ.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා

(கௌரவ சி. பி. டி. சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

ඒක මට අළුත් පුවතක්. මා ඒ ගැන සොයා බලන්නමි.

නවරත්න මයා.

(திரு. நவரத்ன)

(Mr. Nawaratna)

මහනුවර සංචාරක කවිචේරිය මිණිපෙට පැමිණි අවස්ථාවේදී මේ හාමුදුරුවෝ දිසා පතිතුමාට ලියුම දුන්නා. ඒ අවස්ථාවේදී මහජනතාව විරුද්ධ වුණා. එතකොට දිසාපතිතුමා තමුන්තාත්සේටත් දෙපාර්තමේන්තුවටත් ලියුමක් එව්වා. මේ හාමුදුරුවන්ට අක්කර 60 ක් දෙන්නට බැරිය කියා. තමුන් කෙසේ හෝ ඒ ඉඩම් දෙන්නය කියා නැවතත් නියෝගයක් ඇවිත් තිබෙනවා. ඒ අනුව දන් ඒ හාමුදුරුවන්ට ඉඩම් දී තිබෙනවා. ඒ ගැන සොයා බලන්න.

තමුන්තාත්සේගේ අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින ඉඩම් දෙපාර්තමේන්තුවේ කොයි තරම් වැරදි තිබෙනවාද කියා තමුන්තාත්සේ දන්නේ නැතිව ඇති. මට ප්‍රථමයෙන් කපා කළ වත්තේගම ගරු මන්ත්‍රීතුමා (වීරකෝන් මයා.) තමුන්තාත්සේගේ ගුණ කිව්වා. මහවැලි ගඟ පොල් ගොල්ල වත්තෙන් හරවන්නට තමුන්තාත්සේ හුඟක් මහත්සිවුණය කියා එතුමා කිව්වා. මා ඒ ගැන කියන්නට යන්නේ නැහැ. තමුන් ඒ සමගම පිගාඔය හැරවීම සම්බන්ධවත් අප තුළ විශාල බලාපොරොත්තුවක් තිබුණු බව තමුන්තාත්සේලාට මතක ඇති.

වත්තේගම ගරු මන්ත්‍රීතුමා තමුන්තාත්සේගේ ගුණ වර්ණනා කරමින් එතසාල් වැව්මට වත්තේගමින් ඉඩම් දී තිබෙන බවත්, මහජනතාව ලගදීම ඒවායේ පලදාව ලබා ගන්නා බවත්, කියා සිටියා. කොත්මලේට පමණක් දෙවැනි තැනක් ගන්නා තරමට එතසල් වගාවට මුළු ලංකාවේම විශාල ප්‍රසිද්ධියක් දරන්නේ උඩදුම්බර හුන්තස්ගිරිය ප්‍රදේශය බව තමුන්තාත්සේ දන්නවා.

මිණිපේ මැතිවරණ කොට්ඨාශයටයි මේ ප්‍රදේශය අයිති. මීට අවුරුදු දෙකහමාරකට පමණ පෙර උඩදුම්බර නැගෙනහිර කෝරළයේ ගංගොඩ වසමේ පිටවල නම් ගමේ එතසල් මඩිත්ත නමින් හඳුන්වනු ලබන ඉඩමක් ගොවීන් අතර බෙදා දීම සඳහා මහනුවරදී ඉඩම් කවිචේරියක් පවත්වනු ලැබුවා. ගොවිතැන් කරන්නට බලාපොරොත්තුවෙන් ගෙවීන් බොහෝ දෙනා පෝර පවා සොයාගෙන සුදානමින් කාලයක් තිස්සේ සිටියා. එහෙත් තවමත් ඒ ඉඩම් ගෙවීන්ට දී නැති බව කියන්නට සිදු වී තිබෙනවා. එදා තෝරා ගන්නා ලදැයි කියන එකම එක ගොවියකුටත් අද වනතුරු ඔය කියන ඉඩම් ලැබී නැහැ. මිණිපේ ආසනයේ ගම් දෙකේ කෝරළය ගැන මිට පෙර අයවැය විවාදයේදී මා මතක් කළා. පල්ලේගල දෙබොක්කේ ගැරඹි ඇල්ල ප්‍රදේශයේ එතසල් වැව්මට ඒ කාලයේදී ඉඩම් බෙදා දුන්නා. සමහර අයට ආධාර මුදල්ද ලැබුණා. රුපියල් විසිපහ, පණහ ආදී වශයෙන් මුදල් ලැබුණු ගොවීන් ඉන්නවා. අද වනතුරු ඒ හැර වෙන කිසිම ආධාර මුදලක් කිසිම ගොවියකුට ලැබී නැහැ. පැල දාහක් ගැනීමට රුපියල් දෙසියයක් පමණ වැය කරන්නට සිදු වෙනවා. සමහර අය අතින් මුදල් වියදම් කර තිබෙනවා. ඒ අයට කිසිම දෙයක් ලබා ගන්නට බැරි වුණා. උඩදුම්බර ජනතාවට ඔය තත්ත්වය දැන් උදා වී තිබෙනවා. කොහිලමඩ ලියන් ගොල්ල ප්‍රදේශයේත් ඉඩම් දෙන්නට සුදානමක් තිබුණා. අද වනතුරුම ඉඩම් දීලා නැහැ. වත්තේගම ගරු මන්ත්‍රීතුමා (වීරකෝන් මයා.) එතසල් වවන්නට ඉඩම් බෙදන්නට යන වගක් කිව්වා. වත්තේගම ප්‍රදේශයට වෙන්තට ඇති, ඒ. ගරු ඇමතිතුමා මිණිපේ ආසනයේ ජනතාවට දැන් කුඩම්මාගේ සැලකිලි

දක්වනවාද? එහෙම නැතිව ඒ අයටත් මේ රටේ පුරවැසියන් හැටියට නිසි සැලකිලි දක්වනවාද? ඒ ගැන මා තුළ අවිශ්වාසයක් තිබෙනවා.

ඉඩම් ඇමතිතුමාගේ ගරු පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමා නම් මහියංගන කොට්ඨාශයට වැඩ කරන කෙනෙක්. මැදිවක උන් නැහැගේ ගෝරියෙන් පස්සේ ගරු ඇමති තුමා කෙරෙහි මා තුළ ලොකු අවිශ්වාසයක් ඇති වෙලා තියෙනවා. උන් නැහැට අක්කර 29 ක්ම දුන්නේ යාළුමිත්‍රකම් උඩ බව මට දැනගන්නට ලැබී තිබෙනවා. ලබන වතාවේදී එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් තරඟ කරන්නට මැදිවක උන් නැහැට එනවාය කියන නිසා උන් නැහැට සැලකුවාය කියන චෝදනාවක් තියෙනවා. ඒ විධියට සලකනවා නම් ඒ බව කියන්න. ගරු ඇමතිතුමා මිනිසේ ජනතාවට නම් සලකන්නේ කුඩම්මා කෙනකුගේ සැලකිල්ලේ හැටියට බව අපි දන්නවා. පිටස්තර උදවිය එනවාට විරුද්ධව යමක් කියන්නේ නැහැ. ඒකට කමක් නැහැ. ඒ වුණට ඔය ධනපති මුදලාලිලා පදිංචි වෙනවාට නම් මා කවදත් විරුද්ධයි. ගොවීන් නම් ඕනෑ තරම් පදිංචි වුණට මොන විධියකින්වත් මගේ විරුද්ධත්වයක් නැහැ.

අ. හා. 4.15

අසමෝදගං වතු යාය ගැන තමුන් තාත්සේ දන්නවා. 1960 මාර්තු මැති වරණයේදී ඒ ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ට එයින් ඉඩම් දෙන්නට පොරොන්දු වුණා. ගොඩ ඉඩම් අක්කරය බැගින් පමණයි දුන්නේ. ගෙවල් තනා ගැනීමට පමණයි ඉඩම් දුන්නේ. ගොවීන්ට දුන් ඒ ඉඩම් අක්කරය ගොඩ ගොවිතැන් කිරීමට පමණයි දී තිබෙන්නේ. මඩ ඉඩම් ලැබී නැහැ. ගොඩ ඉඩම් අක්කරයකින් පවුලකට ජීවත් වන්නට පුළුවන්ද? කොහොමද ඒ තරම් සුළු බිම් ප්‍රමාණයකින් ජීවත් වන්නට පුළුවන් ආදායමක් ලබා ගන්නේ? ඒ විධියේ තත්ත්වයක් අද ඒ ප්‍රදේශවාසීන්ට උදා වෙලා තියෙනවා. අයවැය විවාදයේදී මීට පෙරත් මේ ගැන මම කිව්වා. අපට කිසිම සේවයක් ඇති වුණේ නැහැ.

ගරු ඇමතිතුමාට ස්තූති කරන්නට පුළුවන්කමක් නැහැ. වාරිමාර්ග දෙපාර්ත

මේන්තුවට ස්තූති කරන්නට ඕනෑ. අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ කරවා ගන්නට බැරි වූ දේවල් හසලක ප්‍රදේශයේ වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන්ට කරන්නට පුළුවන් වෙලා තියෙනවා. ඒ නිසා තමුන් තාත්සේට තොවෙයි මගේ ස්තූතිය හිමි වන්නේ. වාරිමාර්ග දෙපාර්ත මේන්තුවේ ඉංජිනේරු මහත්මයා ඇතුළු නිලධාරී මණ්ඩලය ගොවීන්ගේ දුක දැක එය තමන්ගේ දෙයක් හැටියට සලකා වැඩ කළ බව ප්‍රකාශ කරන්නට ඕනෑ. ඩී. අයි. රෝස මහත්මයාටත් සිල්වා ඉංජිනේරු මහත්මයාටත් විශේෂයෙන් ස්තූති කරන්නට ඕනෑ.

ආර්. පී. විජේසිරි මයා. (කුණ්ඩසාලේ)
(තිල. ඡුර්. ජී. බිඤ්ජිති—උණ්ඨසාලේ)
(Mr. R. P. Wijesiri—Kundasale)

ඔහොම කියාගෙන යනකොට අන්තිමේදී ගරු ඇමතිතුමාටයි ස්තූතිය හිමි වන්නේ.

නවරත්න මයා.
(තිල. ජවරාත්න)
(Mr. Nawaratna)

කුණ්ඩසාලේ මන්ත්‍රීතුමා වැඩ කර තිබෙන බව ඇත්තයි. කුණ්ඩසාලේ එක්තරා ප්‍රමාණයක වැඩ කර තිබෙනවා. ඒ නිසා එතුමා ඒ ගැන දන්නවා ඇති. මාත් ඒ බව දන්නවා. ඒ ගැන සන්තෝෂයි.

ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ඉඩම් නිරවුල් කරගෙන යනවා. සමහර තැන්වල ඉඩම් පිළිබඳ තත්ත්වය කතා ගාටුදායකයි. දනට සමහර ඉඩම්වල තත්වය ගැන බලන කෙනකුට පෙනී යන්නේ මායිම් අනුව නම් කුරහන් නැලී 25ක වපසරිය තිබෙන ඉඩමක ඇත්ත වශයෙන්ම තිබෙන්නේ නැලී පහළොවක විස්සක වපසරියක් පමණක් බවයි. මේ අන්දමට ඉඩම් නිරවුල් කරගෙන යන විට සමහර විට ඔප්පුව තිබෙන මිනිහට තමන්ගේ ඉඩම ලැබෙන්නේ නැහැ. ඔහුට වෙන තැනකින් ඉඩමක් දෙන්නටයි, සිදු වෙන්නේ.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා
(ඔහුගේ ජී. ජී. පී. සිල්වා)
(The Hon. C. P. de Silva)

ඒක කරන්නෙන් මම පුද්ගලික වශ

නවරත්න මයා.

(*திரு. நவரத்ன*)

(Mr. Nawaratna)

නමුත් නාන්සෙගෙ දෙපාර්තමේන්තු වක්. ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුවත් අලුත් ක්‍රමයකට සකස් කරල මහජනයාට වඩා ඉක්මණින් ඉඩම් නිරවුල් කර දීමට ඒ දෙපාර්තමේන්තුව උනන්දු කරවන ලෙස ගරු ඇමතිතුමාගෙන් ඉල්ලමින් මගේ වචන ස්වල්පය මෙයින් අවසාන කරනව.

සෝමරත්න සෙනරත් මයා. (අම්

පාරෙයි)

(*திரு. சோமரத்ன செனரத்—அம்பாறை*)

(Mr. Somaratne Senerath—Amparai)

ගරු සභාපතිතුමනි, මේ අමාත්‍යාංශය යටතේ අදහස් කීපයක් පමණක් ඉදිරිපත් කරන්නට මා බලාපොරොත්තුවෙනව. පළමුවෙන්ම ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලය ගැන වචනයක් දෙකක් ප්‍රකාශ කිරීමටයි, මා අදහස් කරන්නේ. ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සේවක ප්‍රශ්න මේ අවස්ථාවේ ඉතාම උග්‍ර වී තිබෙනවා. උඩ වලවේ ව්‍යාපාරය පටන් ගැනීමෙන් පසුව අම්පාරේ සිටින සේවක සංඛ්‍යාව වැඩිය කියන මතයක් මේ ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලයට පහළ වී තිබෙනව. සංවර්ධන මණ්ඩලයේ අම්පාරේ අංශයේ සේවකයන් වැඩිපුර සිටින්නට පුළුවන් බව එක අතකින් මම පිළිගන්නට කැමතියි. එහෙත් මෙය හිතා මතාම තළ දෙයක් හැටියටයි, මට පිළිගන්නට සිදු වී තිබෙන්නේ. මම එහෙම කියන්නේ ඇයි? උඩ වලවේ ව්‍යාපාරය පටන් ගන්න විට සංවර්ධන මණ්ඩලයට යුතුකමක් තිබුණ, අම්පාරේ හිටිය සේවකයන් ක්‍රමානුකූලව විකින් ටික උඩ වලවේ ව්‍යාපාරයට මාරු කර හරින්න. ඒක කළේ නැහැ. එසේ නොකර උඩ වලවේ ව්‍යාපාරයේ සේවයට අළුත් සේවක පිරිස් බඳවා ගන්න. ඒ නිසා අද අම්පාරේ සිටින සේවකයන්ට යන එන මං නැතිවයි තිබෙන්නේ. ඔවුන් දොරට දමන්න ඔන්න මෙන්න කියායි තිබෙන්නේ. මේක සිද්ධ වුණේ මොන හේතුවක් නිසාද? මහජනයාට වැඩි වැඩියෙන් රක්ෂා දීම ගැන මම විරුද්ධ නැහැ. එහෙත් අවුරුදු දහය, පහළොහ, විස්ස ආදී වශයෙන් සේවය කළ සේවකයන් එලියට දමා අමුතු

වෙන් සේවක පිරිසක් බඳවා ගැනීම යුතු කමක් නොවෙයි. කෙසේ හෝ මේ වරද සිදු වී තිබෙනව. ස්ථිර ලේකම්තුමා ඇතුළු නිලධාරීන් පිරිසක් අගමැතිතුමා හමුවුණු අවස්ථාවකදී අගමැතිතුමා ප්‍රශ්න කර තිබෙනව, ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලයට වැඩිපුර සේවකයන් ගත්තේ කොහොමද කියා. ඒ අවස්ථාවේදී සංවර්ධන මණ්ඩලයේ නිලධාරීන්ට උත්තරයක් නැතිව ගොස් තිබෙනව. සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සේවයේ යෙදී සිටින පුහුණු වූ වැදගත් සේවක පිරිසක් මේ අළුත් සේවකයන් නිසා එලියට දමන්න. කිසිසේත්ම යුතු කමක් නැහැ.

සංවර්ධන මණ්ඩලයේ වයස අවුරුදු 55 සම්පූර්ණ වූ සේවකයන් අස් කර දමන්නට දැන් වැඩ පිළිවෙල යොදා හමාරයි. අද උදේ ඒ සේවකයන් සමඟ ගරු ඇමතිතුමා හමුවී මම ඒ ප්‍රශ්නය ගැන සාකච්ඡා කළා. සිරිතක් වශයෙන් දෛනික වැටුප් ලබන සේවකයන් සංවර්ධන මණ්ඩලය අස් කළේ අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වූ පසුවයි. මේ ඊයේ—පෙරේදා අලුත් නීතියක් සම්මත කරගෙන තිබෙනව, අවුරුදු 55 න් ඒ උදවියගේ සේවය අහෝසි කරන්න. ඇයි, මේ නීතිය ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලයට පමණක් සීමා වෙන්නේ? ආණ්ඩුවේ අනිකුත් සංස්ථාවලට මේ නීතිය බල නොපවත්වන්නේ ඇයි? සංවර්ධන මණ්ඩලයේ අවුරුදු 55 සම්පූර්ණ වූ සේවකයන්ට විතරක් ගෙදර යන්නට කීමේ සාධාරණ කමක් තිබෙනවාද? අනික් ප්‍රශ්නය, දෛනික වැටුප් ලබන සේවකයන්ට විතරක් මේ නීතිය බලපාන්නේ ඇයි කියන එකයි. මාසික වැටුප් ලබන අවුරුදු 67 ක් වයස් වූ නිලධාරීන් සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සේවය කරන බව මා දන්නව. මාසික වැටුප් ලබන අවුරුදු 60 පැත්ත නිලධාරීන් විශාල පිරිසක් ගංගා නිම්න සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සේවය කරනව. එහෙම නම් දෛනික වැටුප් ලබන අවුරුදු 55 සම්පූර්ණ වූ කම්කරුවන් පමණක් එලියට දැමීමේ සාධාරණකමක් තිබෙනවාද? එය නීතියක් නැත්නම් ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් පිළිගත් දෙයක් නම් මාසික වැටුප් ලබන අනිකුත් සේවකයින් අවුරුදු 55 න් එලියට දමන්නට ඕනැ. ඔවුන් අවුරුදු 55 න් එලියට දමන්නාය කියා මා කියනවා නොවෙයි.

අවුරුදු 55 න් එළියට දැමීම ප්‍රතිපත්තියක් වශයෙන් කරනවා නම් එසේ විය යුතු බවයි මා කියන්නේ. දෛනික වැටුප් ලබන අය අවුරුදු 55 න් එළියට දමන නමුත් අවුරුදු 67 ක් වූ මාසික වැටුප් ලබන අය සිටින බව මා දන්නවා. අවුරුදු 60 න් රජයේ සේවයෙන් විශ්‍රාම ලබා එන අයට මෙය පාරාදිසයක් වී තිබෙනවා. එදත් එහෙමයි ; අදත් එහෙමයි. මා කියන්නේ යම් සාධාරණත්වයක් තිබෙන්නට ඕනෑය කියන එකයි.

වයස 55 න් විශ්‍රාම යා යුතු කම්කරු පිරිසකුත් සමග අද උදේ මා ගරු ඇමති තුමා හමු වී ඔවුන් වෙනුවෙන් එක ඉල්ලීමක් කළා. ඇමතිතුමා හමු වූ ඒ පිරිසත් මාත් ඉල්ලා සිටියේ නියමිත කාලයට කලින් සේවයෙන් දොච්ට දමනවා නම් අඩු වශයෙන් මාස තුනක වැටුපවත් ඔවුන්ට දෙන්නය කියලයි. ගරු ඇමති තුමා එය පිළිගෙන ඒ ගැන කටයුතු කිරීම ස්ථිර ලේකම්තුමාට පැවරුවා. ඒ අනුව නියමිත කාලසීමාවට කලින් දොච්ට දමනවා නම් අඩු වශයෙන් ඔවුන්ට මාස තුනක පඩියවත් දෙන්නට ඕනෑ. ඒ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අද උදේ ගරු ඇමතිතුමා පොරොන්දු වීම ගැන මා සතුටු වෙනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, ඊළඟට ගල්ඔය මහ කම්හල ගැන යමක් කියන්නට ඕනෑ. එය සේවකයින් 3,000 ක් පමණ සිටින විශාල කම්හලක්. එහෙත් එහි කිසිම පරිපාලනයක් නැහැ. අවුරුද්දක දෙකක සිට මෙහි නියම පාලනයක් නැහැ. පුහුණුව ලබා ඇති ඒ සේවකයින්ගෙන් නියම ප්‍රයෝජනයක් ලබාගන්නේ නැහැ. එය මා කියන කියමනක් පමණක් නොවෙයි, ක්‍රම සම්පාදක දෙපාර්තමේන්තුවෙන් මේ පිළිබඳව කොමිටියක් පත් කර විභාග කර පරීක්ෂණ පවත්වා ඉදිරිපත් කර තිබෙන වාර්තාව අනුවත් එය පැහැදිලි වෙනවා. එම වාර්තාව පසුගිය කාලයේ “ඩේලි නිවුස්” පත්‍රයේ පළ වුණා. එම කම්හලේ පාලනය අඩපණ වී තිබෙනවා යයි එහි කියා තිබුණා. එය කම්කරුවන්ගේ වරද නොවෙයි. එහි සිටින්නේ ඇටවුම් බැහැපු නිලධාරී පිරිසක්. මේ කම්හලෙන් නියම ප්‍රයෝජනයක් ගන්න නම් හොඳ, දක්ෂ, පාලනය ගැන හොඳ අවබෝධයක් ඇති

නිලධාරී පිරිසක් පත් කරන්නට ඕනෑ. එහි නොයෙකුත් බඩු තිබෙනවා. වාහන වල අමතර කොටස් අද වැඩි මිලට විකිණෙනවා. මේ කම්හලේ තිබෙන වාහන අමතර කොටස් හැමදාම අතුරුදහන් වෙනවා. පොඩි පොඩි ඒවා පමණක් නොවෙයි, විශාල ඒවාත් අතුරුදහන් වෙනවා. මා දන්නවා ඊයේ පෙරේදා එහි තිබුණු පාස්සන මැෂිමක්—වැල්ඩිං මැෂිමක්—අතුරුදහන් වුණා. නැති වුණේ කොහොමද කියා කවුරුවත් දන්නේ නැහැ. එපමණක් නොවෙයි. තඹ කම්බි ටොන් 12 කුත් නැති වුණා. ටයරුත් අතුරුදහන් වෙනවා. අර බුල්බෝසර් වැනි ලොකු වාහනවල ක්‍රැන්ක් එකකුත් නැති වුණා. එය මිනිසුන් 10 දෙනකුටවත් ගෙන යන්නට පුළුවන් එකක් නොවෙයි. ටොන් එකක් පමණ බරයි. එයත් නැති වුණා. මේවා කොහොමද යන්නේ? ඒ පළාතේ කොන්ත්‍රාත් අරගෙන වැඩ කරන, විරුක්ටර් වැනි විශාල වාහන අයිති අය සිටිනවා. මේවා කම්හලෙන් යන්නේ ඒ අයටයි. මේවා කෙරෙන්නේ සම්පූර්ණයෙන්ම නිලධාරීන්ගේ දැනුම ඇතිවයි. එහි පරිපාලනයක් නැහැ. පාලනයක් කරන්නට පුළුවන් ප්‍රධානියකු නැහැ. මේ සියල්ලක්ම සිදු වන්නේ අන්න ඒ නිසයි. ඒ නිසා මේ කම්හලේ කටයුතු සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතිසංවිධානය කර මේ රට සංවර්ධනය කිරීම සඳහා මේ පුහුණු කම්කරුවන්ගෙන් ප්‍රයෝජනයක් ලබා ගන්නා ලෙස ගරු ඇමතිතුමාගෙන් මා ඉල්ලා සිටිනවා.

දකුණු ඉවුරේ ඉඩම් ප්‍රශ්නය ගැන ඊළඟට මා වචන කීපයක් කියන්නට කැමැතියි. මීට අවුරුද්දකට පමණ පෙර ගරු අගමැතිතුමාත්, ඉඩම් ඇමතිතුමාත්, සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සභාපතිතුමාත්, මාත් දකුණු ඉවුරේ ඇවිදින්නට ගිය බව මට මතකයි. එදා එහි ජනතාව අගමැති තුමාට එක්තරා වෝදනා වගයක් ඉදිරිපත් කළා, එහි කෙරෙන ඉඩම් මංකොල්ලය ගැන. අගමැතිතුමා ඒවා අසා, දකුණු ඉවුරේ ඉඩම් දීම වහාම අවලංගුකළා ඒ පිළිබඳ පරීක්ෂණයක් පවත්වා ඉඩම් කවිචේරි පැවැත්වීම දිසාපතිවරුන්ට බාර දෙන ලෙස ස්ථිර ලේකම් තුමාට නියෝගයක් කළා. එහෙත් ඒ නියෝගය ක්‍රියාත්මක වුණේ ඉඩම් කවිචේරි පැවැත්වීම දිසාපති

[සෙනරත් මයා.]

වරයාට බාර දුන්නේ නැහැ. අදත් ඉඩම් බෙදීම කෙරෙන්නේ නිලධාරීන්ගේ ඕනෑ එපාකම් අනුව මිස, නියම ක්‍රමානුකූලව පැවැත්වෙන ඉඩම් කවිවේරි මාර්ගයෙන් නොවෙයි. අද ඒ ප්‍රදේශයේ ඉඩම් බෙදීම කෙරෙන්නේ ඉඩම් බෙදීමේ ආඥාපනත අනුව නොවෙයි. එදා අගමැතිතුමා දුන් නියෝගය පරිදි මේ පිලිබදව පරීක්ෂණයක් පැවැත්වුණාද, එසේ නම් එහි ප්‍රතිඵල මොනවාද යන වග ප්‍රදේශයේ මන්ත්‍රී වරයා වශයෙන් මා දැන ගන්නට සතුටුයි.

අ. භා. 4.30

එක්තරා නිලධාරී මණ්ඩලයකුත් සේවක පිරිසකුත් එකතු වී දකුණු ඉවුරේ ඉඩම් නොයෙක් ප්‍රදේශවල උදවියට බෙදා දෙන බවට වෝදනාවක් ඇති වී තිබෙනවා. ඒ ගැන වහාම පරීක්ෂණයක් පවත්වන ලෙස දන්වා මා සභාපතිතුමාට විදුලි පණිවුඩයක් යැව්වා. පරීක්ෂණයේදී සාක්ෂි දීම සඳහා මා එක්තරා සේවකයකුත් එහි පිටත් කර යැව්වා. එහෙත්, විජයබාහු විජය සිංහගේ නියෝගයක් පිට එම සේවකයා හෙට සිට උඩ වලවේ ප්‍රදේශයට මාරු කරන ලද බව මට අද උදේ විදුලි පුවත කින් දන්වා එවා තිබෙනවා. කුමන දේශපාලන පක්ෂයක් හෝ හරි දෙයක් තර්කවා නම් මට කමක් නැහැ. මේ විධියේ පරාජිත අපේක්ෂකයන්ගේ ගද ගහන වැඩ නිසා මේ රජය ජනතාවගේ දෝෂාරෝපණයට ලක් වෙනවා. සාක්ෂි දීම සඳහා මා විසින් යවන ලද සේවකයා මාරු කිරීමේ නියෝගයක් දුන්නේ කවුරුන්ද යන වග මා සෝදිසි කළා. විජයබාහු විජයසිංහගේ නියෝගයක් අනුව එය කෙරුණු බව මට දැන ගන්නට ලැබුණේ එවිටයි. දුන් මෙහි පාලන යන්ත්‍ර දෙකක් තිබෙනවා. එකක් සභාපතිතුමාගේ. අනෙක විජයබාහුගේ යන්ත්‍රය. There are administrations within administrations. The chairman has one administration and Wijayabahu has one administration. I cannot say where they reconcile these things. I know the chairman. He is a strict man no doubt sometimes. He is impervious to reason at times. But nevertheless I admire him. He takes a decision and he sticks by it. But you will have to be careful about this Wijayabahu or

Gajabahu. There are a lot of dirty things that he does there. If I only come out with them you will not like it.

නාමල් ඔය ව්‍යාපාරය සම්බන්ධව මා තමුන් නාන්සේට දහ දොළොස් වාරයකට වඩා මෙම ගරු සභාවෙහිදී කරුණු කියා තිබෙනවා. නාමල් ඔය ව්‍යාපාරයේ වැවේ දුන් වතුර බිත්දුවක්වත් නැහැ. එහි දකුණු ඉවුරෙහි ජනපද දෙකක් පදිංචි කරවා තිබෙනවා. 6බී, 7බී යනුවෙන් තවත් ජනපද දෙකක් තිබෙනවා. ඒ අයටත් දකුණු ඉවුරේ ඉඩම් දී පදිංචි කරවන බවට රජය පොරොන්දුවක් වූ නමුත් තවම එය ඉෂ්ට වුණේ නැහැ. එම නිසා, 6බී සහ 7බී ජනපද දෙකේ වැසියන් නාමල් ඔය ව්‍යාපාරයේ දකුණු ඉවුරෙහි පදිංචි කරවන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා. එසේ කරන බවට ඔවුන්ට ලියුමක් දී තිබෙනවා. ඒ අනුව කටයුතු කරන ලෙස මා මතක් කරනවා.

ඊ ලඟට පොල්වත්තේ තිබෙන ලොකු ප්‍රශ්නයක් ගැන සඳහන් කරන්නට කැමිනිසි. පොල්වත්තේ ලැබී තිබෙන ඉඩම් සියල්ලටම පාහේ වතුර නැහැ. වතුර තියෙනවා නම් ඒ මිනිසුන් කැගහන්නේ නැහැ. සුළු පිරිසකට හැරෙන්නට අතික්ෂියළ දේනාටම වතුර නැහැ.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා
(කෙළරා ශ්‍රී. පී. ඩී. ශිල්පා)
(The Hon. C. P. de Silva)
ලිංද ඉල්ලන්නේ?

සෙනරත් මයා.
(ශ්‍රී. ශ්‍රී. සෙනරත්)
(Mr. Senarath)

ලිං නොවෙයි, ඉල්ලන්නේ. ඒ මිනිසුන්ට පොල් අක්කරය බැගින් දී තිබෙනවා. කුඹුරුවලටත් ඉඩම් දී තිබෙනවා. ඒ කුඹුරුවලට වතුර නැහැ. වැඩි දෙනකුට වතුර නැහැ. වතුර නැති උදවියට කරුණා කර කොහෙන් හෝ ඉඩම් දෙන්න. හැම දාම මේ කන්දොස්කිරියාව තියෙනවා. හැමදාම අපට පැමිණිලි කරනවා. හැමදාම ඇමතිතුමාට පැමිණිලි කරනවා; සංවර්ධන මණ්ඩලයට කරුණු කියනවා. මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්නට ඕනෑ. මේක මග අවධානයට බැහැ. ඒ මිනිසුන් සේවක

යන්. කුඹුරු ඉඩම් දුන්න නිසා ඒ මිනිසුන් අස් කරන්නට යනවා. වතුර නැත්නම් ඒ අය ජීවත් වන්නෙ කොහොමද?

ගරු සී. පී. ද සිල්වා

(கௌரவ சி. பி. டி சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

කුඹුරු නියෝග කොහේද?

සෙනරත් මයා.

(திரு. செனரத்)

(Mr. Senarath)

දකුණු ඉවුරේ නියෝගවා. එතැන විශාල ඉඩම් මංකොල්ලයක් නියෝගවා. මිනිසුන් බලහත්කාරයෙන් ඉඩම් අල්ලාගෙන තිබෙනවා. විජයබහු විජේසිංහ වගේ මිනිසුන් ඒ ගැන අස් පියාගෙන ඉන්නවා. එවැනි දේ ගැන පරීක්ෂා කර බලන්නට ඕනෑ. සමහර ඉඩම් වගා කරන්නේ නැහැ. කාටවත් ඒවා වගා කරන්නට දෙන්නෙත් නැහැ. ඒ ඉඩම්වල මිනිසුන් පහසුවෙන් පදිංචි කරන්නට පුළුවන්. ඒ ඉල්ලීම ඉටු කරන ලෙස ගරු අමතිතුමාගෙන් කරුණාවෙන් ඉල්ලා සිටිනවා.

පුත්තලමය ව්‍යාපාරය ගරු අමතිතුමා පටන් ගත් ව්‍යාපාරයක්. එය අමතිතුමාත්, මාත් ගොස් පළමුවැනි පස් පිබුල්ල කපා ආරම්භ කළ ව්‍යාපාරයක්. මහා කණ්ඩාය බැඳ ඉවරයි. ප්‍රධාන ඇල හතැප්ම 4ක් 5ක් පමණ දිගට කපා තිබෙනවා. පසුගිය සතියේ ගොස් මා එය බැලුවා. තව හතැප්ම 6ක් කපන්නට තිබෙනවා. හතැප්ම 6ක් කපා, අතුරු ඇලවල් කපා දැන් වැඩ කරන විධියට වැඩ කර මිනිසුන් පදිංචි කරවන්නට ගියොත් තව අවුරුදු 3කින් වත් ඒ වැඩය කරන්නට බැහැ. මැෂින් ආදිය යොදා ඒ ස්ථානය එළි කර හකි තරම් ඉක්මනින් මේ වැඩය නිම කිරීමට නියෝග කරන ලෙස මා අමතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා.

ඊ ලඟට මා සිතිකම්හල ගැන වචනයක් කියන්නට ඕනෑ. මේ රටේ මහජන මුදල් කාබාසිනියා කරන නොමිමර එකේ සුදු අලියා තමයි, මේ සිති කම්හල. ඔය සිති කම්හල නිසා මහජන මුදල් අපතේ යනවා. පුළුවන් නම් මේ සිති කම්හල

සම්පූර්ණයෙන්ම වසා දමා උක් වගා කරන ඉඩ සේවකයන්ට බෙදා දෙන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

ගරු එම්. එම්. මුස්තාෆා (වැඩ බලන සමාජ සේවා ඇමති)

(கௌரவ எம். எம். முஸ்தபா—பதில் சமூக சேவை அமைச்சர்)

(The Hon. M. M. Mustapha—Acting Minister of Social Services)

I said that in 1965 and you objected to it.

වෛද්‍යවාර්ය එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ (අකුරුස්ස)

(டொக்டர் எஸ். ஏ. விக்கிரமசிங்கம்—அக்குறுஸ்ஸ)

(Dr. S. A. Wickremasinghe—Akuressa)

මද්‍යසාර කම්හල.

සෙනරත් මයා.

(திரு. செனரத்)

(Mr. Senarath)

මද්‍යසාර බලාපොරොත්තුවෙන් නොවෙයි, ඒක ඇති කළේ. සිති නිෂ්පාදනය කරන්නයි, ඇති කළේ. දැනට උක් වගා කිරීම පිණිස වෙන් කර තිබෙන අක්කර 10,000 ක පමණ මේ බිම් ප්‍රමාණය ගොවීන්ට දී වි නිෂ්පාදනය කිරීමට කටයුතු කළොත් මේ රට ස්වයම්පෝෂිත කිරීම සඳහා තමුන්තාත්සේලා ගෙන යන ව්‍යාපාරය සාර්ථක වෙනවාට කිසිම අඩමානයක් නැහැ. ඒ අතරම මහජන මුදල් කාබාසිනියා කිරීමත් නවතිනවා.

ගරු මුස්තාෆා

(கௌரவ முஸ்தபா)

(The Hon. Mustapha)

I agree with you.

සෙනරත් මයා.

(திரு. செனரத்)

(Mr. Senarath)

I fully agree with my on. Friend the Acting Minister. At that time I objected to his proposal as I wanted to give this institution a trial. It has become a thorough failure. It is a white elephant. It must be scrapped and the land must be given to peasants for paddy cultivation.

[සෙනරත් මය.]

බිත්තෑන් පත්තුවේ කොටසක් මා නියෝජනය කරන කොට්ඨාශයටත් ඇතුළත් වෙනවා. එහි තලපිටිය නමති පුංචි ව්‍යාපාරයක් යටතේ පවුල් 40ක් පමණ පදිංචි කරවා සිටිනවා. මා සුමාන දෙකකට පමණ පෙර ඒ ව්‍යාපාරය බලත් තට ගියා. ඇත්තෙන්ම එය සම්පූර්ණයෙන්ම අසාර්ථකයි. වතුර නැහැ. ගොවි තෑන් සියල්ල විනාශ වෙලා. කනගාටු දායක තත්ත්වයකයි ඒ මිනිසුන් ඉන්නේ. ඒ නිසා මා ගරු පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමාගෙන් ඉල්ලීමක් කරන්නට කැමතියි. එතුමා දැන් නාගදීප ව්‍යාපාරය පටන් ගෙන තිබෙනවා. ඒ ව්‍යාපාරයට අඩු ගණනේ මෙතැනින් පවුල් විසිපහක් වත් තෝරාගන්න. සමහර විට ඒ පවුල් හතළිහෙන් පවුල් හතක් අටක් යන්නට කැමති වන එකක් නැහැ.

මිලිගට ගල්මය ප්‍රදේශයේ විසි එක් වැනි ජනපදය ගැන සඳහන් කරන්නට ඕනෑ දැන් ඒ ජනපදයට විශාල වතුර හිඟයක් තිබෙනවා. ඇළට හැතැප ම පහක් පමණ ඇතිනුයි, ගොවි පවුල් පදිංචි කරවා සිටින්නේ. ඒ පදිංචි වී සිටින තැනට හැතැප ම හතරක් පහක් ඇති නුයි, කුඹුරු ඉඩම් තිබෙන්නේ. ඉතින් ඇළ එක පත්තක; ගෙවල් වෙන පත්තක; කුඹුරු තට පත්තක. ක්‍රමවත් සැලැස්මක් නොමැති නිසා මේ මිනිසුන් දැන් ජල ප්‍රශ්නයට මුහුණ පා සිටිනවා. මේ විසිඑක් වැනි ජනපදයට වතුර පයිප්ප ක්‍රමයක් ඇති කළ යුතු යයි දිස්ත්‍රික් කෘෂි කර්ම කාරක සභාවේදී කරන ලද යෝජනාව ඉඩම් කොමසාරිස්තුමාත් අනුමත කර එවා තිබෙනවා. රුපියල් එක් ලක්ෂ නිස් දාහක් යොදවා වතුර පයිප්ප ක්‍රමයක් ඇති කිරීමට සම්මත කර ඇතත් තවම එය ක්‍රියාත්මක වුණේ නැහැ. මුදල් නම් වෙන් කර තිබෙනවා. ඒ නිසා කරණා කර මේ ප්‍රශ්නය ගැන ඉතාමත්ම ඉක්මනින් කටයුතු කරන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

වගා නොකළ සමහර ඉඩම් සිති සංයුක්ත මණ්ඩලයට තිබෙනවා. අක්කර කාල බාගය තරම් වූ මේ ඉඩම්වල, ඒ ආයතනයේ සේවකයන් ගොවිතැන් කරනවා. ඒ සේවකයන් ඒ ඉඩම්වල ගොවිතැන්

කරන්නේ වැඩ ඇරි අවාසින් පසුවයි. වැස්ස ලැබෙන මහ කන්නයේදී ඒ සේවකයන් ඒ ඉඩම්වල වී ගහනවා. එහෙත් දැන් සිදු වී තිබෙන්නේ මොකක්ද? සේවකයන් ගොවිතැන් කරන ඒ ඉඩම් අක්කර කාලක ප්‍රමාණයක් සඳහා රුපියල් 25ක් අය කරනවා. මේ අනුව ඉඩම් අක්කරයක් සඳහා රුපියල් සියක් අය කරනවා. ඒ සේවකයන්ගේ වැටුපෙන්මයි, ඒ මුදල් කපා ගන්නේ. මේක හරිම අසාධාරණ වැඩක්. මේ විධියට බාධා කරන විට වගා ව්‍යාපාරය දියුණු වන්නේ කොහොමද? මා මේ ගැන සිති සංයුක්ත මණ්ඩලයේ සභාපතිතුමා ඇතුළු නිලධාරීන්ට දැනුම් දුන්නා. එහෙත් මගේ කීම තුට්ටුවකටවත් ගණන් ගත්තේ නැහැ. ඒ නිසා මේ මිනිසුන්ගෙන් අය කරගෙන තිබෙන මුදල් ආපසු දෙන ලෙසත්, ගොවි තෑන් කිරීම සඳහා ඒ මිනිසුන්ට වැඩි වැඩියෙන් ආධාරදෙන ලෙසත් මා ගරු ඇමතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා.

මා මීට වඩා කපා කරන්නට බලාපොරොත්තු වන්නේ නැහැ. මා සඳහන් කළ කාරණා ගැන ඇමතිතුමාගේත් අනෙකුත් නිලධාරීන්ගේත් අවධානය යොමු වීමෙන් ඒවා නියම ආකාරයට ඉෂ්ට වෙතැයි බලාපොරොත්තු වෙනවා.

පී. එම්. ටේන්. තෙන්නකෝන් මයා.
(මිහින්තලේ)

(திரு. பி. எம். கே. தென்னகூன்—மிஹிந்தலை)

(Mr. P. M. K. Tennekoon—Mihintale)

ගරු සභාපතිතුමනි, ඉඩම්, වාරිමාගී හා විදුලිබල අමාත්‍යාංශයේ වැය ශීර්ෂය ගැන සාකච්ඡා කරන මේ අවස්ථාවේදී මා නියෝජනය කරන කොට්ඨාශය සම්බන්ධයෙන් ගරු ඇමතිතුමාගේ හා ගරු පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමාගේ අවධානය යොමු කරවීමට අවස්ථාව සලසා දීම ගැන මා පළමුකොටම තමුන්නාන්සේට ස්තූති වන්න වෙනවා. කාලාත්තරයක් තිස්සේ අවශ්‍ය ඉඩම් කවිචේරි නොපැවැත්වීම නිසා ඒ ප්‍රදේශයේ ගොවි මහතූන් තම තමන් අහිමන පරිදි ඉඩම් අල්ලාගෙන ගොවිතැන් කළ බව අප කවුරුනුත් හොඳ හැටි දන්නවා. ඉඩම් කවිචේරි පවත්වා, අල්ලාගෙන තිබෙන මේ ඉඩම් නීත්‍යානුකූල කරන්නැයි ඉල්ලු අවස්ථාවේදී අපට

දැන ගන්නට ලැබුණේ, ඉඩම් කට්ටි කැඩීම සඳහා අවශ්‍ය මිනිත්දෝරු මහතාණ් නැති කම නිසා ඒ ප්‍රශ්නය පමා වන බවයි. එහෙත් මෑතක සිට, අනවසරයෙන් අල්ලා ගත් ඉඩම් නීත්‍යානුකූල කිරීම සඳහා ඉඩම් කවිවේරි බොහොමයක් පැවැත්වුණා. දැන් ඒ ප්‍රශ්නය තරමක් දුරට හෝ විසඳී තිබීම ගැන මා සන්තෝෂ වෙතවා.

ඒ.කෙසේ වෙතත්, 1965 අවුරුද්දේ සැප්තැම්බර් මාසයට පෙර ගොවීන් විසින් අල්ලා ගෙන වගා කරනු ලැබූ ඉඩම්වලට සමහර ප්‍රදේශවල ඔප්පු දී තිබුණත්, විශාල ප්‍රදේශයක ගොවීන්ට, ඔවුන් විසින් අල්ලා ගනු ලැබූ ඉඩම් නීත්‍යානුකූල කිරීම සඳහා ඉඩම් කවිවේරි පවත්වා ඔප්පු දී නැහැ. එම නිසා, ඒ ක්‍රමය යටතේ විශාල ඉඩම් කවිවේරි පවත්වා, ගොවීන් විසින් අල්ලා ගනු ලැබූ ඉඩම් නීත්‍යානුකූල කිරීම සඳහා කටයුතු කරන හැටියට මා ඉල්ලා සිටිනවා.

අ. හා. 4.45

තත්ත්වය එසේ පවතින අතර, මේ රටේ ගොවි ජනතාව කොටස් දෙකකට බෙදෙනවා, නීති විරෝධීව ගොවිතැන් කළ ගොවීන් හා නීතිගරුකව ගොවිතැන් කළ ගොවීන් යනුවෙන්. අත මුව මුදල් තිබුණු, නීතියේ රැහැන ගැන කල්පනා නොකර බලහත්කාරයෙන් ඉඩම් අල්ලා ගෙන ගොවිතැන් කළ පිරිසගේ ප්‍රශ්නය නම් යම්තම්වත් විසඳී තිබෙනවා. එහෙත් නීතියට හය, සාධාරණව ජීවත් වන, බිම් අඟලක්වත් නොලැබූ විශාල ගොවි පිරිසක් අද කරදරයක වැටී සිටිනවා. දැනට ඉතුරු වී තිබෙන රජයේ ඉඩම්, ඉඩම් කවිවේරි පවත්වා, ඉඩම් නැති අයට බෙදා දෙන ලෙස ඉල්ලමින් දිනපතා පෙත්සම් සිය ගණනින් අනුරාධපුර කවිවේරියට ලැබෙන බව, ඒ කවිවේරියට ගිහින් පරීක්ෂා කළොත් පෙනෙයි. 1965 සැප්තැම්බර් මාසයට කලින් බලහත්කාරයෙන් අල්ලා ගත් ඉඩම් නීත්‍යානුකූල තත්ත්වයට පැමිණවීම සඳහා ඉඩම් ඇමති තුමාගේ නියෝගයට පිටස්තරව, ඉඩම් බෙදා දීම සඳහා වෙනත් වැඩ පිළිවෙලක් නැහැ. එම නිසා දැන් ගොවීන් නැවත වරක් අක්කරය, දෙක, තුන, ආදී වශයෙන් බලහත්කාරයෙන් ඉඩම් අල්ලා ගන්නට පටන් ගෙන තිබෙනවා.

ඇමතිතුමාගේ නියෝගයට පිටස්තරව කටයුතු කරන්නට ඉඩම් නිලධාරීන්ට පුළුවන්කමක් නැති නිසා, එසේ ම, තකදී බලහත්කාරයෙන් ඉඩම් අල්ලා ගත් අයට විරුඛව දැන් උසාවියේ නඩු පවරා තිබෙනවා.

සෙනෙවිරත්න මයා.

(ති.රු. සෙ.නෙ.විර.ත්.න)
(Mr. Seneviratne)

ඉඩම් කට්ටි 15,789 ක් බෙදා දී තිබෙනවා.

පී. එම්. කේ. තෙනන්කෝන් මයා.

(ති.රු. පී. එම්. කේ. තෙ.නෙ.න.ක.න්)
(Mr. P. M. K. Tennekoon)

මා නැතැයි කියන්නේ නැහැ. මා කියන්නේ දැන් මතු වී තිබෙන තත්ත්වයයි. 1965 සැප්තැම්බරයෙන් පසු බලහත්කාරයෙන් අල්ලා ගත් ඉඩම්වලට නීත්‍යානුකූල ඔප්පු දීමට තවමත් කටයුතු කර නැහැ. එම නිසා, බලහත්කාරයෙන් කැලෑ එළි කිරීම පිළිබඳ වාර්තා හෙවත් අයි. සී. ආර්. වාර්තා අනුව අද—

එස්. බී. හේරත් මයා. (හිරියාල)

(ති.රු. එස්. බී. හේ.ර.ත්—හිරි.යා.ල)
(Mr. S. B. Herat—Hiriyala)

1965 ට කලින් ඔප්පු දී තිබෙනවා ද?

පී. එම්. කේ. තෙනන්කෝන් මයා.

(ති.රු. පී. එම්. කේ. තෙ.නෙ.න.ක.න්)
(Mr. P. M. K. Tennekoon)

ඒවාට දීගෙන යනවා. [බාධාකිරීම්] මා දැන් සඳහන් කරන්නේ, බලහත්කාරයෙන් අල්ලා ගත් ඉඩම් ගැන නොවෙයි. බෙදා දිය යුතුව තිබුණු ඉඩම් බෙදා දීම සඳහා ඉඩම් කවිවේරි නොපැවැත්වීම නිසා, උසාවි වල රස්තියාදු වන්නට අද ඒ අයට සිදු වී තිබෙනවා. රදාරදාව කියන ගමේ තරුණයකුට සිදු වූ හදියක් ගැන, දෙවන වර කියවීමේ විවාදයේදී මා සඳහන් කළා. තම දෙමාපියන් සමග එක පැල්පතේ ජීවත් වන්නට බැරි නිසා ඒ තරුණයා තමාගේ පියාගේ ඉඩම් කැබැල්ලට යාබද ඉඩමෙන් අක්කර 1/4 ක් අල්ලා ගෙන එහි පැලක් පදාගන්නා. එහෙත් ඊට විරුද්ධව අයි. සී.

[පී. එම්. කේ. තෙන්නකෝන් මයා.]

ආර්. වාර්තා යාවුණා. ඒ අනුව උසාවියේ නඩු පවරා, අර අසරණ තරුණයාට රුපියල් දෙසියක දඩයක් ගැනුවා.

සෙනෙවිරත්න මයා.

(ශ්‍රී ලං. සෙනෙවිරත්න)

(Mr. Seneviratne)

රක්ෂිත ඉඩමක්ද?

පී. එම්. කේ. තෙන්නකෝන් මයා.

(ශ්‍රී ලං. ඒ. ඒ. ඒ. කේ. තෙන්නකෝන්)

(Mr. P. M. K. Tennekoon)

රක්ෂිත ඉඩමක් නොවෙයි, ආණ්ඩුවේ ඉඩමක්. ඒ වාගේම, ඒ ගමේ තවත් හතර පස් දෙනකුටත් උසාවියේ නඩු පවරා දඩ ගැස්සුවා. ඒ අය නීතිඥයකු අල්ලාගෙන උසාවි ගිය නිසා, රුපියල් 40 ක දඩයකින් බේරුණා. මා අහන්නේ, මේ අහිංසක මිනිසුන්ට මේ විධියට හිරිහැර කරන්නේ ඇයි කියයි.

ඔය ප්‍රශ්නය, එක වරම විසඳන්නට පුළුවන්කම තිබුණා. එක ගමක නීතිවිරෝධීව අලාලා ගත් ඉඩම් නීත්‍යානුකූල කිරීම සඳහා ඉඩම් කවිචේරි පවත්වන අවස්ථාවේදී අනෙක් අයටත් ඉඩම් බෙදා දුන්නා නම්, ඔය ප්‍රශ්නය එක වරම විසඳන්නට පුළුවන්කම තිබුණා නේද? මීට ඉහත මෙම ගරු සභාවේදී මා කියන්නට යෙදුණු දෙයක් මට දැන් මතක් වෙනවා. එක ගමක් සඳහා හත් අට සැරේ ඉඩම් කවිචේරි පවත්වන්නේ නැතුව නීති විරෝධීව අල්ලා ගත් ඉඩම් නීත්‍යානුකූල ඉඩම් හැටියට පවරා දෙන විටම අනිකුත් උදවියට අවශ්‍ය ඉඩම්ද බෙදා දෙන්නැයි මා එදා කියා සිටියා. එම වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක නොවූ නිසයි. අද අපේ රටේ ගැමි ජනතාවට වැරදිකාරයන් වශයෙන් උසාවිය ඉදිරිපිටට යන්නට සිදු වී තිබෙන්නේ.

සෙනෙවිරත්න මයා.

(ශ්‍රී ලං. සෙනෙවිරත්න)

(Mr. Seneviratne)

මේ පිළිබඳව වචනයක් කියන්නට කැමතියි. සාමාන්‍යයෙන් ගම්වල ගොඩ ඉඩම්, අවශ්‍යතාවය අනුව බෙදා දීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට යොදවන්නේ එම ප්‍රදේශයේ දිසා

පති වරයායි. ප්‍රදේශයේ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධ කරන කාරක සභාවේදී ඒකමතිකව තීරණයක් ගත් විට එම ක්‍රියාව කෙරෙනවා. ඒ හැර මෙය අමාත්‍යාංශයෙන් කළයුතු දෙයක් නොවෙයි.

පී. එම්. කේ. තෙන්නකෝන් මයා.

(ශ්‍රී ලං. ඒ. ඒ. ඒ. කේ. තෙන්නකෝන්)

(Mr. P. M. K. Tennekoon)

අද ඉඩම් කවිචේරි පවත්වන්නේ බල හත්කාරයෙන් අල්ලා ගත් ඉඩම් සඳහා පමණයි. සාධාරණ පිළිවෙළට ඉඩම් ඉල්ලා සිටි අය සඳහා කවදාවත් ඉඩම් කවිචේරි පවත්වන්නේ නැහැ. එම අසාධාරණය ගැනයි, මා මේ කියා සිටින්නේ. දිසාපති වරයාගෙන් හෝ ඉඩම් නිලධාරීන්ගෙන් හෝ මෙම වැඩ පිළිවෙළ නිසිසේ ක්‍රියාත්මක නොවෙනවා නම් එය ඇවිත් කිව යුත්තේ මෙම සභාව ඉදිරිපිටදීයි. එම නිසා එක පැත්තකින් ගොවිතැන් කිරීම සඳහාත් අනික් පැත්තෙන් පදිංචිය සඳහාත් දුප්පතුන්ට ඉඩම් අවශ්‍ය වූ විට ඉඩම් කවිචේරි පවත්වා ඒ උදවියට එම ඉඩම් බෙදා දෙන හැටියට මා ඉල්ලා සිටිනවා. ග්‍රාම සේවක මහතකු නැත්නම් ඉඩම් ඔවර්සියර් මහතකු මාගේ සමඟින් අයි. සී. ආර්. එකක් ගිය පමණින්ම ඒ උදවිය උසාවියට ගෙන්වා හිරිහැර කරන්නට එපායැයි මා ඉල්ලා සිටිනවා. ඒ ඒ ගම්වලින් ලැබෙන වාර්තාවලට අනුව ඒ ඒ ගම්වල විශේෂ ඉඩම් කවිචේරි පවත්වා එම ඉඩම් නීත්‍යානුකූලව බෙදා දෙන හැටියට මා ඉල්ලා සිටිනවා.

තමුත් තාත්සේලා එක් වරක් ගොස් මහකනදරුව ගොවි ජනපදය පරීක්ෂා කර ආවා. එහි විශාල වශයෙන් ගොවීන් පදිංචි කර සිටිනවා. එහෙත් ඒ උදවියට සෞඛ්‍ය පහසුකම් ඇත්තේ නැහැ. රෝගයක් අති වූ විට මිහින්තලේ ආරෝග්‍ය ශාලාව කරා එන්නට සිදු වෙනවා. එම ආරෝග්‍ය ශාලාව තිබෙන්නේ ඔවුන් වෙසෙන ජනපදයෙන් පිටතයි. එය අවුරුදු 100කටත් වඩා පැරණියයි කිවහැකි ග්‍රාමීය ආරෝග්‍ය ශාලාවක්. එහි අවශ්‍ය පමණ ගොඩනැගිලි ඇත්තේ නැහැ. වෛද්‍ය පහසුකම් ඇත්තේ නැහැ. ඉඩම් අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති අනිකුත් ජනපදවලට අංග සම්පූර්ණ ආරෝග්‍ය ශාලා

නිබන්ධන. අවාසනාවකට වාගේ මේ වන තුරු මිහින්තලේ මහකනදරාව ගොවි ජනපදයට අංග සම්පූර්ණ ආරෝග්‍ය ශාලාවක් ලැබී නැහැ. මෙම තත්ත්වය නිසා එහි ජනතාව බොහෝසෙයින් දුක් විඳිති. ඉපැරණි මිහින්තලේ ආරෝග්‍ය ශාලාවෙන් තමයි ඔවුන්ට යන්තමකින්වත් ප්‍රයෝජනයක් ලැබෙන්නේ. එයත් නැතිනම් ඔවුන් අනුරාධපුරයේ ආරෝග්‍ය ශාලාවට එන්නට ඕනෑ. ඒ සඳහා සැතපුම් 10ක් 12ක් ගමන් කරන්නට සිදු වෙනවා. ගොවි ජනපදවල වෙසෙන උදවියට අවශ්‍ය පමණට වෛද්‍ය පහසුකම් සලසා දීමටත් අතිකුත් වුවමනාවන් ඉටු කර දීමටත් අවශ්‍ය ක්‍රියා මාගී ගන්නා හැටියට මා ඉතා ආදරයෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. මහකනදරාව යුනිට් 5 ගොවි ජනපදයේ දැන් ජනතාව පදිංචි කර අවසානයයි. එහි වැඩි වශයෙන් සිටින්නේ පිරිත් තෝරා ගත් අයයි. තවම ඒ උදවිය ඒවායේ පදිංචිය ස්ථිර කරගෙන නැති හෙයින් මේ දැක්වෙන්නේ ඔවුන් තමන්ගේ ගම්වල වෙසෙන උදවිය සමග සම්බන්ධකම් පවත්වාගෙන යනවා. ඒ උදවියගේ ගේදොරවල වෙසෙන අය ගෙන් යම්කිසි කෙනෙකුට හදිසියක් වුව හොත් ඒ ගැන දැනගන්නට තැපැල් පහසුකම් ඇත්තේ නැහැ. අඩු වශයෙන් විදුලි පණිවුඩයක් ලබා ගැනීමට වුවත් දින තුන හතරක් ගත වෙනවා. රඹුටු උප තැපලේ කාර්යාලයට අයත් ලියුම් බෙදීමේ සීමාවෙන් පිටස්තරව පිහිටි නිසා යුනිට් 5 කොට්ඨාශයට ලියුම් බෙදන්නේ නැහැ. ඊයේ පෙරේදා මට ලැබුණු ප්‍රමිණිල්ලක් අනුව මා රඹුටු තැපැල් කාර්යාලයට දැනුම් දුන්නා මේ කාරණය ගැන. අඩු වශයෙන් ඒ ලියුම් එම ප්‍රදේශයේ පිහිටි පාඨශාලාවටවත් ගෙන ගොස් භාර දෙන්නැයි මා කියා සිටියා. එහෙත් ඒ ලියුම් පිළිබඳ වගකීම තැපැල් මහතා භාර ගන්නවා නම් පමණයි එසේ කරන්නට පුළුවනකම ලැබෙන්නේ. වගකීමෙන් තොරව එම ලියුම් භාර ගන්නට පාඨශාලාවාර්යතුමා සූදානම් නැහැ. ඒවාට වග කියන්නටත් එතුමා කැමති නැහැ. එසේ හෙයින් මේ යුනිට් 5 කොට්ඨාශයට උප තැපැල් කාර්යාලයක් ඇති කර එම ප්‍රදේශයේ වෙසෙන මහජනතාවට සහනයක් සලසා දෙන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

ජනපදවල පිහිටි පාරවල් ගැන කියන්නට කැමතියි. මහකනදරාව ප්‍රදේශයේ පමණක් නොවෙයි හුරුලුවාව ප්‍රදේශයේ පවා ජනපද පාරවල් අබලන් වෙලයි තියෙන්නේ. ඊට හේතුවක් තිබෙනවා. මෙම පාරවල් ගම්සභාවට අයිතින් නැහැ. මේවා සංවර්ධනය කළයුත්තේ ඉඩම් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවෙනුයි. ඉඩම් ඇමතිතුමාගේ මූලිකත්වය ඇතුළුව ජනපද පාරවල් පිළිබඳව පවත්වන ලද සාකච්ඡාවේ දී තීන්දු කළා එම පාරවල් ගම්සභාවට පවරා දී ඒවායේ නඩත්තුවට අවශ්‍ය මුදල් ලබා දිය යුතුය කියා. ඒ ගැන තීන්දුවක් ගන්නවාය කියා එදා ඇමතිතුමා කීවා. නමුත් අද වන තුරු තීන්දුවක් අරගෙන නැහැ. එමනිසා ජනපද තුළට යන පාරවල් අද ඉතාම අබලන් තත්ත්වයකින් තිබෙනවා. ප්‍රධාන මාගීයට එන්නට අද සැතපුම් හත අට පයින් ගමන් කළයුතුව තිබෙනවා. එමනිසා ඒ පාරවල් අළුත්වැඩියා කිරීම පිළිබඳව ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කළයුතු බව මා කියන්නට සතුටුයි. මේ පාරවල් ගම් කාර්ය සභාවලට දෙනවා නම් අප ඒවා භාර ගන්නට ලැස්ති බව ගම් කාර්ය සභා සභාපතිවරයකු වශයෙන් මා කියන්නට සතුටුයි. නමුත් ඒ සමගම තවත් වචනයක් කිව යුතුව තිබෙනවා. පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අපට සීමිත මුදලක් ලැබෙන්නේ. දැනට දියුණු කර තිබෙන පාරවල නඩත්තුවට පමණයි ඒ මුදල ප්‍රමාණවත් වෙන්නේ. සැහෙන මුදලක් නැතිව ගොවි ජනපද වලට යන විශාල පාරවල් භාරගෙන අපට නඩත්තු කරන්නට බැහැ. එම නිසා එක්කෝ කෙලින්ම මේ පාරවල් ඉඩම් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවෙන් හරිගස්සා දෙන්න. එහෙම බැරි නම් එක්තරා ආධාර මුදලකුත් සමග මේ පාරවල් පළාත් පාලන ආයතනවලට පවරා දෙන්න.

සාලියපුර-මානියන්කඩවල පාර ගැන අපේ ප්‍රවාහණ කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමාත් දන්නවා. ඒ මාගීයේ අද බස් රථයක් ධාවනය කරනවා. නමුත් ඒ පාරේ බස් රථයකින් යන්නට තබා පයින් යන්නටවත් බැරි තත්ත්වයක් අද තිබෙන්නේ. ඒ තරමට අබලන් තිබෙනවා. මේ පාර බස් රථ ධාවනයට

[පී. එම්. කේ. තෙත්තකෝන් මහ.]

සුදුසු පරිද්දෙන් සකස් කර දෙන්නය කියා මා අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ ඉල්ලීම් කරනවා. ඒවාගේම මට මතකයි ගරු ඇමතිතුමා අනුරාධපුරයට පැමිණි අවස්ථාවකදී එවෙලෙම කඩදාසි කැල්ලක් ගෙන ඩහාම මේ පාරට ගල් දමා තාර දමා දෙන්නය කියා නියෝගයක් කළ බව. ඊයේ පෙරේදා මා එහි යන විට කම්කරුවන් ඒ පාරේ වළවල්වලට පස් දමා තළනවා මා දුටුවා. එක වර්ෂාවක් වැස්ස හැටියේම ඒ පස් දියවී යනවා. තැවතත් බස් රථය ධාවනය කරවන්නට බැරී තත්ත්වයක් ඇති වෙනවා. එමනිසා මේ පාර සාදා දෙන මෙන් මා කරුණාවෙන් ඉල්ලීමක් කරනවා. මධ්‍යම පන්තියේ ජනතාවන් ඒ වාගේම දුප්පත් ජනතාවන් පදිංචිව සිටින ජනපදයක් ඔස්සේ යන පාරක් මේක. මේ පාරේ ධාවනය වන බස් රථයෙන් තමයි ඒ ජනපද වාසීන් ප්‍රධාන තරයට එන්නේ. ඒවාගේම ප්‍රදේශයේ ලුමුත් උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා අනුරාධපුරයේ මහා විද්‍යාලවලට එන්නේත් මේ බස් රථයෙනුයි. දැනට ඉතාම අබලන් තත්ත්වයක මේ පාර තිබෙන නිසා සමහර අවස්ථාවලද බස් රථය ධාවනය කරවන්නේ නැහැ. එහෙම එක දිනක් බස් රථය නැතිවුණොත් විශේෂ යෙන්ම උසස් අධ්‍යාපනය ලබන දරුවන්ට විශාල පාඩුවක් වෙනවා. එමනිසා ගල් දමා තාර දමා මේ පාර බස් රථ ධාවනයට සුදුසු පරිද්දෙන් ප්‍රතිසංස්කරණය කර දෙන මෙන් මා නැවතත් ඉල්ලා සිටිනවා.

ඊළඟට සේනපුර ජනපදවාසීන් ගැන මා තමුත්තාත්සේගේ අවධානය යොමු කර වනවා. සේනපුර ජනපදය අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ පැරණිම ජනපදවලින් එකක්. කලා වැවේ වාන ඉස්සීමෙන් ඉඩම් නැතිව ගිය ජනතාව සඳහායි මේ සේනපුර ජනපදය ආරම්භ කළේ. නමුත් මේ දක්වා සේනපුර ජනපදවාසීන්ට ඒ ඉඩම් නීත්‍යානුකූලව පවරා දී නැහැ. ඒ ඉඩම් නීත්‍යානුකූලව පවරා දෙන මෙන් මා ඉල්ලා සිටිනවා.

තවත් කාරණයක් තිබෙනවා. සේනපුර ජනපදයේ ගොවීන් තම තමන්ගේ කුඹුරුවලම ගෙවල් සාදාගෙන පදිංචි වී සිටිනවා. එය සෞඛ්‍යයට අහිතකරය කියා මිනුම් කළේ.

මා කල්පනා කරනවා. මේ කාරණය ගැන මා කලින් ගරු ඇමතිතුමාගේ අවධානය යොමු කර තිබෙනවා. ඒ සෑම ජනපදවාසිය කුටම ගෙයක් සාදා ගැනීම සඳහා වෙනත් ගොඩ ඉඩම් කැබැල්ලක් වෙන් කර දෙන මෙන් මා ඉල්ලා සිටිනවා. මේ කාරණය සම්බන්ධව අද වනතුරු කිසිවක් කර නැහැ. ඒ ගැන මා කණගාටු වෙනවා.

තවත් ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. ජනගහණය වැඩිවීම නිසා සේනපුර ජනපදයේ පාඨශාලා ගොඩනැගිලි දැන් ප්‍රමාණවත් නැහැ. එමනිසා සේනපුර ජනපදයේ දරුවන්ට අද ගස් යට අධ්‍යාපනය ලබන්නට සිද්ධ වී තිබෙනවා. මේ තත්ත්වය කලා වැව ගරු මන්ත්‍රීතුමාත් (රත්නමලල මහ.) දන්නවා. ඒ තරම් තදබද තත්ත්වයක් දැන් පවතින්නේ. ඉඩකඩ කොහෙන්ම ප්‍රමාණවත් නැහැ. අනික් ජනපදවල නම් ඉඩම් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අළුත් පාඨශාලා ගොඩනැගිලි සාදා තිබෙනවා. නමුත් සේනපුර ජනපදයේ පාඨශාලා ගොඩනැගිලි ඉදි කර දෙන්නය කියා ඉල්ලු අවස්ථාවේදී ඇමතිතුමා ක්‍රියා නොකිරීම ගැන අප කණගාටු වෙනවා.

තවත් ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. සේනපුර මාතෘ නිවාසයට යාබදව පිරිමි රෝගීන් සඳහා වැට්ටුවක් සාදා දෙන්නය කියා අප ඉල්ලීමක් කළා. දැන් අවුරුදු පහක් තිස්සේ අප ඒ ඉල්ලීම කරනවා. ඒ අනුව දැනට වැඩ කරගෙන යනවා. කොන්ත්‍රාත් එක දී තිබෙනවාය කියා ආරංචියි. ඒ කාර්යය අවසාන වන්නේ කවදද කියා මා දැනගන්නට සතුටුයි. වරක් ටෙන්ඩර් කැඳවුවා. ඒ අවස්ථාවේදී ඇස්තමේන්තු දුර්වල නිසා පුද්ගලික කොන්ත්‍රාත්කරුවන් ඉල්ලන්නට මැලිවුණාය කියා අපට දැනගන්නට ලැබුණා. ඊටපසු දැන් ඇමතිතුමාගේ මිත්‍රයකු වන ඇහැලේපොල මහත් මහා ඒ කොන්ත්‍රාත්තුව අරගෙන වැඩ කරගෙන යනවා. එය කවදා අවසන් කරන්නට බලාපොරොත්තු වෙනවාද කියා මා දැනගන්නට සතුටුයි. පුළුවන් තරම් ඉක්මණින් ඒ කටයුත්ත අවසාන කර දුන්නොත් විශාල යහපතක් අත් වෙනවා. ගිය අවුරුද්දේත් මා මේ කරුණු ඉදිපත් කළා. නමුත් ඉෂ්ට නොවූ කිසිදු මා නැවතත් මේ කරුණු ගැන

එසින් වැඩක් නුවු නිසයි නැවත මතක් කරන්නට සිදු වුණේ. අද මා කී හරියම නැවත වරක් කියන්නට ඉඩක් නොතබා ඒවා අපට සම්පූර්ණ කරදෙන ලෙස ඉල්ලා සිටිමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

අ. හා. 5

පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.
(ශ්‍රී ලං. ඊ. පී. தென்னகோன்)
(Mr. T. B. Tennekoon)

ගරු සභාපතිතුමනි, ඉඩම්, වාරිමාලී සහ විදුලි බල ඇමතිතුමාගේ වැය ශීර්ෂය යටතේ වචන ස්වල්පයක් ප්‍රකාශ කරන්නට මා ඉතාමත් කැමැත්තෙන් සිටිනවා. වත්තේගම ගරු මන්ත්‍රීතුමා එතුමාගේ කථාවේදී වැදගත් කාරණයක් සඳහන් කළා. ගරු ඉඩම් ඇමතිතුමාගේ ව්‍යාපාරයන් සේවයන් ගරු ඩී. එස්. සේනානායක අගමැතිතුමාගේ සහ ගරු ඩබ්ලිව් සේනානායක අගමැතිතුමාගේ ව්‍යාපාර අනුවම කරගෙන යන දේවල් බව ඒ ගරු මන්ත්‍රීතුමා ප්‍රකාශ කළා. ඇත්ත වශයෙන්ම ඒක එහෙමම තමයි යන්න අපට පිළිගන්නට පුළුවනි. 1931 අවුරුද්දේ සිට ගොවිකර්මාන්තය භාර ඇමතිවරයා වශයෙන් මේ රටේ වැඩ කළ ඩී. එස්. සේනානායක මැතිතුමා එවකට කරගෙන ගිය වැඩ කටයුතු ඒ කාලයේ හැටියට වැරදි කියන කථාවක් කවුරු කිව්වත් කිසිම කෙනෙක් භාර ගත්තේ නැහැ.

ගරු හුරුල්ලේ
(கௌரவ ஹுருல்ல)
(The Hon. Hurulle)

ඒ කාලේ වැරදි කිව්වා.

පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.
(ශ්‍රී ලං. ඊ. පී. தென்னகோன்)
(Mr. T. B. Tennekoon)

කියාපු අය ඇති. අපි එහෙම කථාවක් කිව්වේ නැහැ.

ගරු හුරුල්ලේ
(கௌரவ ஹுருல்ல)
(The Hon. Hurulle)

තමුසේ ඒ කාලයේ සිටියෙන් නැහැ.

පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.
(ශ්‍රී ලං. ඊ. පී. தென்னகோன்)
(Mr. T. B. Tennekoon)

හැබෑ තේන්නම්. ඒ කාලේ හැබෑටම ප්‍රවාහණ ඇමතිතුමා නම් ඉන්නට ඇති. එහෙම නම් එතුමා ඒ විධියට ඒ කාලයේ කියන්නටත් ඇති. මම නම් ඒ කාලේ හිටපු බව මම දන්නවා. හැබෑයි, මම නම් ගරු ඩී. එස්. සේනානායක මැතිතුමා ඒ කාලේ කළ වැඩ තරක දේවල්ය කිව්වේ නැහැ. අපි ඒවා හොඳයි කියලා නම් කිව්වා. ඒ කාලේ හැටියට එතුමා කළ වැඩ අගෙයි. ඒ කාලේ හැටි අපි දන්නවා නොවැ. ඒ කාලේ හැටියට අධිරාජ්‍යවාදීන්ගේ බැම්බලින් අත්මිදී සාමාන්‍ය බලයක් හෝ ලංකාවේ ජනතාවට ලැබුණු අවස්ථාවේදී ඒ ගැන ඔය රටේ මහත්තැන්ලා වාගේ උදවිය එහෙම නම් විරුද්ධ වුණා තමයි. අපි නම් විරුද්ධ වුණේ නැහැ.

ගරු හුරුල්ලේ
(கௌரவ ஹுருல்ல)
(The Hon. Hurulle)

ඔය පැත්ත නොවෙයිද, විරුද්ධ වුණේ ?

පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.
(ශ්‍රී ලං. ඊ. පී. தென்னகோன்)
(Mr. T. B. Tennekoon)

අපේ කවුරුවත් ඔය රටේ මහත්තැන් කමක් කරලත් නැහැ, කරන්නේත් නැහැ. ඒ නිසා මම කියන්නට කැමතියි, එහෙම උදවිය කොහොම විරුද්ධව මොනවා කිව්වත් අපි නම් විරුද්ධ වුණේ නැති බව.

ගරු හුරුල්ලේ
(கௌரவ ஹுருல்ல)
(The Hon. Hurulle)

ආරච්චි මහත්තුරු ?

පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.
(ශ්‍රී ලං. ඊ. පී. தென்னகோன்)
(Mr. T. B. Tennekoon)

අපේ කවුරුවත් ඔය ආරච්චිකමක් තියා කලවිටි කංකානම්කමක්වත් කරලා නැහැ, ඒ කාලේ. ඒ කාලේ ඉංගිරිසින් යටතේ විතරක් නොවෙයි, පෘතුගීසින් යටතේ වත් ඔලන්දක් කාරයිත් යටතේවත්

[වී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.]

එවැනි දෙයක් කරලා නැහැ, අපේ කවුරුවත්. අපේ කවුරුවත් පරදේසක් කාරයන් යටතේ ඔය කියන එකම එක ධානාන්තරයක්වත් නොකළ බව ආඩම්බරයෙන් කියන්නට කැමතියි. අපේ පරම්පරාවේ කිසිම කෙනෙක් පරදේසක් කාරයන් යටතේ කලවිටි කංකානම්කමක් වත් නොකළ බව ආඩම්බරයෙන් කියන්නට කැමතියි.

ශ්‍රී ජුරුල්ලේ

(කෙළරා ආරාමය)
(The Hon. Hurulle)

මහවලතැන්නෙලා කවද?

වී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.

(ශ්‍රී උ. ඒ. පී. තෙන්නකෝන්)
(Mr. T. B. Tennekoon)

එහෙම නම් ඔය ප්‍රවාහණ ඇමතිතුමාටත් ඒවාට සම්බන්ධකම් තිබෙනවා වෙන්වනට ඇති. හැබැයි, අපට නම් ලගකින්වත් ගැවිලාවත් නැහැ එහෙම කෙනෙක්. දේශපාලනය පවත් ගන්නා කාලේ ඉදලාම රදල ක්‍රමයට විරුද්ධවයි මා වැඩ කෙළේ. රදල ක්‍රමය අනුගමනය කරන අය මට්ටම් කිරීම පිණිස තමයි අපේ මුළු ජීවිත කාලයම ගත කර තිබෙන්නේ. ඒ කාරණය ඉතාමත් ප්‍රීතියෙන් ප්‍රකාශ කරන්නට මම කැමතියි.

ශ්‍රී ජුරුල්ලේ

(කෙළරා ආරාමය)
(The Hon. Hurulle)

තමන්ගේ නායිකාව මට්ටම් කරන්නට බැරි වුණා නොවැ.

වී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.

(ශ්‍රී උ. ඒ. පී. තෙන්නකෝන්)
(Mr. T. B. Tennekoon)

අපේ නායිකාව රදල ක්‍රමය අනුගමනය කරන කෙනෙක් නොවෙයි. ඒ පැත්ත බැලුවත් මේ පැත්ත බැලුවත් රදල පරම්පරාවලට අයිති කෙනෙක් තමයි. ඒක වෙන්වනට පුළුවනි. රදල පරම්පරාවලට නිකම් නම් ගාවාගත් කෙනෙක් නොවෙයි අපේ නායකත්වය. නිකම් නම් ගාවාගත් උදවිය ගැන ඕනෑ නම් ඕනෑ තරම් තොරතුරු කියන්නට මට පුළුවනි. අපේ

රටේ හුඟක් දෙනා තමන් රදලයන්ය කියා ගන්නවා. ඒක අපි දන්නවා. ඒ පරම්පරාවල විත්තිය දිග හරින්නට හුඟක් වෙලාව තියෙනවා නම් පුළුවනි. [බාධා කිරීමක්.] දිග හැරියෙන් ඉතිරි වන්නේ වලිගේ පමණක් බව මතක් කරන්නට කැමතියි. ඒ නිසා කොයි මිනිසුන්වත් තම තමන්ගේ ඉතිරි කර ගෙන තිබෙන පට්ටම් ටික එහෙමම වුවමනා නම් තියා ගන්නවා මිස නිකම් ඇවිත් ගලවා ගන්නට එපායයි මේ අවස්ථාවේ හැටියට කියන්නට මම කැමතියි.

ශ්‍රී ජුරුල්ලේ

(කෙළරා ආරාමය)
(The Hon. Hurulle)

අපට පට්ටම් ඉතිරිවෙලා නැහැ.

වී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.

(ශ්‍රී උ. ඒ. පී. තෙන්නකෝන්)
(Mr. T. B. Tennekoon)

බී. එස්. සේනානායක මැතිතුමාගේ කාලයේදී වනගත ප්‍රදේශවලට යන්නට කැමති උදවිය සැහෙන පිරිසක් හිටියේ නැහැ. වනාන්තරයේ කවුරුවත් නොගිය තැන්වලට ගිහිල්ලා, ඒවා බලයෙන් වාගේ මිනිසුන්ට ලබා දී වාරිමාර්ග දියුණු කර ඒ කාලයේ හැටියට එතුමා වැඩ කළ බව අපි දන්නවා. ඒ කාලේ කවුරුවත් යන්නට කැමති වුණේ තැනත් අද කිසිවෙක් කිසිම කෙනකු බලයෙන් යවන්නට වුවමනාවක් නැහැ. අදත් ඒ වගේ ඉඩම් දෙනව නම් මිනිසුන් දහස් ගණන් ලක්ෂ ගණන් ලංකාවේ ඕනෑම තැනකට යන්න ලැහැස්තිව සිටිනව. එදා 1931 කවුරුවත් කැමැත්තෙන් ගියේ නැහැ. බොහොම අමාරුවෙන් තමයි ගොවීන් ටිකක් ගෙන ගිහින් පදිංචි කෙරෙව්වෙ. එහෙම පදිංචි කළ උදවියගෙන් සමහරු තැවතත් ඔවුන්ගේ ගම් ප්‍රදේශවලට ඇවිත් පදිංචි වුණා. එදා බී. එස්. සේනානායක අගමැති තුමා ගොවිකම් ඇමති වශයෙන් ගෙන ගිය ව්‍යාපාරය ඉතා ප්‍රශංසනීයයි, හොඳයි.

අපේ වර්තමාන අගමැතිතුමාත් අවුරුදු 15 කට, 20 කට පසුව රටේ ඇති වූ වෙනස් වීම් අනුව කටයුතු නොකර පියා කළ දේම කරගෙන ගියා නම්, ඒක හරි යයි

අපට භාර ගන්නට පුළුවන්කමක් නැහැ. ඒ වගේම ඊට අවුරුදු 40 කට විතර පසුව වර්තමාන ඇමතිතුමාත් කියනව නම්, “මම කරන්නේත් ඒකමයි” කියා අපට ඒක හරි යයි භාර ගන්නටත් බැහැ. ලෝකයේ එදිනෙදා සිදුවන වෙනස්වීම් කල්පනාවට ගෙන දියුණුව කර ගමන් කළ යුතු නම් අපට කොයි අන්දමින්වත් ඒ විධියේ වැඩ පිළිවෙලවල් හරි යයි භාර ගන්නට පුළුවන්කමක් නැහැ. ඒ නිසා අපේ රටේ අද තිබෙන තත්ත්වය ගැන කල්පනා කර හරිහැටි ඉඩම් සහ වාරිමාර්ග කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීමට විධිවිධාන යොදන්න ඕනැ. අද එසේ සිදු නොවන බව කණගාටුවෙන් මතක් කරනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, අපේ ගම්වල දැන් ඉඩම් ප්‍රශ්නයක් නැහැ. අපේ වියළි කලාපයේ අද ඉඩම් ප්‍රශ්නයක් නැහැ. අපට තිබෙන්නේ වතුර ප්‍රශ්නයයි. අපේ පළාතේ ජල පහසුකම් තිබෙන ඉඩම් කට්ටි 10 ක් බෙදා දීම සඳහා ඉඩම් කවිචේරියක් පවත්වනවා යයි දැන්වීමක් ප්‍රසිද්ධ කළොත් අපේ ප්‍රදේශයේ දහස් ගණනක් ඒ සඳහා ඉල්ලුම් කරයි. ජනපද ව්‍යාපාර යටතේ බෙදා දෙන ඉඩම් ගැන දැන් හැම දෙනාම බලාපොරොත්තු වෙනව. යන්න මින්. හෝ වියළි කලාපයේ ජීවත් වන්නට පුළුවන්කම තිබෙන්නේ—හරිහැටි ජීවත් වන්නට බැරි වුණත්—ජනපද ක්‍රම යටතේ බෙදා දෙන ඉඩම් කට්ටිවල පමණයි කියන විශ්වාසය තරමක් දුරට අපට පිළිගන්නට සිදු වී තිබෙනව.

පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ පරාක්‍රම සමුද්‍රය යටතේ සහ මන්නේරියේ ගිරිතලේ ව්‍යාපාරය යටතේ ජීවත්වන ගොවීන්ට සාමාන්‍යයෙන් ගොවීන් වශයෙන් ජීවත් වන්නට තරම් ආදායමක් ලැබෙන බව අපි දන්නව. එහෙත් හුරුල්ල, කණ්ඩලම හා දේවහුව ව්‍යාපාර යටතේ පදිංචිව සිටින උදවිය ඉතා දුඃඛිත තත්ත්වයකයි, පසුවන්නේ, කණ්ඩලම හා දේවහුව ව්‍යාපාර යටතේ ගොවීන් පදිංචි කරවල දැන් අවුරුදු 17 ක්, 18 ක් තරම් වෙනව. ගරු සභාපතිතුමනි, දේවහුව සහ කණ්ඩලම ජනපදවල ඉඩම් බෙදා දුන්නේ ලමයින් 11 දෙනකු හෝ ඊට වඩා සිටින පවුල්වලටයි. දරුවන් 11 දෙනෙකුට වැඩියෙන් සිටින උදවියට ඒ ඉඩම් දෙන බව

කියමින් ගම්වලින් ඒ ව්‍යාපාරවල පදිංචි කරවීම සඳහා ගොවීන් තෝරා ගත්ත. අද ඒ ජනපදවල තත්ත්වය මොකක්ද? වතුර ප්‍රශ්නය අදත් එදා තිබුණු තත්ත්වයේමයි. දේවහුවේ නම් එක කන්නයක් වත් වැඩ කර ගන්නට වතුර නැහැ. කණ්ඩලමේ යන්නමින් එක කන්නයක් වැඩ කර ගන්නට පුළුවනි.

මෙම ජනපදවල පදිංචියට ගිය උදවිය ගෙන දරුවන් හතර-පස් දෙනා දැන් විවාහ වෙලා ඒ ඉඩම්වල වෙන වෙනම ගෙවල් සාදාගෙන ජීවත් වෙනව. මුලින් දහ-දොළොස් දෙනා වශයෙන් ගිය පවුල් දැන් තිහ-හතළිහ වෙලයි, තිබෙන්නේ. මේ නිසා පවුල් වශයෙන් ඉතා අමාරු තත්ත්වයකයි, අද ඔවුන් ජීවත් වෙන්නේ. මේ ගොවීන්ට වතුර නැහැ. මේ ආණ්ඩුව ගොවීන්ට නොයෙකුත් අන්දමේ උදව් කරනවාය කියා නිතරම කියනවා. එහෙත් මොනවාද කරන උදව් කියා මා අහනවා. ඉස්පිරිතාල නැතත්, පාරවල් නැතත්, අඩු වශයෙන් ඉඩම් ටිකක් වතුර ටිකක් මේ ගොවීන්ට ලබා දෙනවා නම් ඒ ඇති. ඉඩනුයි වතුරයි නොමිලේ ලබා දෙන්න. මේ ගොවීන්ගේ ඇතැම් කන්න වල් පාළු වූ බව අපි දන්නවා. එහෙත් ගොවීන්ගෙන් ගන්න ඉඩම් බද්ද හා වතුර බද්ද දිගටම ගන්නවා. කණ්ඩලම හා දේවහුව ජනපදවල ගොවීන්ට දන්වා යවා තිබෙනවා ඉඩම් බද්ද හා ජල බද්ද නොගෙවුවොත් එළියට දමනවාය කියා. ඒ නිසා මේ රජය ගොවීන්ට ආධාර කරනවා නම්, ගොවීන්ගෙන් මේ රටට අවශ්‍ය කරන ආහාර ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනයක් බලාපොරොත්තු වෙනවා නම්, එමෙන්ම ඔවුන්ට සැලකීමට අපි ලැහැස්ති නම්, මේ රටේ ජීව රුධිරය ගොවීන් යයි අපි බාර ගන්නවා නම්, එවැනි වූ ඒ ගොවීන්ගෙන් ඉඩම් බද්ද හා ජල බද්ද ගැනීම සම්පූර්ණයෙන් අතහැර දමා එයින් යම් පාඩුවක් වෙනවා නම් ඒ පාඩුව වෙන යම් මාර්ගයකින් මකා ගෙන ඔවුන්ට ඒ සහනය සලසා දෙන ලෙස ගරු ඇමතිතුමා දැන් මෙහි නැති නිසා ගරු පාර්ලිමේන්තු ලේකම් තුමාගෙන් මා ඉල්ලා සිටිනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, දේවහුව ජනපදයේ ලිං සඳහා සෑම ගොවියකුටම අක්කර 1 ක් වෙන් කිරීමේදී ලිදක් සාදාගැනීමට

[පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.]

මුදලක් දෙන බව අනුරාධපුර කවිවේරී යෙන් මේ ලගදී දැනුම් දී තිබුණා. ලීදක් සාදාගැනීමට අවසර දෙනවාය කියා කවිවේරියෙන් කියා ඇති නමුත්, ඉඩම් බද්ද දෙන් හා දිය බද්දෙන් සම්පූර්ණයෙන්ම නිදහස් නැති අයට—ඉඩම් බද්ද හා ජල බද්ද සම්පූර්ණයෙන් ගෙවා නැති අයට— ලීදක් සාදාගැනීමට ඉඩ දීමට කොහෙන්ම ලැහැස්ති නැතෙයි කියා අනුරාධපුර කවිවේරිය කියනවා. ඒ නිසා මේ ඉඩම් බද්ද හා ජල බද්දෙන් එම ජනපදවාසීන් නිදහස් කරන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා. මේ ජනපද අවුරුදු 15 ක් හෝ 20 ක් පැරණි නමුත් තවමත් හරියාකාර ඇළවල් කපා ඉවර නැහැ. අදත් ජනපදවාසීන්ට තමන්ගේ ගෙවල්වලට යන්න හරියාකාර පාරක් තොටක් නැහැ. සෑම අවුරුද්දක් පාසාමත් අපි කියා සිටිනවා මේ ජනපද වාසීන්ට හරියාකාර පාරක් තොටක්වත් හදා දෙන්නය කියා.

ගරු සභාපතිතුමනි, යක්කුරාගල ජන පදය කියා එකක් තිබෙනවා. එයට ඇතුළු වන පාලම කැඩී දැන් අවුරුදු 3 ක් පමණ වෙනවා. එහෙත් තවමත් ඒ ගැන කිසිවක් කර නැහැ. මා හිතන විධියට ඒ ගැන මා ටෙලිග්‍රෑම් සියයකටත් වඩා එවා ඇති ලියුම් විශාල සංඛ්‍යාවක් එවා ඇති. ඇමති තුමාටත් එවා ඇති; දිසාපතිතුමාටත් එවා ඇති. එහෙත් මේ දක්වාම කිසිවක් කර නැහැ. එමෙන්ම පහසු ක්‍රමයේ ඉඩම් දී තිබෙන ප්‍රදේශවලට භූතාප්තිය හමාර වනය මැදින් කඳු හෙල් පසු කරගෙන යන්නට ඕනෑ. පාරවල් නැහැ. එමෙන්ම සැඟන්ගමුව කියා පාරක් තිබෙනවා. එය දියුණු කරන ලෙස අපේ ආණ්ඩුව කාලයේ සිටම මා ඉල්ලා තිබෙනවා. ඒ ගැනත් මේ දක්වාම කිසිවක් කර නැහැ.

ගරු සභාපතිතුමනි, වැවල වැව නමින් සීගිරිය ලග වැවක් බැඳගෙන යනවා. එහි 120 කට පමණ ඉඩම් කට්ටි දෙන්නට යනවා. අපේ ප්‍රදේශය කිට්ටුව අලකොල වැව හා නිකවටවන වැව නමින් වැව් දෙකක් තිබෙනවා. අවට ගම්වල මිනිසුන් සියලුදෙනාම මේ වැව් අවට ඇති ඉඩම් කට්ටි බලාපොරොත්තු වෙන් සිටිනවා. වැව් අවට සිටින ජනතාව බඩගින්නේ සිටියදී පිටින් පැමිණෙන අයට එම ඉඩම්

දීම යුතු නැති බව, මාතලේ දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධතා කාරක සභා රැස්වීමකදී මා කියා සිටියා. එහෙත් මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයෙන් ම මෙම 120 දෙනා බඳවා ගන්නට ඕනෑ යයි දිස්ත්‍රික් සම්බන්ධතා කාරක සභාව තීන්දු කළා. ඒ තීරණය අනුව, එක් ගම කින් එක් කෙනකු බැගින්වත් ගන්නට සැහෙන ඉඩම් ප්‍රමාණයක් මේ ස්ථානයෙහි ඇත්තේ නැහැ. තමන්ට කොපමණ ඉඩම් තිබුණත්, පහසුවෙන් වතුර ලැබෙන තැනක ඉඩමක් ලබා ගන්නට පුළුවන් කමක් තිබෙනවා නම් ඒ සඳහා අද භූමි කෙනකුම ඉදිරිපත් වෙනවා.

සෙනෙවිරත්න මයා.
(තිල. සෙනෙවිරත්න)
(Mr. Seneviratne)

වැවල වැවේ තිබෙන්නේ අක්කර 150 යි. ඒක ජනපදයක්ද? ගම්මුත්තේ ව්‍යාපාරයක්ද?

පී. බී. තෙන්නකෝන් මයා.
(තිල. ඒ. පී. ටෙනෙකොන්)
(Mr. T. B. Tennekoon)

වැව යටතේ ජනපදයක්. වැවට ඉතාම කිට්ටුව සිටින, කුඹුරු නැති, ඉඩම් නැති ගොවීන්ට වැවල වැව යටතේ ඉඩම් ලබා දීම හොඳයි. මහ සීගිරිවැව, මානිත්ගමු මහ වැව, මහාගෝන වැව, නවත් කුඹුර මහවැව, යන මේවාත් අපගේ ප්‍රදේශයෙහි තිබෙන ප්‍රසිද්ධ වැව් කීපයක්. ඒ වැව් කීපය නිසි පරිදි සකස් කරනවා නම් ඒ ප්‍රදේශයේ ගොවීන්ට විශාල යහපතක් වන බව මා පෙන්වා දෙන්නට කැමතියි. මහවැලි ගඟ පිළිබඳ සිහිනය මේ වර අය වැය ලේඛනයෙහි සඳහන් වී තිබෙන බව වත්තේගම ගරු මන්ත්‍රීතුමා (පී. බී. ඒ. විරකෝන් මයා.) ප්‍රකාශ කළා. බොහෝ කලක සිටම සෑම අයවැය ලේඛනයකම මහවැලි ගඟ යෝජනා ක්‍රමය සඳහන් වීම අපට පුරුදු දෙයක්. එය මේ අයවැය ලේඛනයෙහි පමණක් අලුතෙන් සඳහන් වූ දෙයක් නොවෙයි.

ගරු හුරුල්ලේ
(සෙනරත් හුරුල්ල)
(The Hon. Hurulle)

පළමුවැනි වතාවට මේ ව්‍යාපාරය සඳහා මුදල් වෙන් වී තිබෙන්නේ මේ අයවැය ලේඛනයෙනුයි.

ටී. ඩී. තෙන්නකෝන් මයා.

(திரு. டி. பி. தென்னகோன்)

(Mr. T. B. Tennekoon)

මහවැලි ගඟ යෝජනා ක්‍රමයේ නොයෙක් අංශ සඳහා මීට පෙරත් මුදල් වෙන් වී තිබෙන බව මීට පෙර අයවැය ලේඛන වලින් පෙන්වා දෙන්නට මට පුළුවනි. මෙහි මූලික කටයුතු වෙනුවෙන් රුපියල් එක්කෝටි ගණනක මුදලක් මේ අයවැය ලේඛනයෙන් වෙන් වී තිබෙන බව අපට පෙනෙනවා. මීට පෙරත්, පණස් දාහ, ලක්ෂය හමාර ආදී වශයෙන් මුදල් වෙන් වුණා.

අ. හා. 5.15

වැව් කොපමණ බැන්දත්, වෙනත් වාරි මාර්ග ක්‍රම කොපමණ ඉදි කළත්, වතුර ලබා ගැනීමේ ස්ථිර මාර්ගයක් තැන්පත් අපේ ප්‍රදේශවල ගොවීන්ට ජීවත් වන්නට පිළිවෙලක් තැනී බව මා කියන්නට ඕනෑ. වතුර හැර වෙනත් කිසිම දෙයක් වියළි කලාපයට වුවමනා කරන්නේ නැහැ. ඒ පළාතට වතුර ලබා ගැනීමට එතරම් අමාරුවක් ඇත්තේත් නැහැ. එහෙත්, එය මෙතෙක් ඉෂ්ට නොවීම ගැන, මෙතෙක් වරින් වර රට පාලනය කළ සෑම ආණ්ඩුවක්ම ලජ්ජා විය යුතු බව මා ප්‍රකාශ කරනවා. මේ රටේ එක කොටසක ජනතාව වතුර නැතුව දුක් විදීම ගැන හැම ආණ්ඩු වක්ම ලජ්ජා විය යුතුයි. මා පදිංචිව සිටින්නේ මහනුවරයි. මහනුවර ගංවතුර ගලන අවස්ථාවේදීම දඹුල්ලේ බීමට පවා වතුර තැනී වෙනවා. ගංවතුරෙන් බේරී කටුගස් තොටින් එගොඩ වී මාතලේ නාලන්ද පසුකර දඹුල්ලට පැමිණෙන විට එහි බොන්නවත් වතුර නැහැ. වතුර සොයා හැතැපීම තුන හතර යන්නට දඹුල්ල ප්‍රදේශවාසීන්ට සිදු වෙනවා. හැතැපීම 25 ක් 30 ක් දුරින් පිහිටි මේ ප්‍රදේශ දෙකෙන් එකක් ගංවතුරෙන් යට වන අතර අනෙක් ප්‍රදේශයේ බොන්නවත් වතුර නැහැ. ගංවතුර ගලන කාලයේදී එක්රැස් වන ජලය ඒ අවට වැව්වලට යැවීමට වැඩ පිළිවෙලක් යෙදෙනවා නම් මෙවැනි තත්ත්වයක් ඇති නොවන බව මා කියන්නට කැමතියි. එක් වැවක් බැන්දොත් අනෙක් වැවකට පාඩුවක් සිදු වේය යන අලුත් මතයක් දැන් ඇති වී තිබෙනවා. හුරුඑවැවේ ජලයට වැඩි වැඩි තිබෙනවා.

වෙනැයි යන මතය අනුව මාතලේ ප්‍රදේශයේ වැව් බොහෝ කාලයක් තිස්සේ නොබැඳ තිබුණා. අතික් බැවුමේ කලා වැවට වතුර තැනී වෙනවාය කියා අපේ පැත්තේ වැව් බැඳීම අත්හිටවා තිබුණා. අප විශාල වැව් බඳිනවා නම් හැතැපීම 10 න් 10 ටවත් විශාල වැව් ඇති කර ඒ වැව් පුරවා ඊට පසු සෑම ගමකම ඇති කුඩා වැවකට ඇලවල් මගින් ඒ විශාල වැව්වලින් ජලය ලබා දෙන්නට ඕනෑ. එසේ ජලය ලබා දී පෙර මෙන් විශාල ජලාශ තිබෙන ප්‍රදේශයක් බවට වියළි කලාපය පත් කරන තුරු ඒ කලාපයේ මිනිසුන්ට නිදහසේ ජීවත් වන්නට බැරි බව, සැපවත්ව ජීවත් වන්නට බැරි බව, ඒ කලාපයේ පදිංචි මිනිසුන්ට මේ රටේ ජනතාව ආහාර සම්පාදනය කරන්නට බැරි බව අප කණගාටුවෙන් වුණත් ප්‍රකාශ කරන්නට ඕනෑ. එවැනි ක්‍රමයක් ඇති කරනවා නම් එය මොන ආණ්ඩු කළත්, මොන ඇමතිවරුන් කළත් අපට කමක් නැහැ. අපට වුවමනා කරන්නේ අපේ ජනතාවට නියම පිළිවෙලට ජීවත් වීමට මාර්ගයක් ඇති කර දීමයි.

ගරු සභාපතිතුමනි, කැලෑ කියන ඒවා අද සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වෙලා. කැලෑ වල අද කිසිම ගහක් නැහැ. ප්‍රවාහණ ඇමතිතුමා නාලන්දේ සිටි කාලයේදී තිබුණු කැලෑ ගස් අද ඒ ප්‍රදේශයේ නැහැ. කැලෑවකින් කෝටුවක්වත්, කෙට්ටක් වත් කපා ගන්නට මිනිසුන්ට දැන් පුළුවන්කමක් නැහැ. කැලෑව සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වී ගිහිත්.

ගරු ඇමතිතුමා දැන් පෙනෙන්නට නැහැ. එතුමාගේ මස්සිනා කෙනෙක් කන් තලේ පත්තේ කැලෑ සම්පූර්ණයෙන් විනාශ කර දැව අරගෙන එන බව මට ආරංචියි. ඒ තැනැත්තා පදිංචිව ඉන්නේ දඹුල්ලෙයි. නමුත් දඹුල්ලේ ඉන්නෙ තැනිව එහෙ ඉන්නවා. මිනිසුන් කියනවා ඒ තැනැත්තා එහෙ ඉදගෙන කැලෑ කපා ගෙන ඇවිත් කඳන් විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක යෙදෙනවාය කියා. හුඟක් කැලෑවලට සිදු වී තිබෙන්නේ ඒ දේ බව අපට දැනගත් තිබෙනවා.

[වී. ඩී. තෙන්නකෝන් මහ.]

ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුව මගින් තොයෙක් තොයෙක් ආරාමුල් නිරවුල් කිරීමෙන් අපේ ප්‍රදේශවල සේවයක් කර තිබෙනවා. ඉඩම් නිරවුල් කිරීමේ දෙපාර්තමේන්තුවේ එක හොඳක් තිබෙනවා. ඒ කාර්යාලයේ නිලධාරී මහත්වරුන්, යම් කිසි දෙයක් කිව්වම එයට පිළිතුරු දෙනවා; ඒ ගැන සොයා බලනවා. මා ගිය වාරයේ අයවැය විවාදයේදී කිව්වා, එක ගමක් නිරවුල් කර තිබෙන පිළිවෙල සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදිය. මුළු ගමම ඊට විරුද්ධව සිටිනවාය කියා. මා ඉතා ස්තූති වන්නාව කියනවා, ඒ නිලධාරී මහත්මයා එම ගමට ගිහින් දවසක් මුළුල්ලේම ගමේ මිනිසුන්ගෙන් කරුණු ඇසුවා. මිනිසුන්ට උදව්වක් කළත්, තැනත් ඒ විධියට කරන පැමිණිලි ගැන සොයා බැලීම ඉතාමත් වැදගත් බව මා කියන්නට සතුටුයි. ඒ විධියේ නිලධාරීන් දකින්නට මා ඉතා කැමති බවත් මේ අවස්ථාවේදී ඉතා ඕනෑකමින් සදහන් කරනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, අපේ ප්‍රදේශවල වාසය කරන අය වැඩි වශයෙන්ම ගොවීන් වශයෙන් ජීවත් වන උදවියයි. ඒ උදවියට ජලය වුවමනා කරනවා. එම නිසා මේ අමාත්‍යාංශය මගින් වාරිමාර්ග කටයුතු දියුණු කර වැඩ කරන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා. දීර්ඝ කාලයක සිට දඹුල්ලට විදුලි බලය බලාපොරොත්තු වෙනවා. මේ වර මැන ගෙන යනවා. විදුලි බලය සැපයීමට වන්නට ඇති. මින්තෝරියට යන ගමන්ද දන්නේ නැහැ. කොහේ යන ගමන් වුණත් අපටත් විකක් එළිය දීමට කටයුතු කිරීම ගැන මා ප්‍රීති වන බව ප්‍රකාශ කරනවා.

වෛද්‍යවාර්ය එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ
 (டொக்‍டர் எஸ். ஏ. விக்கிரமசிங்கம்)
 (Dr. S. A. Wickremasinghe)

අප ජීවත් වන්නේ තෙත් කලාපයේ නිසා පළමුවෙන් තෙත් කලාපය පිළිබඳව වචන ස්වල්පයක් කළා කරන්නට මා බලාපොරොත්තු වෙනවා. පසුගිය කාලයේ අගමැතිතුමාත් තෙත් කලාපයේ සංචාරය ක යෙදුනා. එතුමාත් මා කියන කරුණු ගැන හොඳ අවබෝධයක් ඇති කර ගත්තොත් අප මුහුණ පා තිබෙන තත්ත්ව නිලධාරී මහත්වරුන් ප්‍රකාශ කර තිබේ

යන්ගෙන් නිදහස් වීමටත්, ආහාර වගාව දියුණු කර ගැනීමටත් එය ප්‍රයෝජනවත් වේය කියා මා කල්පනා කරනවා. තෙත් කලාපයේ තිබෙන ලොකු වසංගතයක් නම් වතුර වැඩි කමයි. වතුර බැසීමට තිබෙන ඇලවල් නියම අන්දමට හාරා ශුද්ධ නොකරන නිසාත්, විශාල ජල ගැලීම් වැළැක්වීමේ ව්‍යාපාර නොමැතිකම නිසාත් මාතර, ගාල්ල, කළුතර යන දිස්ත්‍රික්ක වලින් පමණක් තොව මුළු තෙත් කලාපයේ හැම කොටසකින්ම නියම අන්දමට ප්‍රයෝජන ගන්නට බැරි තත්ත්වයක් පවතිනවා. ජනගහනයෙන් සියයට 70 ක් ජීවත් වන්නේ තෙත් කලාපයේයි. එහෙත් ලංකාවේ මුළු භූමි ප්‍රමාණයෙන් තෙත් කලාපයට ඇත්තේ සියයට 30 යි. ඒ නිසා මේ වැඩි ජනගහණය ජීවත් වන ප්‍රදේශය තුළ පුළුවන් තරම් දුරට ආහාර ද්‍රව්‍ය වගා කිරීමට ආධාර දීමේ අවශ්‍යතාව මා විස්තර කර දෙන්නට වුවමනාවක් නැහැ. එහෙත් තෙත් කලාපයේ තිබෙන ප්‍රශ්න විසදීම සඳහා දැන් අනුගමනය කරගෙන යන්නේ ඒ කොටසේ සිටින ජනතාව විසලි කලාපයට ගෙන ගොස් පදිංචි කරවීමයි. එහෙත් තෙත් කලාපයේ ජල ගැල්ම වැළැක්වීම සඳහා නවීන ඉංජිනේරු ක්‍රම යෙදවීමත් තෙත් කලාපයේ වැඩි වතුර විසලි කලාපයට හැරවීමත් අවශ්‍යයි. තෙත් කලාපයේ වතුර පොදක් වත් තෙත් කලාපයෙන් මුහුදට ගලා යා නොදී විසලි කලාපයට හැරවීමට පුළුවන් බව පෙන්වන වාතීවක් එක්සත් ජාතීන්ගේ මණ්ඩලයේ විශේෂඥයන් ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. ඒ අනුව බලන විට තෙත් කලාපයේ ගං වතුර වැළැක්වීමේ ව්‍යාපාරය විශාල වශයෙන්ම විසලි කලාපයට ප්‍රයෝජනවත් වෙනවා. එය මා දිගින් දිගට විස්තර කිරීම අනවශ්‍යයි.

නිල්වලා ගඟේ ගං වතුර වැළැක්වීම සඳහා ගඟ ඉහත්තාවේ චේලි බැඳීම හා නිල් වලා ගඟේ වතුර හම්බන්නොට දිස්ත්‍රික්කයට හැරවීමට ක්‍රියා කිරීම සම්බන්ධයෙන් අප කාලයක් තිස්සේම ඉල්ලා සිටියා. දැන් ඒ සම්බන්ධයෙන් සැලැස්මක් සකස් කර තිබෙන බවත්, ලබන මාසයේ හෝ මේ මාසයේ හෝ ඒ සැලැස්ම ඉදිරිපත් කරන බවත් ගරු ඉඩම් ඇමතිතුමාත් මහත්වරුන් ප්‍රකාශ කර තිබේ

නවා. ඒ සැලැස්ම නිල්වලා ගඟට පමණක් සීමා නොකර ඒ ගඟේත් ගිං ගඟේත් කළු ගඟේත් වැඩි ජලය වියලී කලාපයට හැරවී මේ ඒකීය ව්‍යාපාරයක් හැටියට සකස් කර තිබෙන බව ගරු ඉඩම් ඇමතිතුමාගෙන් දැන ගන්නට ලැබුණා. වැඩි කලක් යන් නට මත්තෙන් අප වෙත මෙම සැලැස්ම ඉදිරිපත් කරනවා ඇතැයි මා බලාපොරොත්තු වූ බව කියා මා බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, මාතර කෘෂිකර්ම කාරක සභාව අවුරුදු දහයක් තිස්සේ මේ සම්බන්ධව පිට පිටම වාර්තා ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. ඒ වාර්තාවල ලුහුඬු විස්තරයක් මම ඉදිරිපත් කරන්නම්. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිතැන් කරන ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 50,000 යි. ඉන් අක්කර 45,000 ක් ගොවිතැන් කරන්නේ මාස් කන්නයේදී යි. යල් කන්නයේදී අක්කර 42,000 ක් ගොවිතැන් කරනවා. එතකොට යල මහ දෙකේදීම ඉඩම් වැඩි කොටස ගොවිතැන් කරනවා. එහෙත් 1965-66 වර්ෂයේදී ඇති වූ ගංවතුර නිසා වී බුසල් 4,68,000 ක් විනාශ වුණා. මුදලින් අලාභය, රුපියල් 50,00,000 යි. මේ විධියට, 1963 දී දොළොස් වාරයක් ගංවතුර ගැලුවා. 1965 ජූනි මාසයේ සිට දෙසැම්බර් මාසය දක්වා පස් වාරයක් ගංවතුර ගැලුවා, මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ. කෘෂිකර්ම ව්‍යාප්ත නිලධාරීන් ගිහින් ගොවීන්ට කොයිතරම් අවවාද කළත්, මෙවැනි තත්ත්වයක් පවතින විට ගොවිතැනේ දියුණුවක් ඇති වන්නේ කොහොමද? ගංවතුරින් ගොවිතැනට සිදු වන හානිය අඩු කර ගැනීමේ ක්‍රමය දැන් පැහැදිලිව අවබෝධ වී තිබෙනවා. ඒ සඳහා කළ යුතුව තිබෙන්නේ, ජලාශ ඇති කිරීමයි. හැබැයි, ඒ සඳහා ඉඩම් විකක් යට කරන්නට නම් වෙනවා. මස්කෙලිය ජලාශය තැනීමේදී ලංකාවේ තිබෙන හොඳම තේ වතු අක්කර 4,000 ක් පමණ ජලයෙන් යට වෙනවා. ඒ විතරක් නොවෙයි, මස්කෙලිය නගරයත් කින්නයර් කඩ පොළත් යට වෙනවා. එසේ නැතිව රටේ අනාගත සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කරන්නට බැහැ.

මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ අක්කර 50,000 ක පමණ ගොවිතැන ආරක්ෂා කරන්නට නම්, යල මහ දෙකටම වැඩ කරන්නට නම්, අර විධියේ ජලාශ ඇති කරන්නට සිදු වෙනවා. මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ, අක්කරයකට වී බුසල් 35 ක් ලැබෙනවා. අනෙක් හැම තෙත් ප්‍රදේශයකටම වඩා වැඩි අස්වැන් නක් ලැබෙන්නේ, මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ නුයි. ගංවතුර ගැලීම් තිබුණත්, පොළොවේ සරුසාරකම නිසා එවැනි අස්වැන් නක් ලැබෙනවා. ගංවතුරින් වන හානිය වළක්වා ගන්නොත්, මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ කුඹුරු අක්කරයකින් වී බුසල් හැට හත්තැවක් ලබා ගන්නට පුළුවනි, දෙකන්නයේම.

අ. හා. 5.30

අගමැතිතුමා අපේ ප්‍රදේශයේ මලිදුව ගොවි කාරක සභාවට පැමිණියා. මලිදුවට ඉහළින් තිබෙන අක්කර 10,000 ක පමණ තහනම් ප්‍රදේශයේ වතුර ගලා බහින්නේ, නිල්වලා ගඟේ අතු ගංගාවක් වන ගිහිලි ගඟ මගින් නුයි. මලිදුවේ සිට හැතැප්ම 4 ක් ඇතින් ජලාශයක් ඇති කිරීමට වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව යෝජනා කලා. වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉංජිනේරු මහ තුන් ගිහින් ඒ ගැන පරීක්ෂා කර බලා කීවා, දිගිලි ගඟ දිගේ ගලා බසින වතුර ගොවිතැන් කිරීමට පමණක් නොව, ගාල්ලේ සිට තංගල්ල දක්වා මුදුකර ප්‍රදේශයේ මිනිසුන්ට බීම සඳහා පාවිච්චි කිරීමටත් යෝග්‍ය බව. ලබුගම හා කලටුවාවේ ජලාශවලට වඩා හොඳ ඒ වතුර ජලාශයක තැන්පත් කර, වතුර පිරිසිදු කිරීම සඳහා මුදල් වියදම් නොකර, පොම්ප නොකර, උස් බිමේ සිට පහත් බිමට ගලා බසින්නට සලස්වා වතුර බීමට ගන්නට පුළුවන් බව ඒ වාරිතාවේ තිබෙනවා. මා ඒ වාරිතාවෙන් කොටසක් කියවන්නට කැමැතියි :

“The Irrigation Department Scheme is draw-off for cultivation purposed in the draw-off for cultivation purposes in the area is small—probably about one tenth of the quantity available.

If this source is to be utilized for a water supply, it should cover the whole of the Southern coastal towns including towns and villages en-route extending from Galle at one end to Tangalle possibly at the other end.

There is sufficient rainfall in the catchment area and spread throughout the year.

[වෛද්‍යවාර්ෂය එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ]

The source with the storage to be impounded would be more than adequate to meet the demands of all those towns with an estimated population of 400,000 in the year 2,000 A. D. at 75 gls. per head per day,"

මේ තරම් අගනා ස්වාභාවික වස්තුවක් තිබුණත්, මුදුකරයේ තිබෙන තංගල්ල, දික්වැල්ල, ගන්දර, කෝට්ටේගොඩ, දෙවුන්දර, මාතර කඹුරුගමුව, මිරිස්ස, වැලිගම, අහංගම හා ගාල්ල යන ප්‍රදේශවල ජනතාව පිරිසිදු වතුර මදිකම නිසා ඉතා දු:බිත තත්ත්වයකිනුයි, අද ජීවත් වන්නේ. මුහුදුකර ප්‍රදේශවලට ජලය ලබා ගැනීමේ ව්‍යාපාරයක් ඇති කළ හැකි අන්දම ගැන විස්තරයක් රජයට ඉදිරිපත් කර තිබේ නවා. එක රබර් වත්තක්වත් එක තේ වත් තක්වත් යට වන්නට ඉඩ නොතබා එක ගෙයක්වත් යට වන්නට ඉඩ නොතබා තහ නම් කැල ප්‍රදේශවල තැනු ජලාශවල වතුර රඳවා තබා ගතහැකි ව්‍යාපාරයක් ඉංජිනේරු වන්ගේද අනුමැතිය ඇතුළු රජයට ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. [බාධා කිරීමක්] අවසන් වරට ඉදිරිපත් කළේ 1965 දීයි. ජල සම්පත් මණ්ඩලයටත් මෙය ඉදිරිපත් කළා.

සෙනෙවිරත්න මයා.

(කීරු. සෙනෙවිරත්න)

(Mr. Seneviratne)

ඉදිරිපත් කළේ කොයි අවුරුද්දේද?

වෛද්‍යවාර්ෂය එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ

(டொக்டர் எஸ். ஏ. விக்ரமசிங்கம்)

(Dr. S. A. Wickremasinghe)

මා සිතන්නේ 1966 දීය කියයි. Water Resources Board එක පිහිටුවුවේ 1966 දීයි. එම අවස්ථාවේදීම වාගේ එය මා ඉදිරි පත් කළා. එසේ හෙයින් මෙවැනි ව්‍යාපාර සම්බන්ධව විශේෂ උනන්දුවක් ඇතුළු කටයුතු කරන්නට වුවමනායි. මහවැලිගඟ ව්‍යාපාරය රටේ දියුණුව සඳහා ඉතා අවශ්‍යයි. අද ගංගා නිම්න භූමි සංවර්ධන මණ්ඩලයෙහි සිටිනවා, ඉතා හොඳ පළපුරුද් දක් ලබා තිබෙන, වැඩ කිරීමෙහි හොඳ හැකි යාවක් ඇති, දක්ෂ විශේෂඥ ඉංජිනේරු වන් එහෙම. එසේ හෙයින් මෙවැනි ව්‍යාපාර ඇති කිරීමේදී විදේශ කොමිෂනිවලට කොන්ත්‍රාත් පිට එවා පවරා දෙමින් ක්‍රියා කරන්නට වුවමනා තැන. උඩවලවේ ව්‍යාපාරයේ කටයුතු සඳහා වෙතොස්ලොවෙහි

යාවේ කොන්ත්‍රාත් සමාගම් යෙදවූ බව ඇත් තයි. එහෙත් එම ජලාශය බැඳීමේදී ගංගා නිම්න භූමි සංවර්ධන මණ්ඩලයේ විශේෂඥ යන්ගේ සම්බන්ධකම් ඇතුළු ලාංකික කොමිෂනියක් මගිනුයි කටයුතු කළේ. ඒවාගේම අද මස්කෙලිඔය ව්‍යාපාරය සම් පූර්ණයෙන්ම වාගේ කරන්නේ ලාංකික කොමිෂනියක් මගිනුයි. එනම්, ඩිවෙලොප් මන්ට් ඉන්ජිනියරිං කොමිෂනියයි. එහි සිටින සියළුදෙනාම ලාංකික ඉංජිනේරුව නුයි. කඳු තුලින් වතුර ගැනීම සඳහා බිම් ගෙවල් ඔස්සේ නල යෙදීම ගැන අපේ ඉංජිනේරුවන්ට පළපුරුද්දක් නොමැති හෙයින් යුගෝස්ලෝවියානු කොන්ත්‍රාත් කරුවන්ට එම කටයුත්ත පවරා පොල් පිටි යෙහි වැඩ කටයුතු කරගෙන යන බව පෙනෙනවා. එවැනි කටයුතු සඳහා ඒ අන් දමේ සමාගම් යෙදවීම අවශ්‍යයයි.

ගරු සභාපතිතුමනි, ඉහත කී අන්දමේ කටයුතුවල නියුක්ත වූ සමාගම් දෙකක් අද ලංකාවේ වැඩ කරනවා. ඒ උදවියගේත් සම්බන්ධකම් ඇතුළු මහවැලි ගඟ හැරවීමේ ව්‍යාපාරය ගිං ගඟ වාපාරය නිල්වලා ගඟ ව්‍යාපාරය වැනි ඒවායේ කටයුතු කරන්නට පුළුවනි. පිටරට කොමිෂනිවලට ටෙන්ඩර් මාර්ගයෙන් වැඩ පවරා දෙන්නේ නැතුව ගංගා නිම්න භූමි සංවර්ධන මණ්ඩලයෙහි සිටින විශේෂඥයන්ට ප්‍රමුඛත්වය දෙමින් මේ රටේම සැලැස්මවලට අනුව, ඇස්ත මේත්තුවලට අනුව, කටයුතු ගෙන යන්නට පුළුවන්කම තිබෙනවා. සැලැස්මවල් පිළිබඳ කටයුතු සහ නොයෙකුත් පරීක්ෂණ කටයුතු මේ රටේ උදවියටම කරන්නට පුළුවනි.

ගංවතුර ගැලීමෙන් වන පාඩුව ගැන මා සඳහන් කරන්නට යෙදුණා. ලංකාවේ ඉතාම හොඳට එළවළු වගා කරන්නට පුළු වන්කම තිබෙන බිම් ප්‍රමාණයක් මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ දෙනිපිටිය ප්‍රදේශයේ පිහිටා තිබෙනවා. එළවලු වගාවට වෙන් වූ ජෛති හාසික ප්‍රදේශයක් වශයෙන් අපට එම ප්‍රදේශය හඳුන්වන්නට පුළුවනි. එළවලු වගාවට ඉතාමත්ම යෝග්‍ය සරුසාර එම භූමි ප්‍රදේශය අක්කර 1,250 කින් පමණ සමන්විතයි. එහෙත් දැන් එහි එළවලු වගාව සම්පූර්ණයෙන්ම වාගේ ඇතහිට තිබෙන බව පෙනෙනවා. අක්කර 500 ක පමණ එළවලු වගාව සඳහා වාගේ අතහැර

තිබෙනවා. ඉතිරි අක්කර 750 ප්‍රමාණය වත් ආරක්ෂා කර ගැනීමට වුවමනා නම් එම ප්‍රදේශයට වතුර ගැලීම වහාම නැවත්වීමට පියවර ගත යුතුයි.

ඉඩම් ඇමතිතුමා අයවැය විවාදයේදී මෙසේද කියා තිබෙනවා :

"I constructed the Uda Walawe, the biggest reservoir ever built in *Ruhunu Rata*. I called it Uda Walawe—not somebody's *Samudra*. Then I built the Rajangana Wewa in Nuwara Kalaviya which is the biggest reservoir in that area. It is greater than Kala Wewa, and it is bigger than Nuwara Wewa and it is also bigger than Padaviya. I named it Rajangana Wewa."—[OFFICIAL REPORT, 19th August 1968 ; Vol. 80, c. 1918.]

ගරු ඇමතිතුමා, මේ වැව් සෑදීම පිළිබඳව, තමාගේම දක්ෂතාවය පිළිගැනීම ගැන මගේ විරුද්ධත්වයක් නැහැ. නමුත් මගේ කණගාටුවට හේතුවී තිබෙන්නේ මේකයි. මේ කටයුතු කළේ තමාගේ දක්ෂතාවයක් උඩ නොව ඒ මණ්ඩලවල වැඩ කරන විශේෂඥයින්ගේත් ඉන්ජිනේරු වරුන්ගේත් ඒ වාගේම කොන්ත්‍රාත් වැඩ කළ ලාංකික ඉන්ජිනේරුවන්ගේත් දක්ෂතාවය උඩය කියා එතුමා පිළිගන්නා බවක් පෙනෙන්නේ නැහැ. දේශප්‍රේමී හැඟීම්වලින් යුක්තව ඔවුන් වැඩ කළ නිසා, සහයෝගය දුන් නිසා මේ කටයුතු කර ගන්නට පුළුවන් වූ බව එතුමා පිළි ගන්නේ නැහැ. ඒකයි මගේ කණගාටුව. යම් කාර්යයක් පිළිබඳව තමන් මේ වැඩේ කළාය කියා යම් ඇමතිවරයකු ප්‍රශංසාව ලබා ගන්නවාට අපේ කිසි විරුද්ධයක් නැහැ. නමුත් සුදුස්සන්ට නියම සැලකිලි නොදැක්වීම ගැනයි මගේ කණගාටුව. විශේෂයෙන්ම මහවැලි ගඟ හැරවීමේ ව්‍යාපාරය පිළිබඳව ගරු ඇමතිතුමා එදා කලා කළේ කොහොමද? මා එදා ප්‍රශ්න කීපයක් ඇසුවා. හැන්සාඩ් වාර්තාවෙන්ම මා එය උපුටා දක්වන්නම් :

"DR. S. A. WICKREMASINGHE: You do not want to depend on the River Valleys Development Board and on the present engineers. You want to call for American experts.

THE HON. C. P. DE SILVA: We cannot do it."

"DR. S. A. WICKREMASINGHE: You cannot do it ?

THE HON. C. P. DE SILVA: Well, we can build it up, but—

DR. S. A. WICKREMASINGHE: Why do you want the E. C. I. ?

THE HON. C. P. DE SILVA: The E. C. I. are preparing detailed plans as advised by the U. N. D. P. team.

DR. S. A. WICKREMASINGHE: My information is that the River Valleys Development Board can draw up the plans and do it themselves. The Ceylon engineers with their experience in Uda Walawe can do it.

THE HON. C. P. DE SILVA: Sir, the F. A. O.-U. N. D. P. team, who prepared the project plan, the feasibility report, have advised us to get a foreign team to do this. And we cannot get the contractors to start by January or February. We have to start early, and we would not be able to start early. We have to utilize the services of our engineers. Otherwise we cannot do it.

DR. S. A. WICKREMASINGHE: There is the River Valleys Development Board with Mr. Kahawita as Chairman."

මා ඒ අවස්ථාවේදී මෙහෙම කිව්වා.

DR. S. A. WICKREMASINGHE: They can do the first stage. The diversion can be done by them.

THE HON. C. P. DE SILVA: The hon. Member can do it his way. We shall do it our way."—[OFFICIAL REPORT, 19th August 1968 ; Vol. 80, cc. 1924-6.]

ඒකයි ඇමතිවරයා දුන් උත්තරය. එමනිසා මා නැවතත් ගරු අගමැතිතුමා ගෙන් ඉල්ලීමක් කරනවා. මේ මහවැලි ගඟ හැරවීමේ ව්‍යාපාරය ගංගා නිම්න භූමි සංවර්ධන මණ්ඩලයේ ප්‍රමුඛත්වයෙන් කරන්නට පුළුවනි. දැන් අළුත් තත්ත්වයක් තිබෙනවා. ගංගා නිම්න භූමි සංවර්ධන මණ්ඩලය යටතේ වැඩ කරන පුහුණු කම්කරුවන් භාරදාහසක් පමණ දැන් සිටිනවා. ඒ කම්කරුවන්ට රක්ෂා සැපයිය යුතු නිසා දැන් ඒ උදවිය රජයේ කොන්ත්‍රාත් අරගෙන වැඩ කරනවා. ඉඩම් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ කටයුතු කරනවා. පාරවල් කීපයක කටයුතු කරනවා. ඉන්ජිනේරුවන්ගේ නායකත්වයෙන් වැඩ කරන මේ කම්කරුවන් ගිය අවුරුද්දේ උඩවලවේ ව්‍යාපාරයේ කළ වැඩ වලින් රුපියල් හතළිස් ලක්ෂයක පමණ පළමුවෙනි වරට ලාභයක් ලබා තිබෙනවා. ඒවාගේම ඒ කණ්ඩායම ගල් ඔය කළ වැඩවලින් පළමුවරට විශාල ලාභයක් අත් කරගෙන තිබෙනවා. එම නිසා, දැන් අළුත් තත්ත්වයක් තිබෙන නිසා පරණ අධිරාජ්‍යවාදී කාලයේ කලා

[වෛද්‍යවාර්ෂ එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ]

වාගේම දැනුත් ඔය තක්සේරු කිරීම් කරන්නට, ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කරන්නට, සැලසුම් කරන්නට විදේශික විශේෂඥයන්ම ගෙන්වන්නට වුවමනා නැහැ. මහවැලි ගඟ හැරවීමේ ව්‍යාපාරය සම්බන්ධ යෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ මණ්ඩලය මාර්ගයෙන් ලෝක ප්‍රසිද්ධ විශේෂඥයින් අතින් පිළියෙල වූ විස්තරාත්මක වැදගත් වාර්තාවක් අපට ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. ඒලැන් ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. ඒවා ක්‍රියාත්මක කරන්නට තවත් විදේශීය කොමිෂනි වුවමනා කරන්නේ නැහැ. ඒ උදවියගේ වාර්තා තිබෙනවා. එක්සත් ජාතීන්ගේ මණ්ඩලයත් ලෝක බැංකුවත් යන දෙක කලවම් කර ගන්නට එපා. කියන්නේ යටත් විජිත ඇති කරන්නට ඇමෙරිකන් ධනපතීන් සම්බන්ධ වූ බැංකුවක් නොවෙයි. ඒ මණ්ඩලයෙන් මුදල් ණයට ගන්නවා නම් ඉතා මත් අඩු පොලියකට ලබා ගන්නට පුළුවනි. සමහර විට පොලියක් නැතිවමත් ලබා ගන්නට පුළුවන් වේවි. ගෙවිල්ලත් බොහොම හෙමින්, අවුරුදු පණහකින් පමණ ණය ගෙවන්න ඉඩ ලැබෙනවා. ලෝක බැංකුවෙන් දෙන ඒවා එහෙම ලැබෙන්නේ නැහැ. ඒ නිසා ඔය සංවර්ධන දෙක කලවම් කර ගන්නට එපා. කලවම් කර ගන්නට හොඳ නැහැ. ලෝක බැංකුව මොකක්දැයි දැනගන්නට ඕනෑ. මොවුන් මහත්සි ගන්නවා මේ දෙකම එකක් හැටියට පෙන්වන්නට.

උඩ වලවේ වේල්ල කොයි තරම් දක්ෂ ලෙස බැඳ තිබෙනවා ද? මේ වේල්ල බදින්නට බැරි වෙයි කියලා බොහෝ දෙනා කිව්වා. වර්ෂාව එන්නට ඉස්සර බදින්නට බැරි වෙනවාය කිව්වා. වර්ෂාවට වතුර ආවෘම පහත්කඩ සම්පූර්ණයෙන් යට වෙනවාය කිව්වා. අම්බලන්ගොඩත් යට වෙනවාය කිව්වා. ලාංකික කම්කරුවන්ගේ දක්ෂකම නිසා දවස් හැටකදී පස් වැඩ ඉවර කළා.

සෙනෙවිරත්න මයා.
(සී. ජී. ජෙ. ජෙ. ජෙ. ජෙ.)
(Mr. Seneviratne)
බැහැ කියලා කිව්වේ කවුද?

අ. හා. 5.45

වෛද්‍යවාර්ෂ එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ
(*டொக்டர் எஸ். ஏ. விக்ரமசிங்ஹ*)
(Dr. S. A. Wickremasinghe)

පත්තරවල එහෙම ලියා තිබුණා. ඒ වුණාට කඩා වැටෙන්නේ නැති බවත්, වර්ෂා කාලය එන්නට මත්තෙන් ඒ වැඩ කොටස අවසන් කරන්නට පුළුවන් බවත්, ඒ සඳහා අපේ උදවියට ශක්තිය තිබෙන බවත් අපි දැනගෙන සිටියා. ඒ කොයි හැටි වෙතත් පත්තරවල තිබුණු දෙයක් ගැනයි මා ඒ සඳහන් කළේ. මීට සම්බන්ධ වූ හැම දෙනාම දක්ෂ ලෙස වැඩ කළා. ඒ අයට අපි ගරු කරන්නට ඕනෑ. ගරු කරන්නට ඕනෑ උදවියට ගරු කරන්නට අපි කවදත් ලැස්තියි. ගංගා නිමිත සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සේවයේ නියුතු ලාංකික ඉංජිනේරු මහතූන්ගේ ප්‍රමුඛත්වයෙන් කරන ලද ඒ විශාල වැඩ කොටස ගැන අපට ඉතා සන්තෝෂ වන්නට පුළුවනි. පළමුවැනි වරට මෙවැනි විශාල ගංගා වක් හරස් කර සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා ගන්නට පුළුවන් වුණු—මෙය ගල්ඔයට වඩා විශාල වැඩක්—උදවියට තම්බුව දෙන්නට ඕනෑ. ලංකාවේ අපේ ඉංජිනේරු වරුන්ට එය දක්ෂ ලෙස කරන්නට පුළුවන් වූ බව පිළිගන්නට ඕනෑ. එහෙමු නම් ඒ උදවියටම මහවැලි ගඟ හරවන ව්‍යාපාරයේ කටයුතු කරන්නට දෙන්නට බැරි ඇයි? ඒකයි මම මේ ආණ්ඩුවෙන් අහන්නේ.

ආණ්ඩුවෙන් නිකුත් කරන “නිවිස් ලෙටර්” පත්‍රයේ ලිපියක මහවැලි ව්‍යාපාරය ගැන මෙහෙම තිබෙනවා:

“The findings of this Mission will be added as a supplement to the overall feasibility report on the Mahaweli Ganga Basin Development Project compiled by the UN Development Programme.”

මෙහි තවත් කොටසක් තිබෙනවා. ඒකත් මම කියවන්නම්.

“Review the respective responsibilities of the Ministries involved in land settlement, the role of Government Departments, and the co-ordination of these activities.

Examine the structure of the River Valleys Development Board, its functioning as a construction and development agency and its suitability or implementing the Mahaweli Ganga Project.”

ලෝක බැංකුවෙන් අහනවා, එක්සත් ජාතික මණ්ඩලයෙන් කළ කටයුත්තක් ගැන අපේ අයට මේ වැඩ කරන්නට පුළුවන් දැයි දැනගන්නට වුවමනාය කියනවා. මෙය අපේ ජාතියට කරන නින්දාවක්, වැඩ කර නමන්ගේ දක්ෂකම මනාව පෙන්වූ විශේෂඥයන් ගැන සලකන්නට ඕනෑ. ගල්මියේ ඇමෙරිකන් කොන්ත්‍රාත් කාරයින් විසින් විනාශ කරන ලද යන්ත්‍ර සියල්ලම පරණයකඩ මෙන් විකිණීමට ඉඩ නොදී අලුත් වැඩියා කර රුපියල් හැත්තෑ ලක්ෂයක් පමණ වටිනා විශාල යන්ත්‍ර යොදා ලාංකික ඉංජිනේරු මහත්වරුන් උඩ වලවේ වැඩ ටික සාර්ථක අත්දැමින් කළා. අලුතින් යන්ත්‍ර ගෙන්වන ලද්දේ සුළු ප්‍රමාණයක් පමණයි. එය සම්පූර්ණයෙන් සාර්ථක අත්දැමට කළා. මේ ව්‍යාපාරයේ කටයුතු කරගෙන යන්න අපේ ඉංජිනේරුවන් සුදුසුද කියා විදේශීය ආයතන වලින් අහන්නට කලින්, මේක තමුන් තාත්සේලාට කරන්න පුළුවන්ද කියා උඩ වලවේ ව්‍යාපාරයේ කටයුතු කළ අපේ විශේෂඥයින්ගෙන් අහන්නට ගරු ඇමති තුමාට යුතුකමක් තිබුණා. මම පක්ෂ භජනයෙන් දොස් කීමේ අදහසින් මේ කාරණය ඉදිරිපත් කරනවා නොවෙයි. තමන්ගේ කාලයත් තමන්ගේ ශ්‍රමයත් යොදල දේශ ප්‍රේමයෙන් ජාතික සංවර්ධන ව්‍යාපාරවල යෙදුණු ඒ විශේෂඥයන්ගේ ඒ නිලධාරීන්ගේ සේවය අපි අගේ කොට සලකන්නට ඕනෑ. මා විශේෂයෙන් මේ කාරණය ගැන සදහන් කළේ ඒ නිසයි. ඒ හැරත් ලෝක බැංකුව ගැන විශ්වාසය තැබීම ඉතාම භයානක දෙයක්. ලංකාවේ ජල විදුලිබල ව්‍යාපාර යොදවන්න එතරම් පහසුකම් නැති බව 1952 දී ලෝක බැංකුව කියා සිටි බව මතකද? “කඳුකරයේ විශාල ජලාශ අති කරන්නට බැහැ. විදුලිබලය නිපදවන්න පුළුවන් බොහොම අඩු ප්‍රමාණයක්. ඉදිමුණු අදහස් ඇති කර ගන්න එපා; ඒවා කරන්නට බැරි දේවල්. ජලාශයක් බිඳින්න පුළුවන්කම තිබෙන්නේ ඇඹිලිපිටියේ පමණයි,” ආදී වශයෙන් නොයෙක් දේවල් කිව්ව. සර් ජෝන් කොතලාවල ඇඹිලිපිටියේ ජලාශයක් බිඳින්න මුල් ගලකුත් තිබිබ. උඩ වලවේ ජලාශයක් බිඳින්න පුළුවන් යයි ඒ විශේෂඥයන් කිව්වේ නැහැ. ලංකාවේ කඳුකරයේ ජලාශ බිඳින්න බැරිය කිව්ව.

ගරු සභාපතිතුමනි, දැන් මස්කෙලි යේන් ජලාශයක් බිඳිනව. මස්කෙලි ඔය ජලාශයේ වතුර මට්ටම කාසල්ටීහි වතුර මට්ටමට වඩා අඩි 350 ක් තරම උසයි. මුලින්ම කල්පනා කර වඩා හොඳ සැලැස්ම වල් අනුව කටයුතු කළා නම් වඩා ප්‍රයෝජනවත් අත්දැමින් මේ වැඩ කටයුතු නිම කර ගන්නව ඉඩ තිබුණු බව දැන් අවබෝධ වෙනව. මස්කෙලි ඔය ජලාශයේ වතුර මට්ටම කාසල්ටීහි ජලාශයේ වතුර මට්ටමට වඩා අඩි තුන් සිය ගණනක් උස නිසා කාසල්ටීවලටත් මස්කෙලිඔය ජලාශයෙන් වතුර ලබා ගන්නට පුළුවන්කම තිබෙනවා. අද ගල්මිය තිබෙන අමාරුකම් දෙස බලන විට, විදේශික ඉංජිනේරුවන්ගේ හා විදේශික සංවිධානවල උපදෙස්වලට වහල් නොවී, ඔවුන්ගේ අන්ධ භක්තිකයන් නොවී අපි මුල සිටම ක්‍රියා කළා නම් මීට වඩා ප්‍රයෝජනවත් අත්දැමට ඒ කටයුත්ත සාර්ථක කර ගන්නට පුළුවන්කම තිබුණු බව පැහැදිලිව අවබෝධ වෙනව.

ගරු සභාපතිතුමනි, ඊළඟට මගේ කොටසාශයට අදාළ ප්‍රශ්නයක් ගැන කථා කරන්නටයි මා බලාපොරොත්තු වෙන්නේ. අකුරුස්ස සුළු නගර සභාවේ පාලනයට යටත් ප්‍රදේශය තුළ කුරුස්ස නගරයට හැතප්ම 1/2 ක් පමණ දුරින් දැනට අවුරුදු 75 කට වැඩි කාලයක් තිස්සේ කිසිම වගාවක් නොකරන විශාල ඉඩමක් තිබෙනවා. ඒ ඉඩම පුද්ගලයින් කීප දෙනකුට අයිතියි. ඒ ඉඩමේ ලොකු දෑව තිබෙන කැලාවක් නැහැ. බෝවිටියා හා දත් පඳුරු ආදියයි තිබෙන්නේ. ඒක හිවළන් සිටින කැලාව. ගම් පළල් කිරීමේ ව්‍යාපාරය යටතේ ඒ ඉඩමෙන් අක්කර 200 ක් මහජනයා අතර බෙදා දෙන්න තීරණය කළා. 1961 සිට දිසාපතිවරුන් කීප දෙනකු වාතී කර තිබෙනව, මේ ඉඩම අයිතිකරුවන් වගා නොකරන ඉඩමක් නිසා එය රජයට අත් කරගෙන මහජනයා අතර බෙදා දිය යුතුයි කියා, 1964 පෙබරවාරි 19 වෙනිදා ඉඩම් කොමසාරිස්තුමාගේ කායාර්‍යයෙන් ඒ ඉඩුල්ගොඩහේන නමැති ඉඩම සම්බන්ධයෙන් මට මෙන්ම මේ විධියේ ලියුමක් ලැබුණි :

“ඉඩුල්ගොඩහේන නමැති ඉඩම අත්පත් කර ගැනීම පිළිබඳ දැනට ස්ථිර ලේකම්තුමා විසින් පරීක්ෂා කරගෙන යනු ලැබේ. එම අත්පත් කර

[වෛද්‍යවරයා එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ]
 ගැනීම පිළිබඳව ස්ථිර ලේකම් තුමාගේ උපදෙස්
 ලැබූ විට මේ ගැන තවදුරටත් පිළිතුරක් ඔබ වෙත
 ඉදිරිපත් කරන බැව් දන්වා සිටිමි."

1964 ඔක්තෝබර් 29 වැනි දිනය දරන
 තවත් ලියමනක් මට ලැබී තිබෙනවා. එයත්
 මම කියවන්නමි :

" මගේ අංකය : ඡේ 63/64 එල් 588 වි.ඊ.
 1964. 10. 29 දින,
 කොළඹ 1, ඉඩම්, වාරිමාර්ග හා විදුලිබල
 ඇමති කාර්යාලයේ දිය.

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී
 දොස්තර ඇස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ මහතා,
 මාතර.

හිතවත් මන්ත්‍රීතුමනි,

ඉඩම් හොඳින් රජයට අත්කර ගැනීම

ඔබේ ඡන්ද කොටසකගේ ඉපිපිපි පහ ඉඩම්
 හොඳ ගමෙහි පිහිටි ඉහත සඳහන් ඉඩමෙන් අත්කර
 200 ක් පමණ වූ බිම් කොටසක් ගම් පළල් කිරීමේ
 කටයුතු සඳහා රජයට අයත් කර ගැනීමට තීරණය
 කර ඇති බවත්, ඒ සඳහා ඉඩම් රජයට අයත් කර
 ගැනීමේ ආඥාපනතේ පස් වැනි වගන්තිය යටතේ
 ප්‍රකාශනයක් ද අද දින අත්සන් කළ බවත්, දන්වනු
 කැමැත්තෙමි.

මෙයට,
 හිතවත්,
 සී. පී. ද සිල්වා."

ඒ අනුව ඉඩම් මාන ප්ලාන් හැඳුවා. ඉඩම්
 කැබලි කැඩුවා. ඒ අනුව එක් අයෙකුට
 පදිංචියට අත්කර 1/4 සී; වගා කරන්නට
 අත්කර 1 සී. ආණ්ඩුව කියන අන්දමට තේ
 හෝ කුරුළු වගා කිරීම කොන්දේසි ඇතිව
 සැලැස්මක් පිළියෙළ කර රජයේ මුදල් රුපියල්
 4,000 ක් පමණ වියදම් කර වැඩ පිළි
 වෙලක් ඇති කළා. එහෙත් පසුගිය මාසයේ
 හදිසියෙන්ම එය තහනම් කළා. ඉතිරිව
 තිබුණේ ඉඩම් කවිචේරියක් පවත්වා ඉඩම්
 බෙදාදීම පමණයි. එහෙත් ගිය මාසයේ ඒ
 වැඩ පිළිවෙළ සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම්
 කළා. ඉඩම් සාගතයක් තිබෙන ඒ ප්‍රදේ
 ශයේ එසේ ඉඩම් බෙදාදීමට ඇති කළ වැඩ
 පිළිවෙළ දේශපාලන බලපෑම් හා යම් යම්
 කුට නිලධාරීන්ගේ ක්‍රියාකලාපයන් නිසා
 තතර වී තිබෙනවා. ඒ ප්‍රදේශය අවට සිටින
 ඉඩම් නැති අය 500 ක් පමණ දෙනා පසුගිය
 දිනවල මේ පිළිබඳව පෙත්සම්ක් ඉදිරිපත්
 කළා. මා විසින් එම පෙත්සම දිසාපති
 තුමාට ඉදිරිපත් කළේ. ලගදීම ගරු අගමැති
 තුමාටත් එය එවීමට මා බලාපොරොත්තු

වෙනවා. දේශපාලන බලපෑම් උඩ මේ අන්ද
 මට අසාධාරණ දේවල් කිරීම වැරදියි.
 සමහරවිට මේ කරුණ ගැන ගරු අගමැති
 තුමා නොදන්නවා ඇති. ඒ නිසා මේ කරුණ
 පිළිබඳව ගරු අගමැතිතුමාගෙන් අවධානය
 යොමු කරන්නය කියා මා ඉල්ලා සිටිනවා.
 මාස 6 ක් පමණ කාලයක සිට මිනිත් දෝරා
 වත් දෙදෙනෙක් එය මැනීමේ කටයුතුවල
 නියුක්තව සිටියා. එය බෙදාදීමට සකස් කර
 තිබුණු සැලැස්ම අනුව අත්කර 1 ක් වගා
 කරන්නට ඕනෑ. එය වගා කළ යුත්තේ
 රජයේ ඉඩම් නිලධාරීන්ගේ පාලනය
 යටතේ පොදු සැලැස්මක් අනුවයි. ඒ අන්ද
 මට ආදර්ශමත්ව ඉඩම් ඉල්ලා සිටි අයගේ
 කැමැත්තත් ඇතිව ඇති කළ මේ වැඩ
 පිළිවෙළ පසුගිය මාසයේ තහනම් කර
 තිබෙනවා. ඉඩම් මැනීමට පමණක් රුපියල්
 2,000 ක් වියදම් කර තිබෙනවා. මා කපා
 කරන්නේ මෙපමණයි.

අ. හා. 5.55

සභාපති
 (අක්කිරාඡනර්)
 (The Chairman)

Order, please! The hon. Second
 Member for Akurana (Mr. Hameed)
 will now take the Chair.

අනතුරුව සභාපතිතුමා මූලාසනයෙන් ඉවත්
 වූයෙන්, ඒ. සී. එස්. හමීඩ් මයා. [අකුරණ දෙවැනි
 මන්ත්‍රීතුමා] මූලාසනාරූඪ විය.

அதன் பிறகு, அக்கிராசனார் அவர்கள் அக்கிராசனத்
 தின்னன்று நீங்கவே, ஜனாப் ஏ. சீ. எஸ். ஹமீது
 [அக்குறளை இரண்டாவது அங்கத்தவர்] அவர்கள்
 தலைமை தாங்கினார்கள்.

Whereupon the Chairman left the
 Chair, and MR. A. C. S. HAMEED [Second
 Member for Akurana] took the Chair.

හේමවන්ද සිරිසේන මයා. (අකුරණ
 පළමුවන මන්ත්‍රී)

(திரு. ஹேமச்சந்திர சிரிசேன—அக்குறளை
 முதலாம் அங்கத்தவர்)

(Mr. Hemachandra Sirisena—First
 Akurana)

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමනි, මා
 නියෝජනය කරන අකුරණ ඡන්ද කොටස
 ගේ මගේ සහෝදර මන්ත්‍රීතුමා මූලාස
 නය ගත් අවස්ථාවේදීම ඉඩම් අමාත්‍යාං
 ශයේ වැය ශීර්ෂය ගැන කපා කරන්නට මට
 අවස්ථාව ලැබීම ගැන මා ඉතාමත්ම

සන්නේෂ වෙනවා. ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා වෙනුවෙන් කථා කිරීමට මට සිදු වී තිබෙන නිසා මට ටිකක් වැඩිපුර කාලය දීමට එතුමාත් එකඟ ඇති.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමනි, ඉඩම් අමාත්‍ය අංශය ගැන මේ ගරු සභාවේදී කථා කරනවා නම් අනිකුත් අමාත්‍යාංශ යටතේ කියන්න තිබෙන දේවලට වඩා දීර්ඝ විස්තරයක් සහිතව අපේ කොට්ඨාශවල පවතින තත්ත්වය ගැන දුක්ගැනවිලි ප්‍රකාශයක් කරන්නට තරම් කරුණු තිබෙනවා. අංශ කීපයක් ඒකාබද්ධ වී දෙපාර්තමේන්තු ගණනාවක් පාලනය කරමින් සැලකිය යුතු වග කිව යුතු ජාතික සේවයක් කරන්නට බැඳී සිටින ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ අඩුපාඩුකම් මහත් රාශියක් පෙන්වුම් කරන්නට අපට සිදු වී තිබෙනවා. මට පෙර කථා කළ මන්ත්‍රීවරුන් ගණනාවක්ම කරුණු ගෙන හැර දක්වූයේ මේ ඇමති අංශයේ දුර්වලකම් පිළිබඳවයි. මේ අමාත්‍යාංශය සැහෙන සේවයක් කරන්නට උත්සාහ ගන්නා බව මා කියන්නට කැමැතියි. එය වඩා වේගවත්ව ක්‍රියාත්මක කරන්නට පුළුවන්කම තිබියදී සමහර අංශවල අවහිරකම් නිසා හෝ කිසියම් දේශපාලන මත හේද තුළින් පැන නැගී ඇති අවහිරකම් නිසා හෝ බලපෑම් නිසා හෝ මෙහි සමහර වැඩ කොටස් කඩකප්පල් වෙනවා; අඩාල වෙනවා; අතපසු වෙනවා. වර්ෂ හත අටක කාලයක් මුළුල්ලේ අප මේ පිළිබඳව මෙම ගරු සභාවෙහි කරුණු ගෙනහැර දක්වනවා. එහෙත්, මෙතෙක් අපගේ ඉල්ලීම් ගැන එතරම් සැලකිල්ලක් මේ ඇමති අංශයෙන් දක්වා නැති බව අපට පෙනෙනවා.

අ. භා. 6

මා නියෝජනය කරන අකුරණ ජන්ද දයක කොට්ඨාශය, කෘෂිකාර්මික කටයුතු කිරීම සඳහා එතරම් ඉඩකඩ ඇති ප්‍රදේශයක් නොවන බව මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමාත් හොඳින් දන්නවා ඇති. රජයේ ඉඩකඩම් අත්පත් කරගෙන බෙදා දී ජනතාව පදිංචි කරවීමට තරම් ඉඩම් තිබෙන ප්‍රදේශයක් නොවෙයි මා නියෝජනය කරන්නේ. මෙය කුඹුරු අස්වැද්දීම සඳහා අවශ්‍ය නැති තලා භූමි ප්‍රදේශයක් ඇති කොට්ඨාශයකුත් නොවෙයි. කඳුකර ප්‍රදේශයක් වන අකුරණ ජන්ද දයක කොට්ඨාශයෙහි තදබද

වී වාසය කරන ජනතාවට වියළි කලාපයේ ඉඩම් ලබා දීමට ගරු ඇමතිතුමා ගන්නා උත්සාහය එතරම් සතුටුදයකයයි හිතන්නට පුළුවන්කමක් නැහැ. මධ්‍යම පළාතේ විශාල ජන්ද දයක කොට්ඨාශයක් වශයෙන් සැලකෙන, ලක්ෂ දෙකක පමණ ජනකායක් තදබදයෙන් ජීවත් වන අකුරණ ජන්ද දයක කොට්ඨාශයේ ඉඩම් හිඟය පුඤ් පිළිබඳ ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීම සඳහා කෘෂිකාර්මික කටයුතු කරනු පිණිස දක්ෂ ගොවීන්ට වියළි කලාපයේ ඉඩම් ලබාදෙන ලෙස මා ගරු ඉඩම් ඇමතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. දැනට මාස දෙක තුනකට පමණ උඩදී මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ඉඩම් කවි වේරියක් පැවැත්වුණා. මේ සඳහා අකුරණ ජන්ද කොට්ඨාශයෙන් ඉල්ලුම් පත් ඉදිරිපත් කරන ලෙස චක්‍රලේඛන තිකුත් වී තිබුණා. එහෙත්, අභාග්‍යයකට මෙන්, විශාල ජනකායක් තබදයෙන් වාසය කරන බහු මන්ත්‍රී කොට්ඨාශයක් වන අකුරණ ප්‍රදේශයේ ඉඩම් පිපාසයෙන් වේලී සිටින ජනතාවට ලැබී තිබෙන්නේ ඉඩම් කට්ටි 25ක් 26ක් පමණයි. මා හිතන හැටියට මේ වතාවට අඩු වශයෙන් ඉඩම් කට්ටි 50ක් වත් ලැබුණා නම් අපට සැහීමට පත් වන්නට පුළුවන්.

ඊළඟට මා විසින් සඳහන් කළ යුතු තවත් කරුණක් තියෙනවා. මීට පෙර ඉඩම් කට්ටිකරුවන් වශයෙන් තෝරා ගන්නට යෙදුණු සමහර ගොවීන්ට මේ වන තෙක් ඉඩම් ලැබී නැහැ. අකුරණ ජන්ද දයක කොට්ඨාශයේ පල්ලේගම්පහ උතුර ගම් සභාවට අයත් අංකුඹුර උඩුගම, අංකුඹුර කිතුල්ගොල්ල ඉහළ මුල්ල යන ගම් ප්‍රදේශයේ ජනතාව අතරින් අවුරුද්දකට පමණ ඉහත ඉඩම් කට්ටිකරුවන් තෝරුවා. මේ වන තෙක් ඔවුන්ට ඒ ඉඩම් කට්ටිවල පදිංචි වීමට අවස්ථාව සලසා දී නැති බව ඔවුන් පෙත්සමක් මාර්ගයෙන් මට කියා එවා තිබෙනවා. ඒ බව මා තමුත්තාත්සේට මෙහිදී ප්‍රකාශ කර සිටිනවා, පෙත්සමක් කියවන්නට කාලයක් නැති නිසා. පසුගිය වතාවේ තෝරාගෙන මේ වන තෙක් ඉඩම් නොදුන්නා වූ කට්ටිකරුවන්ටත්—මිනිපේ ජනපදයේ නාගදීප යන කොටසේ ඉඩම් වලින් අත්හැරී ගිය කොටසටත්—ඉඩම් ලබා ගැනීමට අවස්ථාවක් සලසා දෙන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

[සිසිසේන මයා.]

ඊ ළඟට මා සඳහන් කරන්නට ඕනෑ වාරිමාර්ග සම්බන්ධව. සුළු වාරිමාර්ග මේ ඉඩම් අමාත්‍යාංශයේ පාලනය යටතේ තැනී බවට තර්ක ඉදිරිපත් කර එය පැහැර හරි නවා. මහවැලිගඟ සැතපුම් 5 ක රික පමණ දුර ප්‍රමාණයක් ගලා බසින්නේ අකුරණ ඡන්ද කොට්ඨාශයේ මායිමක් තුළින්. ගඟේ මට්ටමේ සිට අඩි 7 කට 8 කට වඩා උස නොවන පෙදෙස්වල කුඹුරු යායවල් තිබෙනවා. මේ කුඹුරු යායවලට පොම්ප ක්‍රමයෙන් වතුර ලබා දෙනවා නම් ඒවා ගොවිතැන් කිරීමට පුළුවන් වෙනව. ජල විදුලි බලය දැන් අකුරණ ඡන්දදායක කොට්ඨාශයේ මහවැලි ගඟ අසබඩ දක්වා ලබා දී තිබෙන නිසා ජල විදුලි බලයෙන් වතුර පොම්ප කර මේ කුඹුරු යායවලට වතුර ලබා දෙනවා නම් අකුරණ ඡන්දදායක කොට්ඨාශය තුළින් මීට වඩා අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට පුළුවන් වෙනවා. අඩි 50 ක් අටක් පහළින් තිබෙන වතුර කුඹුරු වලට ගන්නට පුළුවන්කම තිබෙද්දී ඒ ජලය නිකම්ම මහ මුහුදට ගලා බසිනවා නම් එය මේ අමාත්‍යාංශයේ නොසැලකිල්ල නිසා සිදු වන බවයි, අපට සඳහන් කරන්නට සිදු වී තිබෙන්නේ.

තව එක කාරණයක් පමණක් සඳහන් කරන්නට බලාපොරොත්තු වෙනවා. රාජ්‍ය වැවිලි සංයුක්ත මණ්ඩලය යටතේ පාලනය වන වත්තක් අකුරණ කොට්ඨාශයේ තිබෙනවා. මේ පිළිබඳව නොයෙකුත් අවස්ථාවලදී නොයෙකුත් තර්ක සහ ප්‍රශ්න පමණක් නොව යෝජනාව ඉදිරිපත් වී තිබෙනවා. ඒ එක යෝජනාවක් වත් තවම ක්‍රියාත්මක වෙලා නැහැ. මේ වන්නේ පාලනය නිසියාකාර කරගෙන යනවා නම් කිසිම යෝජනාවක් වුවමනා කරන්නේ නැහැ. මේ වන්නේ ආදායම් ලබා ගන්නට පුළුවන් තත්ත්වයක් තිබෙනවා පමණක් නොවෙයි, වන්නේ රැකියාවේ යෙදී සිටින කම්කරුවන්ට දිගටම ස්ථිරව රක්ෂාව සැපයීමටත් පුළුවන් වෙනවා. ඒ මගින් ජාතික ආදායම වැඩි කර ගැනීමටත් පුළුවන්කම තිබෙනවා. යහලේතැන්න දික්පිටිය වත්ත ගැනයි, මා සඳහන් කරන්නේ. යහලේතැන්න දික්පිටිය වතු යායේ සේවයේ යෙදී සිටින කම්කරුවන් ගණනාවකගේ රැකියාවන් අහෝසි වන තත්ත්වයක් දැන් උදා වී තිබෙන්නේ ඒ මේ මායිමේ වතුර ලබා දීමේ යටතේ සාකච්ඡාව

වතුයායේ පාලනය හරියාකාර නොසිදු වන නිසයි. මාස දෙකෙන්, තුනෙන්, හතරෙන්, පහෙන්, හයෙන් මේ වතු යායේ පාලකයන් මාරු වෙනවා. වතු පාලනය ගැන කිසිම දැනුමක් නැති නිලධාරීන් මේ වත්තට අවුත් මාස දෙකක් තුනක් පදිංචිව සිට විවේක ගෙන යනවා වාගේයි දැන් මේ වතු යායේ පාලනය සිදු වන්නේ. මේ වතු යාය කැබලිවලට කඩා ඉඩම් නැති ගම්මුත් අතර බෙදා දීමේ යෝජනාවක්ද ලඟදී ඉදිරි පත් වී තිබෙනවා. මෙම සාරවත් තේ වගාව අක්කර කාල, භාගය, යනාදී වශයෙන් කඩා ගම්මුත් අතර බෙදා දීමෙන් ගම්මුත්ගේ ඉඩම් ප්‍රශ්නය විසඳෙන්නේවත්, ඔවුන්ගේ රැකියා ප්‍රශ්නය විසඳෙන්නේවත් නැහැ. ඒ වාගේම ජාතික ආදායමක්ද නැතිව යනවා. ඒ නිසා කැබලිවලට කඩා ගම්මුත් අතර බෙදා දෙනවාට වඩා ඒ වතුයාය දක්ෂ පාලනයක් යටතට පත් කිරීමට ගරු ඇමති තුමා කටයුතු කරනායි මා විශ්වාස කරනවා.

තමුත්තාත්තේ යටතේ පාලනය වන ජල විදුලිය ගැන මා නැවතත් මතක් කරන්නට කැමතියි. අකුරණ කොට්ඨාශයේ යෝජිත ජල විදුලි මාර්ග කීපයක්ම තවමත් සම්පූර්ණ වී නැහැ. ලඟදී ජල විදුලි මාර්ග තරමක් දුරට සම්පූර්ණ කර තිබුණත් යෝජිත සැලැස්ම අනුව තව සැතපුම් තුනක් හතරක් තමණ යන තුරු ඒ මාර්ග දීර්ඝ කිරීම ගැන ඇමතිතුමාගේ ගම් පත් සියේ යෝජනා ක්‍රමය පිළිබඳ ලැයිස්තුවෙන් පෙනී යන නිසා ඒ යෝජිත සැලැස්ම සම්පූර්ණ වන ආකාරයට ක්‍රියා කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිමින් මගේ වචන ස්වල්පය මෙතෙකින් නවත්වනවා.

පර්සි සමරවීර මයා. (වැලිමඩ)

(ක්‍රි. පෙ. ජා. සමරවීර—බෙලිමඩා)

(Mr. Percy Samaraweera—Welimada)

ගරු සභාපතිතුමනි, ඉඩම් ඇමතිතුමාගේ වැය ශීර්ෂය යටතේ ඇති සාකච්ඡාවට සම්බන්ධවීමට මා පුල පුලා සිටියේ, 1965 න් පසුව පොදුවේ උභව පළාතේත්, විශේෂයෙන් වැලිමඩ කොට්ඨාශයේත් ඉඩම් ප්‍රශ්න සහ වාරිමාර්ග ප්‍රශ්න සැලකිය යුතු අන්දමට නිරාකරණය වී තිබෙන නිසා මා නියෝජනය කරන කොට්ඨාශයේ ජනතාව වෙනුවෙන් ගරු ඇමතිතුමාට ස්තූති පූර්වකව වචන ස්වල්පයක් ප්‍රකාශ කිරීමටයි. මේ මායිමේ වතුර ලබා දීමේ යටතේ සාකච්ඡාව

ආරම්භ වුණු තැන් පටන් සමහර ගරු මන්ත්‍රීවරුන් තර්ජනාත්මක ස්වරූපයෙන් හා සමහර විට පාර්ලිමේන්තු සම්ප්‍රදාය පවා උල්ලංඝනය වන ආකාරයෙන් ගරු ආමති තුමාට දෝෂාරෝපණය කරමින් කථා කළ හැටි මා අසාගෙන සිටියා. මේ රජය පිහිටු විමෙන් පසුව සී. පී. ද සිල්වා ආමතිතුමා ගෙන් කෙරී ඇති සේවය දිහා බලන විට, එතුමා මේ ආමතිකම භාර ගත්තේ 1965න් පසුව දැයි මොහොතකට කල්පනා වෙනවා. අවුරුදු 9 ක දීර්ඝ කලයක් තුළ ඉඩම් ආමති කම දැරූ එතුමා වාරිමාර්ග දියුණු කරමින් මේ රටේ පෞද්ග මහජනතාවට සේවයක් කිරීමට බලාපොරොත්තු වුණා නම්, ඒ ගැනත් වචන ස්වල්පයක් ප්‍රකාශ කරන්නට ඕනෑ.

අ. හා. 6.15

යම් යම් ගරු මන්ත්‍රීවරුන් ඉඩම් ආමති තුමාට විරුද්ධව එල්ල කළ චෝදනා යුක්ති සහගත යයි, මා නම් කොහෙත්ම කල්පනා කරන්නේ නැහැ. වලවේ යෝජනා ක්‍රමය සී. පී. ද සිල්වා ආමතිතුමාගේ වැඩක් හැටි යට හැදින්වීම වැරදි යයි යම්කිසි මන්ත්‍රී වරයකු ප්‍රකාශ කරනවා නම්, ඒ ප්‍රකාශය වැරදි බව මා කියන්නට කැමැතියි. පරාක්‍රම බාහු රජතුමා ප්‍රමුඛ අනෙකුත් සිංහල රජ වරුන් කළ වැඩ ආදිය නිසා ඒ රජවරුන්ට යම්කිසි කීර්තියක් අත් වුණා නම්, ගල්මය ව්‍යාපාරය—පසු කාලයකදී සේනානායක සමුද්‍රය නමින් හැදින්වුණු ව්‍යාපාරය—ආරම්භ කිරීම නිසා දිවංගත සී. එස්. සේනා නායක මහතාට යම්කිසි කීර්තියක් අත් වුණා නම්, වලවේ යෝජනා ක්‍රමයේ නිර් මාතෘවරයා වශයෙන් සී. පී. ද සිල්වා ආමති තුමාට කීර්තියක් අත් වීමේ වරද මොකක් දැයි මා ප්‍රශ්න කරන්නට කැමැතියි. වලවේ යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා පිටරටවලින් ලංකාවට ආ ඉංජිනේරුවන්ටත්, ඒ වැඩ කටයුතුවලට සහාය වුණු යම් යම් දෙපාර්තමේන්තුවලටත් මේ රටේ මහ ජනතාවගේ ආදර ස්තුතිය තරමක් දුරට හිමි වෙනවාත් සමගම, ඒ දෙපාර්තමේන්තු ක්‍රියාත්මක කරන ප්‍රධානියාටත්, වලවේ යෝජනා ක්‍රමය බිහි කළ පුද්ගලයාටත් මහ ජන ගෞරවය හිමිවිය යතු බව ගරු මන්ත්‍රී වරුන් පිළිගන්නවා ඇති. එම නිසා, ඉඩම් ආමතිතුමා මොන විධියට විවේචනය වුණත් මේ කාල සීමාව ඇතුළත එතුමාගෙන් සේව

යක් වුණේ නැතැයි කියන්නට පුළුවන් සමතෙක මේ ගරු සභාවේ නැහැ. ඒ වාගේ ම, ගරු අගමැතිතුමාගේ පුරෝගාමීන්ව යෙන් 1965 න් පසුව එතුමා කරගෙන යන වාරිමාර්ග කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ලක් ජනතාවගේ ප්‍රශංසාව එතුමාට හිමි වෙන වාට කිසිම අඩමානයක් නැහැ.

මගේ ඡන්දදායක කොට්ඨාශයේ ජීවත් වන ගොවි ජනතාවට විශාල අඩුපාඩුවක් ව තිබුණු, අවුරුදු 9 ක කාලය තුළ අතපසු කර තිබුණු වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම දෙකක් ගරු ඉඩම් ආමතිතුමාගෙන් කරවා ගන්නට පුළුවන්කම ලැබුණා. සුළු අඩුපාඩු කම් නැතැයි මා කියන්නේ නැහැ. ඒ ඒ යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කරන නිලධාරීන්ගේ අඩුපාඩුකම් තිබෙනවා. විශේෂයෙන් අඹේවෙල ව්‍යාපාරය එසේ මෙසේ ව්‍යාපාරයක් නොවෙයි. වැලිමඩ ඡන්ද දායක කොට්ඨාශය කීවාම හුඟ දෙනෙක් කල්පනා කරන්නේ, පොඩි ඡන්දදායක කොට්ඨාශයක් හැටියටයි. හුඟ දෙනෙක් හිතන්නේ වැලිමඩ ඡන්දදායක කොට්ඨාශයේ තිබෙන්නේ පොඩි වැඩ කියායි. ගරු ඉඩම් ආමතිතුමාගේ මෙහෙයවීම යටතේ ඇරඹුණු ලෝක ප්‍රසිද්ධ අඹේවෙල යෝජනා ක්‍රමය තවම සම්පූර්ණයෙන් නිමාවට පත් නොවුණත්, දැනටම සුළු වශයෙන් ඒ ව්‍යාපාරය මගින් අපේ ගොවි ජනතාවට ප්‍රයෝජන ලැබෙන බව මේ අවස්ථාවේදී මතක් කරන්නට කැමැතියි. ඒවාගේම කන්දේඇල යෝජනා ක්‍රමය ගැන මතක් කළ යුතුයි. මට කලින් වැලිමඩ ආසනය නියෝජනය කළ කේ. එම්. පී. රාජරත්න මහතාත් මෙම ව්‍යාපාරය උදෙසා විශාල ප්‍රයත්නයක් දරා තිබෙන බව මා දන්නවා. කන්දේඇල යෝජනා ක්‍රමය යනුවෙන් නම් කරන්නේ කුමක්ද? සී. එස්. සේනා නායක අගමැතිතුමාගේ කාලයේ වැලිමඩ මිපිලිමාන නමැති ජලාශය සකස් කර සැත පුම් හතක් දුර ඇලක් දිගේ වැලිමඩ කොට්ඨාශයට එහි වතුර ගෙනැවිත් ඒ මගින් කුඹුරු අක්කර 800 ක් අස්වැද්දී මට කටයුතු සැලැස්සුවා. ඒ ක්‍රමයටයි කන්දේඇල යෝජනා ක්‍රමයයි කියන්නේ. එහෙත් ගොවීන් බලහත්කාරයෙන් ඒ ප්‍රදේශයේ උස් බිම්වල පදිංචි වූ නිසා පහ නින් පිහිටි කුඹුරු අක්කර 800 ක පමණ බිම් ප්‍රමාණයට වතුර සපයා ගන්නට බැරි වී ගොස් අවුරුදු හත අටක්ම එම වැඩ පිළි

[සමරවීර මයා.]

වෙල ආනහිට තිබුණා. එහෙත් ගරු ආමති තුමාගේ වැලිමඩ සංචාරයෙන් පසු සිදු වූයේ කුමක්ද? එදා වතුර ලබා ගන්නට සකස් කර තිබුණු කපොලු සහ නොයෙකුත් අන්දමේ වක්කඩවල් සියල්ලක්ම කොන්ක්‍රීට් යොදා වසා දමා රුපියල් 14 ලක්ෂයක් පමණ වැය කොට කන්දේ ඇල යෝජනා ක්‍රමය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමයි, එයින් පසු සිදු වුණේ. ඒ පිළිබඳව මා එතුමාට නැවත වරක් මගේ හක්තසාදර ස්තුතිය පිරිනමනවා.

පසුගිය අවුරුදු 3 ඇතුළතදී මගේ ඡන්ද දායක කොට්ඨාශය තුළ වාරිමාර්ග කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ඇති වී තිබෙන දියුණුව ගැන අපේ ප්‍රදේශයේ ගොවීන් බොහෝ සෙයින් සතුටට පත් වී සිටිනවා. මෙම වැය ශීඝ්‍රය යටතේ මා මීට ප්‍රථමත් ගරු ආමතිතුමාගෙන් එක්තරා ඉල්ලීමක් කර සිටියා. එනම් මහජලිය යෝජනා ක්‍රමය දිළි බඳවයි. මහජලිය යෝජනා ක්‍රමයයි කියන්නේ කුමක්ද? බොරලන්ද සහ ගුරුතලාව යන ප්‍රදේශ දෙකට ලෝක ප්‍රසිද්ධ හෝර්ටන් තැන්නෙන් ගලාබස්නා වතුරින් තමයි යම් ප්‍රයෝජනයක් ලබාගත හැක්කේ. ඒ සඳහා වෙන ක්‍රමයක් ඇත්තේ නැහැ. එම නිසා මෙම මහජලිය යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාවට යොදා එම ප්‍රදේශ වාසීන්ට වතුර ලබා ගන්නට අවස්ථාව සලසා දුන් නොත් එම කොට්ඨාශයේ වාරිමාර්ග වැඩ කටයුතු තමුත්තාත්සේගේ අතින් කෙරී අවසාන වුණායයි කියා සිතන්නට පුළුවනි. මෙම වැඩ පිළිවෙළ සම්බන්ධව ඉංජිනේරු මහතුන් කීප දෙනකු සමග මා කථා කළා. හෝර්ටන් තැන්න අඩි 6,700 ක් පමණ උසයි. එහි සිට වැඩ කරන්නට විකක් අමාරුයි. එසේ හෙයින් මෙම යෝජනා ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක කරන්නට පුළුවන්ය කියන හැඟීම තවම ගරු ආමතිතුමාටවත් දෙපාර්තමේන්තුව භාර අධ්‍යක්ෂතුමාට වත් දී නැති බවයි පෙනී යන්නේ. තමුත්තාත්සේගේ නියෝගයක් උඩ එහි වතුර ප්‍රමාණය මැන බලා සියලු වැඩ අවසන් කර තිබෙන බව පෙනෙනවා. ඒවායේම ඉතිරි වැඩ විකත් නිම කරන ලෙස තමුත්තාත්සේ දෙපාර්තමේන්තුවේ උසස් නිලධාරීන්ගෙන් ඉල්ලීමක් කරනවා නම් එහි ඉතිරි වැඩ විකත් ඉතා ඉක්මණින් ආරම්භ කරන්නට හැකි වෙනවා ඇති. වැලිමඩ

ප්‍රදේශයේ පමණක් නොව මුළු උළු ප්‍රදේශයේම වාරිමාර්ග කටයුතු පිළිබඳව ඉඩම් ආමතිතුමාගේ ගරු පාර්ලිමේන්තු ලේකම් තුමා කතා කරන විට කියනවා ඇති.

ඊළඟට මා කීවයුත්තේ ඉඩම් පිළිබඳවයි. ගරු සභාපතිතුමනි, 1965 වර්ෂයෙන් පසු වැලිමඩ ඡන්දදායක කොට්ඨාශය පිළිබඳව යම්කිසි හැඟීමක් මා තමුත්තාත්සේට ඇති කර දෙන විට මුළු උළු ප්‍රදේශයම ඒ හා සමාන තත්ත්වයක පවතිනවායයි සිතා ගන්නට පුළුවනි. පසුගිය වසර තුන තුළ මුළු වැලිමඩ ඡන්දදායක කොට්ඨාශයෙන් ඉඩම් අක්කර 3,400 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් මහජනතාව අතර බෙදා දී තිබෙනවා. මගේ ආසනයේ තව ඉඩම් අක්කර 900 ක් පමණ ඉතිරිව තිබෙනවා, බෙදා දෙන්නට. එයින් අක්කර 400 ක් පමණම මහජනතාවට ජීවත් වන්නට නොහැකි ඇලි සහිත ඒවායි. එසේ හෙයින් වැඩිම වුණොත් තව අක්කර 500 ක් පමණ බෙදා දෙන්නට ඉතිරි වී තිබෙනවායයි සිතන්නට පුළුවනි. මේ අක්කර 500 ක පමණ ප්‍රමාණය හෙට අනිද්දාට බෙදා දුන්නායින් පසු වැලිමඩ ඡන්දදායක කොට්ඨාශයේ උදවිය ඊළඟට යන්නේ කොහොටදෑයි මා තමුත්තාත්සේගෙන් ප්‍රශ්න කරනවා. මේ ගරු සභාවේ ගරු මන්ත්‍රීවරුන් තම තමන්ගේ කොට්ඨාශවල ඒහි වන ගොවි ජනපද ගැන දීර්ඝ වශයෙන් සාකච්ඡා කරමින්, “ඔව්, මේවා අයිති අපටයි, වෙන කුමන ප්‍රදේශයකින් වත් වෙන කවුරුවත් මේවාට ගෙනෙන්නට එපා” යන ස්වරයෙන් කථා කරන බව මට පෙනෙනවා. තමුත් ගරු ආමති තුමනි, තමුත්තාත්සේ උඩරට ජීවත්වන අප ගැන අනුකම්පා කරන්නට ඕනෑ.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා
(කෙහෙරවා ජී. ජී. ඩී. සිල්වා)
(The Hon. C. P. de Silva)
මොනරාගල ඉඩම් හුඟක් තිබෙනවා.

සමරවීර මයා.
(කිතු. සමරවීර)
(Mr. Samaraweera)

බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ ජනගහනය ලක්ෂ හයක් පමණ වෙනවා. ඒවායේම උඩුකිඳු ආදායම් පාලක කොට්ඨාශයේ ලක්ෂ තුනක් පමණ ජීවත් වෙනවා. උඩුකිඳු ආදායම් පාලක කොට්ඨාශයට වැලිමඩ

ජන්දදායක කොට්ඨාශයන්, උගව-පරණ ගම ජන්දදායක කොට්ඨාශයන් සොරනා තොට ජන්දදායක කොට්ඨාශයේ කොටස කුත් අයිති වෙනවා. ලක්ෂ තුනක පමණ ජනගහණයක් මේ උඩුකිඳු ආදායම් පාලක කොට්ඨාශය තුළ ජීවත් වෙනවා. ඉඩම් නැතිකම හේතුකොටගෙන මේ ජනතාවට අනාගතයේදී ප්‍රශ්න රාශියකට මුහුණ පාන්නට සිදු වෙනවා. ඔවුන්ගේ අනාගතය එතරම් වාසනාවන්ත නැහැ. එම නිසා තමුත්තාන්සේ අමාත්‍යාංශය යටතේ ආරම්භ වන හා ආරම්භ කර තිබෙන ගොවි ජනපද ව්‍යාපාර ගැන අප කල්පනා කර තිබෙනවා. තමුත්තාන්සේගේ පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමාගේ ජන්දදායක කොට්ඨාශයේ මේ නොබෝදා නාගදීප ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළා. එයින් ලොකු කොටසකට අපට අයිතිය තිබෙනවා නමයි. නමුත් සැහෙන කොටසක් මහියංගන ප්‍රදේශ වාසීන්ට දී තිබෙනවා.

සෙනෙවිරත්න මයා.

(*ශ්‍රී ලං. ජනරජයේ*)

(Mr. Seneviratne)

වැඩි හරියක් දුන්නේ උගවටයි. උගවට කැබලි 600 ක් දුන්නා.

සමරවීර මයා.

(*ශ්‍රී ලං. ජනරජයේ*)

(Mr. Samaraweera)

ඒ කෙසේ වෙතත් නාගදීප ව්‍යාපාරයට මගේ කොට්ඨාශයෙන් තෝරා ගෙන තිබෙන්නේ පවුල් 35 යි. නමුත් වැලි මඩින් පමණක් දෙදහසක් තුන්දහසක් පමණ ඉල්ලුම් පත්‍ර දීමින.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, අපේ ප්‍රදේශවල ජනගහනය බොහොම වැඩියි. සාමාන්‍යයෙන් එක පවුලක දරුවන් හත් අට දෙනකු ඉන්නවා. පසුගිය වර්ෂයේ අයවැය ලේඛන විවාදයේදීත් මා මේ ප්‍රශ්නය මතු කළා. මා නැවතත් ඒ ගැන තමුත්තාන්සේගේ අවධානය යොමු කරවන්නට සතුටුයි. මේක මගේ ජන්දදායක කොට්ඨාශයේ පමණක් නොවෙයි අවට ජන්දදායක කොට්ඨාශවලත් උගව-පරණ ගම, බණ්ඩාරවෙල, සොරනාතොට ආදී ජන්දදායක කොට්ඨාශවලත් පවතින තත්ත්වයක්. මේ කොට්ඨාශවල අවිවාහක

ඉතාම දක්ෂ තරුණ ගොවීන් සිටිනවා. අවිවාහක තරුණයින්ට ඉඩම් දීම පිළිබඳව තමුත්තාන්සේ තීරණයක් ගත්තා. සැහෙන ප්‍රමාණයකට ඒ තීරණය ක්‍රියාත්මක වී තිබෙනවා. අවිවාහක නිසා ඉඩම් නොදීමේ ප්‍රතිපත්තිය අප සම්පූර්ණයෙන්ම අත් හරින්නට ඕනෑ.

සෙනෙවිරත්න මයා.

(*ශ්‍රී ලං. ජනරජයේ*)

(Mr. Seneviratne)

අත්හැර තිබෙනවා.

සමරවීර මයා.

(*ශ්‍රී ලං. ජනරජයේ*)

(Mr. Samaraweera)

තමුත් සෑම ඉඩම් නිලධාරියකුම ඒ ආකාරයට ක්‍රියා කරන්නේ නැහැ. එම නිසා අවිවාහක නිසා ඉඩම් නොදීමේ ප්‍රතිපත්තිය අප සම්පූර්ණයෙන්ම අහෝසි කළයුතුව තිබෙනවා. අවිවාහක ඉතාම දක්ෂ තරුණ ගොවීන් අපේ ප්‍රදේශවල සිය දහස් ගණන් සිටිනවා. දරුවන් හත් අට දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලකට වඩා මේ තරුණයින් සමහර අවස්ථාවලදී ඉඩම් ලැබීමට සුදුස්සන් වෙනවා. නාගදීප ව්‍යාපාරයට හෝ වෙනයම් ව්‍යාපාරයකට හෝ දරුවන් හත් අට දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක් තෝරා ගත්තාය කියමු. ඒ පවුලට බලාපොරොත්තු වන පරිදි ඉඩම දියුණු කර ගන්නට බැරි නම්, ඒ කටයුතු හරියාකාරව කර ගන්නට බැරි නම් එවැනි අවස්ථාවලදී පවුලේ වැඩිමහල් අවිවාහක තරුණ ගොවියාට මේ ඉඩම් දීම වඩා සුදුසුයි නේද?

රීද්ගට ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම පිළිබඳව වචන දෙක තුනක් කියන්නට ඕනෑ. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීම පිළිබඳව දැනට තිබෙන නීතිරීති ගැන නම් අපට කිසිසේත්ම සැහීමකට පත් වෙන්නට බැහැ. මා ගිය වර්ෂයේදීත් මේ ප්‍රශ්නය මතු කළා. කේ. එම්. පී. රාජරත්න මහත්මයා වැලිමඩ මන්ත්‍රීවරයා වශයෙන් සිටි කාලයේ, 1960 දී පමණ, ගරු ඇමතිතුමා ඒ ප්‍රදේශයේ සංචාරයක යෙදුණු බව මට මතකයි. ඒ අවස්ථාවේදී වැලිමඩ තගරයෙන් ඉහළ තිබෙන ලන්දේශම කියන ගම්මානයේ තත්ත්ව

[සමරවීර මයා.]
 වය එතුමාට සියසින්ම දැකගැනීමට ලැබුණා. පවුල් 500 පමණ ඒ ගමේ වාසය කරනවා. “මේ මිනිසුන් කොයි තරම් අමාරුවෙන්ද ජීවත් වෙන්නේ? අල්ලපු වත්තෙන් ඉඩම් අරගෙන ඇයි මේ මිනිසුන් පදිංචි කරවන්නේ නැත්තේ?” කියා එදා තමුත්තාත්තේ රාජ රත්න මහත්මයාගෙන් ප්‍රශ්න කළා. ඒ අනුව ඉඩම් අත්පත් කරගෙන බෙදා දෙන්නය යන ඉල්ලීම 1965 දී ඉදිරිපත් වුණා. නමුත් මේ දක්වා ඒ ගැන ක්‍රියා කරන්නට ඉඩම් දෙපාර්තමේන්තුවට නොහැකිවී තිබෙනවා. අඩු වශයෙන් අක්කර 10 ක්වත් අරගෙන පවුල් 14ක් 15 ක්වත් පදිංචි කරවීමට මේ දක්වා නුපුළුවන් වී තිබෙනවා.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා
 (ගෞරව ස්. පී. ඩී. ඒ. සිල්වා)
 (The Hon. C. P. de Silva)
 මොකක්ද වන්නේ නම?

සමරවීර මයා.
 (ශ්‍රී. සමරවීර)
 (Mr. Samaraweera)

වැලිමඩ වතුයාය.
 අද පවතින මේ තත්ත්වය ගැන පොඩ්ඩක් කල්පනා කරන්නටය කියා මා තමුත්තාත්තේට කිව්වේ එම නිසයි. වැලිමඩ කොට්ඨාශයේ බෙදා දෙන්නට තිබෙන ඉඩම්, රජයට අයිති ඉඩම් තව තිබෙන්නේ අක්කර 500 යි. වැලිමඩ කොට්ඨාශයේ තත්ත්වය ඒකයි. එසේ නම් අතික් කොට්ඨාශවල ජීවත්වන මිනිසුන්ට අපි කොහෙන්ද ඉඩම් සොයා දෙන්නේ? ඒකයි ප්‍රශ්නය.

මේ අවස්ථාවේදී එක් වැදගත් ඉල්ලීමක් කරන්නට අදහස් කරනවා. කොයි තරම් බලවේග ආවත් තමුත්තාත්තේ හිතුවෙන් එය කරන්නට පුළුවනි. මා කරන ඉල්ලීම ඉතාමත් වැදගත් එකක් බව මම මතක් කරන්නට කැමතියි. උඩ රට ප්‍රදේශවල විදේශීන්ට අයිති විශාල වතු අක්කර දස දහස් ගණනක් තිබෙනවා. හැම විශාල වත්තකින්ම අක්කර සියය බැගින්වත් අරන් සිංහල පවුල් සියයක්වත් පදිංචි කරවන ලෙසයි මා

ඉල්ලා සිටින්නේ. වතු මායිම්වලින් මේ ඉඩම් ප්‍රමාණය ලබා ගන්නට රජයට පුළුවනි. එසේ නොකළොත් උඩරට ප්‍රදේශයේ දැන් පවතින ඉඩම් හිඟය පිළිබඳ උග්‍ර ප්‍රශ්නය විසඳන්නට කාටවත් පුළුවන් වන්නේ නැහැ. ඒ ගැන මා තුළ කිසිදු සැකයක් නැහැ. මේ සහනය අපට ලබා දෙනු ඇතැයි උදක් බලාපොරොත්තු වෙනවා. එසේ ලබා දුන්නොත්, වාරි මාර්ග කටයුතු කරන තමුත්තාත්තේට සුගතියක් ඇති වෙතැයි බලාපොරොත්තු වෙනවා වාගේම විශාල ඉසනක්, සේවයක් උඩරට ජනතාවට අත් වන බව මතක තබා ගන්නට ඕනෑ.

අ. හා. 6.30

මගේ ප්‍රදේශයේ ගුරුතලාව වසමේ සියයට සියයක්ම මුස්ලිම් ජනතාව වාසය කරනවා. එහි අක්කර 45ක පමණ රජයේ ඉඩම් තිබෙනවා. ඒ ඉඩම් ප්‍රමාණය මහජනයාට බෙදා දෙන්නට පුළුවනි. කාගේවත් අවසරයක් නොමැතිව, අනු මැනියක් නොමැතිව ඊයේ පෙරේදා සාන්ත තෝමසුන්ගේ වතු පාසලට එතැන ඉඩම් අක්කර හයක්ද හතක්ද නොහේදෝ දීලා තිබෙන බව මට දැන ගන්නට ලැබුණා. එය ඇසීමෙන් මට පුදුම හිතුණා. ශාන්ත තෝමසුන්ගේ විදුහලට මෙතැනින් ඉඩම් ඉල්ලු අවස්ථාවේ ඊට දිසාපතිතුමාත්, අතිරේක දිසාපති තුමාත්, ආදායම් නිලධාරීතුමාත්, මාත් විරුද්ධ වුණා. අක්කර 28ක්ම ශාන්ත තෝමසුන්ගේ විදුහලට දී තිබීම ගැන මා විරුද්ධ වුණා. දැන් කම්බි වැටක් ගහගෙන යනවා. මෙය වැරදි වැඩක්. මෙය තවර නොකළොත් ලබන සතියේ දවසක බලහත්කාරයෙන් මිනිසුන් එහි පදිංචි කරවන්නට අපට සිද්ධ වේවි. ඉඩම් නැතිකම නිසයි එසේ කරන්නට සිද්ධ වන්නේ. නීතිරීති යටතේ අපට එතකොට උසාවි යන්නට සිද්ධ වනු ඇති. ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව වෙනුවෙන් ඒ විධියේ පියවරක් ගන්නට මට සිද්ධ වෙනවා. එසේ කරන්නට එපා නම් කරුණා කර වහාම මෙය අවලංගු කරන්නැයි මා ඉල්ලා සිටිනවා. මේ ඉඩම් ප්‍රමාණය පමණයි ඒ ප්‍රදේශයේ අයට තිබෙන්නේ. අවට තිබෙන සිංහල ගම්

වලට ගිහිල්ලා පදිංචි වන්නට ඒ අය සුදුනම් නැහැ. සාමය නැති වන්නට ඉඩ තිබෙන නිසා එවැනි පියවරක් ගන්නට ලැස්ති නැහැ. ඒ අය එවැන්නකට කැමතින් නැහැ.

ගොවි හමුදාව ගැනත් වචනයක් දෙකක් කලා කරන්නට ඕනෑ. ඒ සම්බන්ධයෙන් කලා කිරීමට තවත් මිනිත්තු දෙකක් පමණ දෙන ලෙස මා නමුත් නාන්සේගෙන් ඉල්ලනවා. ගොවි හමුදාව ගැන මේ ගරු සභාවේදී කලා කළ ඇතැම් ගරු මන්ත්‍රීතුමන්ලා කී දෙයින් අමුතු හැඟීමක් ඇති වන බව පෙනී යනවා. ගොවි හමුදාව යන්නෙන් අද හස් කරන්නේ කුමක්දැයි මේ ගරු සභාවේ මන්ත්‍රීතුමන්ලා හොඳාකාර වටහා ගන්නවා නම් බොහොම හොඳයි. ජ්‍යෙෂ්ඨ විභාගයෙන් සමර්ථ වූ උදවියට පවා රැකියාවක් සොයා ගැනීමට අමාරුකම් තිබෙන මේ කාලයේ ඒ තරම්වත් උසස් අධ්‍යාපනයක් නොලැබූ, ජ්‍යෙෂ්ඨ විභාගය වැනි විභාගයකින් සමත් නොවූ අයට පිළිසරණ විමට ඉඩක් ලැබෙනොත් කවුරුත් එය අගය කරනවා ඇති. ඒ තරුණයන්ගේ ශ්‍රමයෙන් අනාගත සෞභාග්‍යය ලඟා කර ගන්නට ගත් පියවරක් හැටියට මෙය සලකන්නට ඕනෑ. එසේ සලකනවා නම් මේ ගැන කිසිම විරුද්ධත්වයක් ප්‍රකාශ නොකරනු ඇතැයි මා විශ්වාස කරනවා. ජ්‍යෙෂ්ඨයන් සමර්ථ වූ අය ලංකා ගමනාගමන මණ්ඩලය යටතේ මුරකාලයන් හැටියට කාවල් වැඩට යනවා නම්, ජ්‍යෙෂ්ඨය සමත් වන්නට බැරි වූ අහිංසක උදවිය මොනවා කරන්නට ද? ඒ අයට රැකියාවන් ලබා ගැනීමේ ඉඩකඩක් ඉතිරි වෙයිද, තත්ත්වය එහෙම නම්? ඒ නිසා මේ උදවියගේත් ජාතියේත් මතු දියුණුව තකා ඇති කළ මේ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් දක්වන ඉතා වැදගත් උනන්දුව ගැන ගරු පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමාට මගේ විශේෂ ස්තූතිය පිරිනමනවා. ඒ අතරම, ගොවි හමුදාවක් ඇති කිරීමෙන්, මේ රටේ අනාථ තත්ත්වයට පත් වන්නට ගිය පිරිසකට අත දීමට ගත් ඒ ක්‍රියාමාර්ගය ගැන මගේ සතට ප්‍රකාශ කරන්නට ඕනෑ. ගොවි හමුදාවේ නවදාහක් දෙනා කරන සේවය ඉතා

වැදගත් එකක් බවත්, එසේ සේවය කැරන්නට ඉදිරිපත් වී සිටින මේ පිරිස ගැන මීට වඩා හොඳට මේ ගරු සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන් අවබෝධ කරගෙන සිටිනවා නම් ඉතා හොඳ බවත් මම මේ අවස්ථාවේදී මතක් කරන්නට ඕනෑ. මගේ ආසනයෙන් ගොවි හමුදා කඳවුරක් පිහිටුවන්න කියා මා කීප වරක් ඉල්ලා සිටියා. ඔක්තෝබර් මාසයේ කරන්නම් කියා ගරු ඇමතිතුමා පොරොන්දු වී තිබෙනවා. ගොවි හමුදා කඳවුරක් පිහිටුවා අඩු ගණනේ තරුණයන් 200 ක් වත් ඊට බඳවාගෙන වැලි මඩ ප්‍රදේශයේ අඹේවෙල ඇළ, කන්දේ ඇළ ආදී වාරිමාර්ගවල වැඩ කටයුතු ඉක්මනින් කර ගැනීමට අවස්ථාව සලසා දෙනවා ඇත යන විශ්වාසයෙන් මගේ වචන ස්වල්පය මෙයින් අවසාන කරනවා.

ඡ. ඡ. පොන්නම්බලම් මයා. (යාපනය)
(ක්‍රි. ශ්‍රී. ශ්‍රී. பொன்னம்பலம்—யாழ்ப்பாணம்)

(Mr. G. G. Ponnambalam—Jaffna)

At the very commencement of my observations I should like to congratulate the Hon. Minister on one aspect of his activities, namely, power development in this country. I like to place this in the very forefront because some of the remarks that I propose to make hereafter might not be so completely favoured by him.

I must confess that although the last commission that examined electrical development in this country was as far back as 10 or 12 years ago, the Hon. Minister and his Ministry seem to have had a clear conception of what is a prime need and indeed part of the infrastructure necessary in this country for development, namely, rural electrification. I understand, Mr. Chairman, that the Hon. Minister has in view the electrification of 500 villages. I am glad that in this respect this Ministry has seen better than even the Planning Ministry in this country. If there is to be healthy development and a retention of a decent section of the population in the rural areas it will be achieved only by rural electrification.

[පොත් නම්බලම් මක.]

I have had the pleasure and the privilege of seeing the results of rural electrification in the whole of South India. I need not expand on it. But if the present pressure of unemployment, particularly in the urban areas, is to be relieved at all, it can only be relieved by rural electrification as it will go a long way to help the development of cottage and other shall-scale industries.

Also, Mr. Chairman, I feel that if the standard of living of the villager, of people in the rural areas, is to be raised it will have to be founded on a scheme of rural electrification. I am glad that this is being done, and I venture to hope that in doing this the Minister will not be satisfied with the mere transfer of engines—I do not know what kind of engines they are—from the Pettah Power Station to the Chunnakam Power Station. I do not wish to attribute to the Minister or the Ministry any kind of mischievous motives, but I think all of us will uniformly complain that we have to be ready with candles and other appurtenances to light our darkness for fear of failure of power from the Chunnakam Power Station. I am beginning to wonder whether this is a prank played by the Minister on us or a prank played by others on the Minister. I sincerely think that this is, if I may say so, a complaint which is genuine and which will be endorsed by every single Member from the northern peninsula.

I hope that they would make a serious endeavour to see that Chunnakam itself is controlled from your main power supply and that you do not have to depend upon thermal generation of electricity. Thermal generation of electricity from engines that are likely to break down is not going to serve any purpose. I myself was responsible for the placing of a big thermal station to supply electricity to the Cement Factory, and I regret to have to say that within a period of 20 years practically all the engines have been found to be inoperative and had to be replaced,

or power had to be obtained from Chunnakam. I hope the Minister will endorse this view that electrification by means of hydrel power must supersede, by and large, thermal supplies of electricity in this country even in the most distant regions.

I sincerely hope that with the supply of electricity to villagers there will be a grid system in various districts which will enable individual householders to tap electricity, instal motors of, say, half horse-power or something less than one horse-power to run, shall I say, a powerloom or any kind of cottage industry—I do not even call it a cottage industry, some kind of ancillary employment—which people can engage in in their leisure hours. This, to my mind, is a fundamental necessity to meet the problem of unemployment in this country.

I sincerely hope that the Minister and the Ministry will give due consideration to these observations of mine and perhaps call for the appointment of a commission to go into the general question of the reorganisation, if it is necessary, of this whole department, which I feel is long overdue.

Now, Sir, I do not wish to take up too much of the time of this House. Those are my observations on the question of power.

On the question of the development of land connected with the food drive, all of us are aware of the anxiety of this Government—an anxiety which I think is shared—

ශ්‍රී ඩී. පී. ද සිල්වා

(கௌரவ சீ. பி. டி சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

If I may be permitted to interrupt, on the question of power development, the Government has already entered into a contract, after calling for tenders, with a Japanese organization and a French organization for linking up the 132 KW grid line from Maskeliya to Chunnakam.

පොන්නම්බලම් මහ.

(திரு. பொன்னம்பலம்)

(Mr. Ponnambalam)

I am gratified to hear about this, except that I hope this will not be a gift from the Greeks. I hope that the link-up of Laxapana and Churnakam will not make us too completely subservient to the south. However, if I may say so, I am grateful that this has already been done.

If I may pass on to the next point in regard to the development of land, the food drive is a matter about which all of us seem to be very enthusiastic, but I am wondering whether in a number of places it is appreciated that a little more work done and a little more money spent are likely to produce immediate and far-reaching results.

I want the Minister to listen to this. On a recent trip I made to the Eastern Province, more particularly to the south of the Batticaloa District, I found that there are vast tracts of land which had been cleared even before the last war by the poor peasants and the villagers at the instance of the Government with a view to increasing food production.

This is the point. I am not sure whether the Minister and the Ministry know this. These people have cleared this land on a permit system at their own expense. I should have thought that almost the first thing you would do in the development and opening of land would be to ensure security of user and possession and possibly ownership of the land to the old permit holders.

I regret to say that after the domain of the Gal Oya Department Board was extended with the creation of the River Valleys Development Board, which incidentally I supported very strongly in this House, what has happened is that these permit holders today are left completely high and dry. Their permits have been cancelled. They are unable to cultivate the land. Nothing has been regularized. They are not assured of

water. The result is that they are unable to obtain any land. The position is simply chaotic.

One has merely to go into this question very superficially to find that it has been computed that an area as big as 22 to 30 thousand acres can today be brought under cultivation if a certain amount of water can be given. You have built a tank—I do not know quite what the name of the tank is—by damming the Ambalan-Oya. The water is there and has been there in the tank for the last year and a half. The peasants are unable to do any cultivation because of the want of a channel a mile and a half long. The cutting of such a channel will solve a tremendous problem in that area. I am referring to an area in south Batticaloa called Tambilavil, an area very dear to the Tamils because it was the name given by the Sinhalese originally for very compact and ancient lot of Tamils. I think the Sinhalese name was Tambilavilla. We call it Tambilavil.

There is another matter which came to my notice which, if I may say so, if it is known and appreciated, will I hope be stopped immediately. You have for instance, a colonization scheme there down a river. There is a tank from which water was supplied. The tank is called Sagamam. I think that again is the present name for what was originally Sangamam. Now, the river which supplies water to this tank has been dammed at a high level with the result that the old colonists who depended on water from this tank today deprived of water.

Now, Sir, I just do not understand on what possible principle you can justify the deprivation of water to old colonists by damming a river and contriving to create a new colony. I must enter on the Floor of this House my most emphatic protest against this kind of thing. I want the Hon. Minister and the Ministry to go into this. It will not require an elaborate inquiry. I think in a matter of a day or two you can find out whether my observations on this question are justified or not.

[සෞන් නම්බලම් මය.]

Now, Sir, I am very gratified—and I think that is a feeling which most Members of this House will share—with the schemes that have been started for educated youth. I think if we are to help create self-respecting middle class, agricultural schemes for educated youth must be the foundation and the base. I think already these schemes have been successful wherever they have been started. I can only speak of the schemes in the North. And all that I can say is that more schemes of this nature should be started. The expenditure involved would be a mere bagatelle, and I would strongly and earnestly request the Hon. Minister and his Ministry to start, and if necessary increase, the inducements to attract educated youth to settle down on these schemes.

Incidentally, there is a very unique scheme at Mirisuvil in the Chavakachcheri electorate where girls have settled down. They are doing a remarkable piece of work. I would strongly urge that greater assistance be given to them in the way of enabling them to build small, humble cottages. Also implements of cultivation like tractors would prove an attraction and possibly attract more young ladies to these schemes.

I should conclude by making two more requests. I feel that there should be greater publicity given to the results obtained by the tests that have been carried out in regard to the sub-soil water resources in various parts of this country. Now this is a matter on which many of us, including myself, are deeply interested. It is extremely difficult to get information on this subject. This is a matter on which the widest publicity should be given and, if I may say so, we who come from arid, dry areas would be greatly interested and beholden if more extensive,—I would not say intensive—tests are carried out with a view to tapping the underground water sources in order to assist and merely in the food drive but generally in raising the standard of living

of the people and making possible the cultivation of lands which are today not cultivable. This may also go hand in hand. I would submit, with proper soil surveys. I think soil survey comes under this Ministry and I must say that there is a great deal of work to be done in the matter of soil surveys not merely in uncultivated areas but even in the cultivated areas. It is a remarkable thing that in countries like Australia and Israel vast tracts of infertile, uncultivable land have been brought not merely into marginal cultivation but into cultivation of a very high order yielding extremely handsome profits. The absence of trace elements which I believe plays a great part in the matter of productivity is a question to which a great deal of attention should be given because for a mere modicum of expenditure, after proper research, lands which today are marginal or discarded as uncultivable can not merely be brought under cultivation but be made to yield extremely handsome profits and crops.

Mr. Chairman, I will close my observations by making one other appeal. There are, particularly in the northern and eastern provinces—I am speaking of these provinces exclusively only because of my familiarity with them—vast tracts of land today which can either be reclaimed from the marshy swamps which they are or be freed of the saline nature of the soil and be made productive and cultivable. Work in this connection, if I may say so, has also been done to a very large extent in Israel. I would strongly commend to the Ministry of Lands the desirability of getting some people who have done this work and who have the background in this kind of work to come along and do this work for us. The United Nations agencies must be able to provide this kind of help—I happen to be aware of it—at little or no expense to this country.

In this connection I should like to urge one other matter. We alone in Ceylon have not taken advantage of what is today available through U. N. agencies by

way of installing machinery and equipment geared to atomic power, by which we can ensure the supply of fresh water from the sea. This is being done today at very cheap rates, Mr. Chairman, and I have not the slightest doubt that one or other of the Agencies of the United Nations would be only too happy to go into this question, particularly in a place like the Jaffna Peninsula where we have no other sources of fresh water except the sea. I would strongly urge—I believe this is the appropriate Ministry—that you take immediate steps to canvas international agencies to instal one of these atomic powered plants.

இலங்கைத் தலைவர்

(தலைமை தாங்கும் அங்கத்தவர்)

(The Presiding Member)

Order, please! The hon. Deputy Speaker will now take the Chair.

தலைவர் டி. சி. டி. சி. சி. இலங்கைத் தலைவர், தலைமை தாங்கும் அங்கத்தவர் இலங்கைத் தலைவர்.

அதன் பிறகு, ஜனாப எ. சி. எஸ். ஹமிது அக்கிரா சனத்தினின்று நீங்கவே உபசபாநாயகர் அவர்கள் தலைமை தாங்கினார்கள்.

Whereupon MR. A. C. S. HAMEED left the Chair, and MR. DEPUTY SPEAKER took the Chair.

ஐ. சி. டி. சி. சி. இலங்கைத் தலைவர் (தலைமை)

(திரு. எப். ஆர். டயஸ் பண்டாரநாயக்க, (Mr. F. R. Dias Bandaranaike—Dompe)

Mr. Chairman, I thank you for giving me the opportunity to speak a few words on the Ministry of Land Irrigation and Power, headed by my Hon. Friend. I am glad the Hon. Minister is here. He has had the privilege of presiding over the destinies of this Ministry for an unprecedented period of time, probably longer than any other Minister.—[Interruption.] barring the late Hon. D. S. Senanayake.—[Interruption] The late Mr. Bandaranaike was in charge of different Ministries at different times. The Hon. C. P. de

Silva has, I think, presided over the destinies of this Ministry in much the same way, with the same even tenor and performed this task in much the same way, to successive administrations of the Sri Lanka Freedom Party, and the United National Party with which he has recently merged.

It is a funny thing, I think there is a story which I think the Hon. Minister has not heard, that the Ministry has a motto. The motto of his Ministry is "Dam and Blast". And I think successive Prime Ministers have had occasion to use the motto of the Ministry with reference to the performance of the Ministry in regard to the tasks before it. If we stopped for a moment and ask ourselves, this Ministry draws perhaps the largest amount of money in terms of capital investment, more than any other Ministry in this country. And it is in the fitness of things that it should be so. It has been so from 1956 onwards; it is not something new. It is factually true that the Ministry of Land, Irrigation and Power, whether Agriculture is attached to it or not, is one of the Ministries which uses up, and has allocated to it, the largest volume of money in the successive budgets of our country, for the purpose of the development of our country.

Now, one can always say that because some of that money is spent even a large part of that money is spent, therefore, we must have got value for money, that the country must have developed at that rate of progress. But it is my respectful submission that that is not actually true. If you stop and ask yourself In real terms what is the benefit we have received from the work that is being done by this Ministry, you will find that in relation to the inputs going into capital endeavours under the presiding authority of the Hon. C. P. de Silva, Ceylon is not getting anything like a fraction of what we ought to get for the investment made

I have tried to understand myself when I was a colleague of the Hon. C. P. de Silva, as to what exactly was going wrong. Briefly speaking, the

[ඒෆ්. ආර්. ඩයස් මණ්ඩලනායක මය.]

conclusions I came to are ones which are not new, which are not novel discoveries of my own, but things of which his Colleague, the Hon. Minister of Industries, was aware at the time before they became buddies, at the time they were fighting each other in Gordon Gardens—facts which the late Mr. S. W. R. D. Bandaranaike realized but did not wish to state because, I think, he liked the Hon. C. P. de Silva, as indeed we all do, facts which I think the Hon. Dudley Senanayake had realized about the Hon. C. P. de Silva when he was Government Agent, Polonnaruwa, and even now as Minister of Land, Irrigation and Power.

What are these facts? The first fact is that there is, I suppose historically, an urge on the part of Ministers of Land, Irrigation and Power, to emulate the great deeds of former kings in the *Mahavamsa* and *Chulavamsa*, and to build tanks, to leave to posterity their records of achievement in the form of gigantic irrigation works which can be opened, name, and distinguished as massive achievements in the years to come. But these things take a very long time, and the amount of time taken increases largely if you try to do about four or five at once. The result is that the completion of a single scheme takes a fantastic amount of time, and you reach a stage when you operate on foreign aid and the amortization payments alone eat up a very large quantity of your investment in the form of interest.

අ. ආ. 7

The cost-benefit ratio of a single one of your large works is fantastic. Its capital intensive qualities are demonstrably so. In 1962 the Hon. Minister himself subscribed to a document when he was in the S. L. F. P. Cabinet, agreeing that the cost-benefit ratios in respect of major irrigation works undertaken by his Ministry were not economic ones and there ought to be a shift in emphasis to minor irrigation, the idea being to

restore the little village tanks, the shall channels, which are necessary and which will bring into cultivation small extents of land—nothing fantastic, nothing that will be recorded in the *Mahawamsa* of the *Chulawamsa*, little bits of work which are there whether in the Southern Province, the North-Central Province or the North-Western Province. They are there everywhere. You find little minor irrigation works, tiny village tanks, which are incapable of being used now for various reasons. Elms and channels are not cut. The ordinary, poor villager is struck without his water however anxious he may be to help the Hon. Prime Minister in his food drive, merely because all the available resources, the technical services, the engineers, the technical assistants, the bulldozers the D4's, the caterpillar tractors and all else have been taken by the Hon. Minister to build the monuments which will go down to posterity and will be recorded in the history of great men of Ceylon in continuity from 545 B.C., the last achievements being those of the Hon. C. P. de Silva.

I am not complaining. I am not objecting major irrigation works. I am not denying that the Rajangana scheme is good. But it took you nearly 18 years to get there. The Mahaveli Scheme is your latest brainchild. We are not objecting to that. It is a magnificent scheme. It does not matter who finances it. I do not know whether the Russians will give the money now.

ශ්‍රී ඩී. පී. ද සිල්වා

(කෙළරව පී. ඒ. ඩී. සිල්වා)

(The Hon. C. P. de Silva)

May I interrupt the hon. Member? The report I have received is that Stage I will pay its capital cost in 6 years. The produce will pay the capital cost in 6 years.

ඒෆ්. ආර්. ඩයස් මණ්ඩලනායක මය.

(තිරු. ආර්. ඩයස් මණ්ඩලනායක මය.)

(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

That is assuming that you construct it in what period?

ஓர் டி. பி. டி. சி. டி.

(கௌரவ சி. பி. டி. சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

After it is completed.

ஓர் டி. பி. டி. சி. டி.

(திரு. எப். ஆர். டயஸ் பண்டாரநாயக்க)

(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

Supposing you take 25 years to construct it? Do you realize that your capital repayments are going to double itself when you take 25 years to complete? It sounds very hopeful when you say you will get your return in 6 years. In practice look at your own performance on schemes far smaller. The rate at which you are working is such that none of your irrigation projects can possibly be economical on the cost-benefit ratio at which you are working.

I am not objecting to the Mahaweli Scheme. I see that in this year's Estimates you have provided about Rs. 15 million to start the project, and I believe at least about Rs. 15 million worth of work will be done this year. But it seems not. The Rs. 15 million is still preliminary. Not a single mamoty will dig the ground.

ஓர் டி. பி. டி. சி. டி.

(கௌரவ சி. பி. டி. சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

I am sorry, that money is for construction.

ஓர் டி. பி. டி. சி. டி.

(திரு. எப். ஆர். டயஸ் பண்டாரநாயக்க)

(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

I am glad to hear it. But it seems to me that we are still in the stage of approving of designs. I do not see how you move into construction work until the final set of designs is approved and the scheme itself has taken shape and form which is final.

ஓர் டி. பி. டி. சி. டி.

(கௌரவ சி. பி. டி. சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

We have provided money for the preparation of plans and designs,

ஓர் டி. பி. டி. சி. டி.

(திரு. எப். ஆர். டயஸ் பண்டாரநாயக்க)

(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

My instructions are that the scheme is still awaiting a decision in your Ministry, that it is still not finalized in regard to the shape and form it is going to take, and therefore it seems to me, if you are thinking that Rs. 15 million represents construction work that it is just a drop in the ocean and, you have not reached the stage of construction because you yourself are not clear in your own mind as to what you are going to do. You do not even know how long it is going to take. You not even know the source of your finance yet in respect of the Mahaweli Scheme and this is where, in my respectful submission, the Minister is making his fundamental error.

I say this not in a spirit of mere criticism. I have no personal grievance with the Hon. Minister in respect of my own constituency. There is no Irrigation Department work in progress so far as I am aware in Dompe. It is not possible for you to do very much. My problem is too much water and not too little of it—the Kelani floods—and there is no intention on your part to do anything about that. The Kelani will continue to flood and, as far as I am concerned, owing to the new bridge, it is flooding my good Friend the Hon. Member for Avissawella even more than it is flooding me. But that is not due to your efforts. I am not saying this in a spirit of any criticism because I have not got something which I asked you for. Indeed, the Minister has been more than accommodating every time I have ever made a request of him. We remain the best of friends personally but the fact remains that the present emphasis on major irrigation is going to negative every single effort that the Hon. Prime Minister is making in the direction of food production.

You may say to me that minor Irrigation is not a subject under your Ministry and therefore it is not relevant to the present discussion.

ශ්‍රී ඩී. පී. ද සිල්වා

(කෙළරව ජී. පී. ඩී. සිල්වා)
(The Hon. C. P. de Silva)

It is.

එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා.

(තිල. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක)
(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

I would respectfully submit that it is very relevant.

It is under your Ministry now ?

ශ්‍රී ඩී. පී. ද සිල්වා

(කෙළරව ජී. පී. ඩී. සිල්වා)
(The Hon. C. P. de Silva)

Not all. The smaller ones are under the Department of Agrarian Services.

එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා.

(තිල. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක)
(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

I am talking of the smaller ones. I am not talking in terms of artificial values. I do not mind whether the works are in the Rs. 15,000 or Rs. 50,000 margin. My submission is that it is an accident of history that minor irrigation is with a different Ministry. It should never have been so.

In the days when Mr. Philip Gunawardena was Minister of Agriculture, he found that there was a total neglect in respect of minor irrigation by the Irrigation Department and he set up his Agrarian Services Department, which was incidentally set up to make up for the shortcomings of the Agriculture Department, which was not doing its tasks, not providing fertilizer, not providing seed paddy in the manner required, not providing facilities and services that farmers required. The Minister of Industries at that time took over the tasks of minor irrigation as part of the activities of the Department of Agrarian Services.

A niggardly sum has been voted for minor irrigation works each year by this Parliament, niggardly in

relation to what you get for major irrigation works, and, what is worse, it has completely starved the Minister of Food, Mr. Banda, in respect of technical staff and equipment required. My respectful submission is, what can he do when he does not have irrigation engineers, when he does not have technical assistance and staff of that quality to supervise and undertake work ?

I myself have been Minister of Agriculture as your Colleague and I myself know the difficulties. Given a fraction of your staff, the Minister of Food, with a fraction of the money, can produce three to four times more results as far as production is concerned if only the minor irrigation works are attended to. Every one of them can be attended to and it is not difficult. It is a very small business. It is very, very simple and requires no great skill to get this done. But the problem is how to get this done. So long as you are determined to concentrate in your department all the talents available, all the skills available, and not make that staff available—and that has been one of the biggest problems—minor irrigation can ever get off the ground.

It is true that money is provided, but even to approve the drawings of the smallest village tank bund you must have technical skills, you must have people capable of estimating, you must have people capable of supervising work—and the fact is that they are just not available. The result? In every village from one corner of the Island to the other there are vast extents of little lands incapable of being put to full productive use merely because the work is not being done owing to a great deficiency on the part of the Irrigation Department.

I myself do not see the slightest logic of dividing irrigation works between various departments. If irrigation is the subject of the Hon. Minister, I do not see the logic of this division merely because the Hon. Phillip Gunawardena set it up under Agrarian Services then. Why should

it remain with the Agrarian Services now? Only for one reason—because you are the Minister.

ශ්‍රී සී. පී. ද සිල්වා

(கௌரவ சி. பி. டி. சில்வா)

(The Hon. C. P. de Silva)

May I interrupt the hon. Member? We have three village works divisions. They are being mechanized as we import the machinery. As you know we have not imported machinery for a long time, till last year. No minor work recommended by the DACs has been turned down for lack of staff, during the last three years. Nothing has been turned down for lack of funds. If any work has been turned down it is because it is uneconomical.

එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මහා.

(திரு. எப். ஆர். டயஸ் பண்டாரநாயக்க)

(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

As usual, the Hon. Minister has misunderstood what I was saying. He himself said when he was talking of his village works division—[*Interruption*]. I am talking of the really minor works. I am talking of the ones that might cost Rs. 3,000 or Rs. 4,000 in a village, works which are not being done by you, and which at the moment are being done by the Agrarian Services Department, which is totally devoid of staff. That is what I am talking about, and works in respect of which the Minister is not prepared to release the staff to get that work going to make the food drive a success. That is what I am talking about. You say that you have been making efforts over the years to import machinery. No machinery is required for the kind of village works I am talking about. All you require are a few bags of cement, a little earthwork and a great deal of a willingness to put in sweat and toil to cut a few channels. That is the work that has to be done and that is the work that will produce quick results on a very small cost of benefit ratio. Very good indeed, and on a principle which you accepted in 1962 which is not being done now.

You can set up your divisions. But But tell me this. In practical terms how much and how many have been completed? To what extent are you in a position to estimate the increases in production due to the works done by your divisions? Negligible.

The Irrigation Department like a Juggernaut continues on its way. Every year you say, we have completed so much percentage of the headworks of such and such a scheme, and so on. Easy talk. The Irrigation Department goes on in the same way that it has been going on from 1956 to 1968.

No doubt the Rajangana Scheme has been completed and lands have been alienated. We have had experience of your alienation in the past. In the Chandrikaweve Scheme alienations were made, and the poor devils got the land ahead of time without any water and were left to starve. That is the advance alienation you had talked about.

I do concede that the Minister has had difficult times and times at which he has had to do a lot of work. In 1957, when the tanks breached, the Hon. Minister was called upon to restore them, and I think the Irrigation Department did a magnificent job of it. That had to be done. But I am now talking of the day to day routine tasks of the Irrigation Department.

Is it your task to establish a name for the future or is it your task to increase food production, which is the immediate need? My respectful submission to this House would be that, merely because we have followed wrong policies under the leadership of Mr. C. P. de Silva for many years, that is not a reason for continuing to follow wrong policies in perpetuity. And I think the time has come to make agricultural development more meaningful.

අ. ආ. 7.15

I thought it came in 1962. But I did not survive at that time. The Hon. Minister was probably very relieved

[එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා.]
that he was rid of this burden, this nuisance of being always called upon to shift to minor irrigation in the interests of the country. He was equally determined not to accede then, and as far as I can see he is equally determined not to accede now.

He actually signed a document agreeing to it: he signed the Short-Term Implementation Programme. The Hon. Minister will remember one of his own deputy directors at one stage, Mr. L. C. Arulpragasam, who is now with the F A. O., in the National Planning Department, presented a document inviting him to agree to this shift in policy, and the Hon. Minister, a member of the Sub-Committee on Planning, actually agreed. And where are we now? The village tanks are in no better shape than they were in 1962.

I am not talking of the major colonization schemes. I am not talking of the Giritale Scheme, I am not talking of the Amparai Scheme, nor am I talking of the Kirindi-oya Scheme. I am talking of the little areas around the country-side in every one of the provinces, no excluding the Northern and Eastern Provinces.

I would not go so far as to talk of the atomic piles to drain the Jaffna lagoon of sea water and to pump in fresh water. That is an attractive idea. I think the Hon. Minister once told me he was planning to do that also. But I think at his rate of progress it will be long after your time, Mr. Chairman, when the Jaffna lagoon becomes a fresh-water lake.

I am not criticizing those grandiose plans. It is nice to think big even if it is like Heath Robinson. It is a nice idea to desalinate all the water in the Jaffna lagoon. I agree Jaffna needs well water, but how much more important it is to undertake the little tasks of producing really meaningful results in every little village. Every

little village will move closer to self-sufficiency in paddy if you will only think about it and undertake to produce results.

The second matter I should like to refer to is that the Hon. Minister moves from one subject to another depending on how his fancy takes him. He has got a wide range. One year it was cashew nuts. Well I think some cashew nuts were planted by Mr. L. G. Gunasekera and two others close to Mannar. What has happened to those cashew trees? Why have we not heard about the cashew nuts thereafter. Throne Speeches have come and gone. Budget speeches have been made and forgotten. The cashew nuts seem to have disappeared with them.

ශ්‍රී ඩී. පී. ද සිල්වා

(කෙළරව ජී. ජී. ඩී. සිල්වා)

(The Hon. C. P. de Silva)

No. The trees are growing.

එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා.

(ශ්‍රී ඊ. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා)

(Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

Oh, I agree. The cashew plantations are there. If you will look at his cashew plantations you will find that some trees are tall, some are short. You will find that they are not of uniform height. For strange reasons, it is not like any other plantation. The cashew plantations of the Hon. Minister are not uniform, they are of varying heights, of varying thickness; there is no uniformity whatsoever. Go to Mannar and have a look north of Puttalam. The reasons for this is very simple.

I concede there are difficulties weather-wise in growing cashew. Plants have a tendency to die, and when you fill the vacancies you get plantations at different age levels and different sizes. That is a thing that can happen to anybody.

The point I want to make is in relation to the investment made. There has been no return. Some of those plantations must be nearly six

years old now. What happened to his grand plan to export cashew nuts, to create an export crop out of it? The Hon. Minister waxed very enthusiastic about his cashew nuts once upon a time. The cashew nuts appear to have gone for ever.

There was one year, 1965, when the Hon. Minister told us that he was going in for deep wells to explore the underground resources of water. He was going to irrigate large tracts of land by the construction of deep wells. When I took him up on this and said only one deep well was dug it ended up with litigation with a gentleman called Knight—Grant or Knight I cannot remember—who was suing him for not paying the bill for an unsuccessful drilling. Oh, yes! There was a case. To my knowledge this person sued the department and the Crown was responsible. I know an action was brought against the Attorney-General. I think it was settled for a smaller sum. But the only deep well that you dug resulted in a litigation that I know. I cannot remember who was sued. I think the Attorney-General was the defendant in the action. But what has happened to the deep wells now. How much land are we irrigating by means of deep wells construction? That is the question. Each of these policy statements of yours which promised a millenium in the days to come seem to be only for the moment. Cadju nuts were going to be our salvation, deep wells were going to solve our problems, and we are still there.

The State Plantations Corporation is another of your ventures. I remember at one time the Hon. Minister was actually thinking that he could prove himself more socialist than the Hon. Minister of Industries by the State Plantations Corporation. That should not be too difficult—to be more socialist than the Minister of Industries—because he is not a Marxist, he is only a student. But this is the interesting point. The Hon. Minister thought that he could nationalize all the tea estates under the State Plantations Corporation by

a stroke of the pen, and he saw to it that he took unto himself sufficient powers within the statute to do that.

By the River Valleys Development Board Act you have power to suspend the operation of all the Legislative Enactments in Ceylon within the River Valleys Development Board. But having done this what has your State Plantations Corporation achieved? You have planted tea lands at a cost of over Rs. 8,000 an acre. You can buy tea estates cheaper than that. What is the logic of creating an investment for planting tea estates at costs ranging from Rs. 8,000 to Rs. 10,000 an acre if you can buy tea estates for less than that.

Your Irrigation Scheme, the Malwatu Oya Scheme: I remember when I was in the Soviet Union in 1961 it appeared that an acre of developed land, at the prices prevailing in 1961, on the banks of the Malwatu-oya would have cost the Government Rs. 4,000, that is, to produce an acre of irrigated land in Malwatu Oya on a scheme worked out by your Irrigation Department. And you yourself said, "This is the most uneconomic scheme I have heard of and I think we had better drop it", and you dropped it. That is exactly my point. I am not complaining about your dropping it but think of the waste of endeavour, of effort of going through an exercise of doing it in that form. Now, can you tell us in respect of every one of the schemes you have operated, on a crosswise basis approximately how much it has cost you to irrigate an acre of land in Rajangana taking into account the interest payments you have made for the 18 years of construction you have taken on it, and work out for yourself and tell us whether in relation to the investment provided by this Parliament year in year out what you are doing makes sense to anybody or whether all we can say is "dam and blast"?

You see, Sir, I just picked a few instances at random. I had no time to make a speech covering the entire

[එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා.]

range of this Ministry but I do submit that unless the Minister of Land, Irrigation and Power is going to become cost conscious and decides to think before he acts he will not achieve good results. Merely because he has all the toys at his disposal, the machinery and equipment with which he can play, he must not think that work is being done. He must still remember that he is playing with the destinies of a nation and a country that the country cannot afford the luxury of paying for these things in a leisurely way. The Prime Minister is extremely anxious about food production now, and one of the problems he is confronted with whenever he goes round with his camera is, "Where is the water?" This is not something which we are discovering for the first time.

The Hon. Minister will remember, when he was Government Agent, Polonnaruwa, the sad circumstances in which at that time he parted from his Prime Minister. There too, I believe, the Prime Minister, who was then Minister of Agriculture, had obtained a report from the Hon. Minister as Government Agent about the construction of a certain number of houses in a colonization scheme, and when he went there he found that the houses were just not there. The houses had not even been constructed, and the then Minister of Agriculture was not entirely happy about it. I am not saying the Minister was to blame for it. Maybe, he was being misled by somebody; maybe, he wrote a report on wrong information. I am not blaming the Minister as Government Agent: I am not expecting him to actually lay brick upon brick and build houses. But it is important that there must be a physical check on the value of work done. It must be meaningful. There may be a certain amount of waste, but that waste must still be controlled, and the controlling authority must be the Minister and nobody else.

If I am wrong in regard to my assessment of the situation, I wish the Hon. Minister would tell us, perhaps when the Prime Minister is here sometime, what actually took place at Polonnaruwa. There were hard feelings, then, and I think they made up and became friends in Polonnaruwa only during the course of the 1965 elections. I too was responsible for the rapprochement in a sense. I am happy about that.

ආචාර්ය එන්. එම්. පෙරේරා

(කලාநிති என். எம். பெரேரா)

(Dr. N. M. Perera)

They re-discovered each other!

එෆ්. ආර්. ඩයස් බණ්ඩාරනායක මයා.

(திரு. எப். ஆர். டயஸ் பண்டாரநாயக்க)

• (Mr. F. R. Dias Bandaranaike)

Yes, they re-discovered each other. But the trouble is, has the Prime Minister in his obligation to the nation, forgotten the fact that these things happen and are continuing to happen even now? Is it not a fact that in the Lands which were alienated under the so-called Special Leases, even to some of your Colleagues—I do not know whether they still have them or not, after the Debate we had in this House—Crown timber was felled under contract by some of them and transported and detected at your Forest Department barriers, for which royalties were collected through the magistrate's courts? Is this the kind of efficiency your Ministry boasts of, when your own Colleagues are given the licence to plunder government forests? Check it up for yourself whether one of them did not pay a fine Rs. 3,000 in the magistrate's court in respect of a consignment of timber in a lorry worth only Rs. 1,000.

I do not wish to wash dirty linen in public. But, is it not a fact that one Mr. Saleem, a brother-in-law of the Attorney-General, in the River Valleys Development Board, was caught in the act of taking a bribe? We cannot co-exist with corruption and pretend that we cannot see it. I

am not saying that you are to blame personally for that sort of thing. But when that sort of thing happens, what action has been taken to throw that kind of man straight out of the public service? Leave aside the penalties of the criminal law, your own staff know these things. Politics is being played at a very high level within your department. But all public servants in most other departments at least believe that Ministers come and go and, therefore, they must always remain watchful and alert for the moment when changes occur, for new brooms sometimes sweep clean. But in the Irrigation Department they are stuck with the same old broom, and they know it.

That is why you owe a special duty, a duty far greater than that of any other Ministry. Others are replaceable, but you are unique: like the rivers, you flow on for ever! Therefore, it is extremely important to remember one thing when policies are adopted. It does not matter whether you are in the U.N.P., the S.L.F.S.P. or the S.L.F.P. at any given moment; that is relatively unimportant. It does not matter whether your type of democracy has come to stay or not. What is important to remember is that the country must go on. Criticisms which were made of you from time to time by Colleagues who now are your brothers still have some little substance in them worthy of consideration. Some of them are matters worthy of thought. I have been openly critical of your Ministry; I have been openly critical of your administration. I will not hide it. But I still continue to have a strong personal regard for you, as you know I have always had, and that has never changed. On whichever side we may be, opposite side or otherwise, on any controversial question, be it the Budget of 1962 or the Budget of 1968—it makes no difference—although our views have not coincided politically, the goodwill remains.

අ. ආ. 7.30

As far as the Hon. Minister of Industries is concerned, I think you had much more colourful and

picturesque things to say of each other than you and I have ever had to say of each other. Now you are the best of friends. But it does not alter the fact that merely because his mouth is shut he will naturally not speak a word against a Cabinet Colleague just as I would not speak a word against a Cabinet Colleague.

It does not mean that you, therefore, being immune from criticism on either side, should regard the work of your department as perfect and that there are not a great deal of reforms, policy-wise and cost-wise, that will help to alter the economy of this country very much for the better, if you will only take stock of the situation, shake up the department under you, and get on with the job.

A further matter I wish to raise relates to the Land Redemption Ordinance. I have raised this question more than once before. I raised it if I remember rightly, during the Budget Debate last year. I cited chapter and verse, giving specific instances, and on that occasion you said something in your reply to the effect that you would write to me. I have not still received that letter.

I shall now discuss the principle of it. I have come across another couple of cases under that ordinance. I shall give the references privately. I do not wish to shout about them now. The basic question is this. I am not talking of the amendments made by the hon. Member for Kolonnawa (Mr. Ilangaratne) to the People's Bank land redemption laws or debt redemption laws of a subsequent period. I am talking of the original Land Redemption Ordinance. Under that, any person whose land was sold during the depression period in 1930 could make an application to the Land Commissioner for that land to be redeemed from the mortgagee or the creditor and given back to him at the same price plus a reasonable interest and action could be taken under that statute to re-vest title first in the

[ඒෆ්. ආර්. ඩයස් මහතරයාගේ මඟ.]

Government, and the Government could pass it back to the debtor who had been dispossessed of it. That was the principle of the statute.

Now, the Hon. Minister knows as well as I do that a number of cases were taken up by the Land Commissioner in those days. The creditors very often litigated against the Land Commissioner, cases were fought in the district court, in appeal in the Supreme Court, and some of them even went to the Privy Council. I particularly refer to a case reported, I think, in the 1963 New Law Reports—Land Commissioner *versus* Jayewardene. The judgment of the Privy Council was actually given on 20th July 1960. I remember the day since it was the day on which the Hon. Minister and I entered Parliament together on the Government side for the first time. The Privy Council delivered judgment on that day declaring that the Land Commissioner had won his case; that the provisions of the Land Redemption Ordinance applied to that particular parcel of land in Dompe; that Jayewardene, the successor or the creditor, was not entitled to that land; and re-vesting it in the original debtor. That was in 1960. Now it is 1968, but that land has still not been handed over to the debtor eight years after the Privy Council judgment. I shall tell you the reasons. The argument is this. The Land Commissioner obtained an order for costs before the Privy Council. Naturally, he obtained this order for costs against Mr. Jayewardene, the creditor. The creditor was the one who took the Land Commissioner to court and fought him as far as the Privy Council. So he got a decree for costs against the litigating creditor. Now the argument of the Land Commissioner seems to be that unless the debtor pays the costs up to the Privy Council he will not vest the land in him.

I do not see the logic of this. Under the statute the debtor is obliged to pay the value of the land plus a reasonable interest and nothing

more than that. It is entirely a matter for the Attorney-General and the Land Commissioner to enforce the order for costs against whomever they are entitled to enforce it. That is a matter for them. But on what basis can you keep a debtor out of possession after a successful action?

That is not the only case. I would like to give you another reference. Funnily enough, it relates to one of our peons, an employee of the House of Representatives. The reference number is LRO/APL 4798. Action was taken. I think the case number is 7621/L. The matter was decided and finalized on 10th January 1964. Order was made to survey the land. Now 23 years have elapsed since these poor people have been trying to get back possession of this land, and the Land Commissioner's Department has still not succeeded in doing anything about it. Why?

As far as the Dompe land, which I referred to is concerned, I can tell you straightway that the creditor is still in possession of the land.

Was it for that that the Land Redemption Ordinance was passed? Was it for that that action went as far as the Privy Council? I myself have taken this matter up with successive Land Commissioners, but with no successful results. Everyone tells me, "Who is going to pay our costs?" My answer to that is that there is a procedure laid down by the law for the recovery of costs against the judgment-debtor. It is entirely a matter for you to follow that procedure. To expect the debtor, if he wants possession, to pay the costs is surely asking too much.

I have raised this matter twice on the Floor of this House. I have no doubt that, with this pressure of work, like damming the Mahaweli-ganga and blasting the Walawe, the Hon. Minister must be finding it extremely difficult to remember all these little things. Well, I am prepared to write to him again. I spoke to him first when he was an S. L. F. P. Minister. Then again I spoke to him when he was an S. L. F. S. P.

Minister. Now I am speaking to him as a U. N. P. Minister, and I hope I shall get better results. I wonder!

We can argue on special cases, we can indicate particular faults, and we can criticize the Hon. Minister inch by inch all along the way. He has got a vast field, and one can talk about each one of his departments. There are things to say about each one of them. But the fundamental fault remains: the attitude of complacency in the mind of the Hon. Minister must go. If he remains complacent and imagines that everything is fine, because his officials tell him so, or if he imagines that everything is fine because the money he asks for, usually slightly inflated, is cut down a little bit at the Treasury but he gets most of it, I must say he is living in a world of his own. A great deal of work remains to be done. His is perhaps the most challenging Ministry in the entire Government. The success or failure of this Government, as indeed of the last, will largely be in his hands, and when this Government falls—we expect it will in the not far distant future—he will be perhaps as much to blame for it as he was when the last Government fell in 1964.

These are substantially the remarks I propose to make at this time. I do not propose to add very much more, except to ask the Hon. Minister even at this stage to change, as he had agreed to change in 1962, the emphasis within the Irrigation Department from major to minor irrigation works in the interests of this country.

එස්. හෙට්ටිගේ මයා. (හක්මන)
(திரு. எஸ். ஹெற்றிகே—ஹகமன)
(Mr. S. Hettige—Hakmana)

ගරු සභාපතිතුමනි, ඉඩම් අමාත්‍යාංශය යටතේ වචන ස්වල්පයක් කපා කිරීමට මට අවස්ථාව සලසා දීම ගැන ප්‍රථමයෙන්ම තමුන් තාන්සේට ස්තූති කරන්නට කැමතියි.

කෘෂිකර්මය හා කර්මාන්තය අතින් මේ රට සංවර්ධනය වී ගෙන යන මේ අවස්ථාවේදී මෙම අමාත්‍යාංශයට ඉතාමත්ම වැද

ගත් ස්ථානයක් හිමි වෙනවා. ඉඩම් සංවර්ධනය, වාරිමාර්ග, විදුලිබලය ආදී වැදගත් අංශ කීපයක්ම මේ අමාත්‍යාංශය යටතේ තිබෙන හෙයින් රටේ සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් මේ අමාත්‍යාංශයට ලොකු වගකීමක් පැවරෙනවා. ගරු ඇමතිතුමා යටතේ තිබෙන දෙපාර්තමේන්තු කීපයක් වගකීම පිළිබඳ ලොකු උනන්දුවකින් පසුගිය අවුරුදු දෙක තුන තුළදී වැඩ කළ නිසා සෑම පළාතකම වාගේ සැලකිය යුතු අන්දමින් සංවර්ධන ව්‍යාපාර කෙරීගෙන යෑම ගැනත් සමහර ව්‍යාපාර නිමාවට පත් වී තිබීම ගැනත් අප ඉතාමත්ම සතුටු වෙනවා.

මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ කොට්ඨාශයක් නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීවරයකු වශයෙන් මාතර දිස්ත්‍රික්කයේත්, විශේෂයෙන් මා නියෝජනය කරන කොට්ඨාශයේත් ඇති ප්‍රශ්න කීපයක් ගැන මා ගරු ඇමතිතුමාගේ අවධානය යොමු කරවන්නට කැමතියි. වාරිමාර්ග පහසුකම් නැතැයි කියන අදෝනාවයි, වියලි කලාපයෙන් මෙහි අවුත් සිටින සෑම මන්ත්‍රීවරයකුගෙන්ම අසන්නට ලැබුණේ. එහෙත් අපට නම් ප්‍රශ්නය වී තිබෙන්නේ වතුර වැඩි කමයි. ඒ නිසා අපේ ප්‍රශ්නය අනික් අයගේ ප්‍රශ්නවලට වඩා භාත්පසින්ම වෙනස් වී තිබෙනවා. තෙත් කලාපයේ ඇති ගංගා අතුරෙන් වියලි කලාපයට ඉතාමත්ම කිට්ටු වෙන් ගලා බසින්නේ නිල්වලා ගඟයි. මේ ගඟ සම්බන්ධයෙන් අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ යෝජනා ක්‍රම තිබුණා. දැනට අවුරුදු පහළොවකට පමණ උඩදී ඇති වුණු යෝජනාවක් අනුව බැම්ම වගයක් බැඳීම ආරම්භ කළ නමුත් ඒවා අතරමග ඇණ හිට තිබෙනවා. කොයි හැටි වෙතත් නිල්වලා ගඟේ ජල ගැල්ම සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ප්‍රතිකර්මයක් නොයෙදුවහොත් මාතර පළාත්වාසී ගොවි ජනතාව ගොවි තැන සඳහා දක්වන උනන්දුව හා ඒ වෙනුවෙන් වන මහන්සිය සම්පූර්ණයෙන්ම නිෂ්ප්‍රයෝජන වෙනවා.

මාතර දිසාපතිතුමා සංඛ්‍යා ලේඛන වගයක් ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. 1962 සිට 1967 දක්වා ඇති අවුරුදු පහ තුළදී කන්න එකොළහක් පාළු වී ගොස් ඇති ආකාරය ඒ සංඛ්‍යා ලේඛනවලින් පෙනී යනවා. ඒ

[හෙට්ටිගේ මයා.]

සංඛ්‍යා ලේඛන ඉදිරිපත් කර තිබෙන්නේ ඒ ඒ දිස්ත්‍රික්කයන් ගැන සඳහන් කරමිනුයි. පුත්තලම, කොළඹ, කළුතර, ගාල්ල, රත්නපුර යන මේ දිස්ත්‍රික්ක පහේ ඔය කියන ලද පස් අවුරුද්ද තුළ කුඹුරු අක්කර 16,000 ක් පාළු වී ගොස් තිබෙනවා. ඒ අතර ඔය අවුරුදු පහ තුළ මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ පමණක් කුඹුරු අක්කර 36,700 ගණනක් පාළු වී ගොස් තිබෙනවා. ඒ නිසා තෙත් කලාපයේ දිස්ත්‍රික්ක පහක කන්න එකොළහකදී අක්කර 16,000ක් පාළු වී ඇති අතර මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ පමණක් ඒ කන්න එකොළහේදී අක්කර 36,000ක් පාළු වුණා. මහවැලි ගඟ යෝජනා ක්‍රමය වැනි වෙන යම් යෝජනා ක්‍රම තිබුණත් අවුරුදු පතා ගොවීන් දහස් ගණනකගේ ශ්‍රමයත්, ධනයත්, උනන්දුවත් අපතේ යන මේ නිල්වලා ගඟ ජල ගැල්ම මොන ක්‍රමයකින් හෝ නැවැත්විය යුතුයි. වියලි කලාපයේ ගඟක් හරස් කර බැම්මක් බැන්ද විට ඒ ජලාශයට යට වෙන්නේ ජනගහනය අඩු, සතුන් ජීවත්වන වනාන්තරයි. එහෙත් තෙත කලාපයේ ගඟක් හරස් කර බැම්මක් බැන්දොත් ඒ ජලාශයට යට වෙන්නේ සංවර්ධනය වූ ජනගහනය අධික දියුණු ගම්මානයයි. එම නිසා තෙත කලාපයේ ගංගා හරස් කිරීමේදී බරපතල ප්‍රශ්නවලට මුහුණ පාන්නට සිද්ධ වෙනවා. නිල්වලා ගඟ හරස් කළොත් සමහරවිට දෙනියාය ආසනයෙන් දෙකෙන් පංගුවක් විතර යට වෙන්නට ඉඩ තිබෙනවා. හිනිදුම ආසනයෙන් කොටසක් යට වෙන්නට පුළුවනි. නිල්වලා ගඟේ ප්‍රධාන ශාඛාවක් වන කිරමාර මගේ ආසනය හරහා ගලා බසින නිසා මේ ගඟ හරස් කිරීම ඉතා කල්පනාකාරීව කළ යුතුයි.

අ. භා. 7.45

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමනි, මෙතරම් විශාල ජලස්කන්ධයක් ගලා බසින මගේ ආසනයේ සිට වියලී කලාපයක් වශයෙන් තිබෙන මා මිත්‍ර රාජ්‍ය කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු ලේකම්තුමාගේ බෙලිඅත්ත ආසනයට හරහට බලනව නම් හැ. 10 කට වඩා දුර නැහැ. අපි වතුර වැඩිවෙලා කර ගන්නට දෙයක් නැතිව සිටිනවා; ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව වතුර නැතිව දුක් විදිනවා. අපට හොඳ විශේෂඥයන් පිරිස

කුත් අවුරුදු ගණනාවක් පළපුරුද්දක් ඇති ඇමතිවරයකුත් සිටින නිසා මාතර පළාත්වාසී ගොවි ජනතාව වෙනුවෙන් අපට මේ ප්‍රශ්නය ලගදීම විසඳා දෙනවා ඇතැයි අපි විශ්වාස කරනවා. අපි කාටත් එපා වුණු කොමියුනිස්ට් පක්ෂයේ නායක අකුරුස්සේ ගරු මන්ත්‍රීතුමාත් (වෛද්‍ය වාර්ෂ එස්. ඒ. වික්‍රමසිංහ) අවුරුදු ගණනාවක් තිස්සේ නිතර නිතර මේ නිල්වලා ගඟ යෝජනා ක්‍රමය ගැන කපා කර තිබෙනවා.

තුඩාවේ මයා.
(ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී.)
(Mr. Tudawe)

කාටත් එපා වුණු කියන්නේ?

හෙට්ටිගේ මයා.
(ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී.)
(Mr. Hettige)

මේ අළුත් තත්ත්වය උඩ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය කාටත් එපා වුණු එකයි මම කිව්වේ.

තුඩාවේ මයා.
(ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී.)
(Mr. Tudawe)

කාටද?

හෙට්ටිගේ මයා.
(ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී. ශ්‍රී.)
(Mr. Hettige)

කාටත් කියා කිව්වේ, පොදුවෙයි. තමුත් නාන්සේ හැර. [බාධාකිරීමක්] අකුරුස්සේ ගරු මන්ත්‍රීතුමා බොහෝ කාලයක සිට මේ ගැන මහන්සි ගෙන තිබෙනවා. මේ යෝජනා ක්‍රමය ගැන අගෝස්තු මාසයේ වාර්තාවක් පිටවන බව ගරු ඇමතිතුමා මාතරදී අපට කිව්වා. මේ කටයුත්ත ක්‍රියාත්මක කරන්නට පුළුවන්ද, එයින් වන ප්‍රයෝජන මොනවාද ආදී කරුණු ඇතුළත් සවිස්තර වාර්තාවක් ලගදී අපට ලබා ගැනීමට හැකි වෙයි කියා මා බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ඊළඟට විදුලි බලය ගැනත් වචනයක් දෙකක් කියන්නට ඕනෑ. මගේ ආසනයේ හක්මන නගරය උඩින් විදුලි කම්බි ඇඳ තිබෙන නිසා දැන් අවුරුද්දක් දෙකක්

නිස්සේ එ ප්‍රදේශයේ මිනිසුන් බලාපොරොත්තුවෙන් සිටිනවා, ග්‍රාමීය විදුලි බල සැපයීමේ යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අපට විදුලි එළිය ලැබෙයි කියා. විදුලි බලයෙන් වැඩ කරන විශාල පේස කාර්ම මධ්‍යස්ථානයක් මගේ ආසනයේ තිබෙනවා. එ සඳහා විදුලි බලය ලබා ගන්නේ එන්ජින් යොදාලයි. එ වගේම එ කිට්ටුව එ අන්දමටම වැඩ කරන උළු කාර්මාන්තශාලා දෙක තුනකුත් තිබෙනවා. මගේ හිතමිත්‍ර කමුරුපිටියේ ගරු මන්ත්‍රීතුමාගේ (පර්සි වික්‍රමසිංහ මයා.) කෝට්ඨාශයේ යටියනත් විශාල උළු කාර්මාන්තශාලාවක් තිබෙනවා. මේ සෑම එකකම වැඩ කටයුතු කර ගන්නේ විදේශ විනිමය වැය කර ගන්නවා ගන්නා ලද එන්ජින් යොදාලයි. මේ ප්‍රදේශයේ හා. 4ක්, 5ක් දුරට අපට විදුලි බලය සපයා දෙනවා නම්, එයින් විශාල සේවයක් සිදු වෙනවා. එවිට දැනට පාවිච්චි කරන විදුලි බල නිපදවන යන්ත්‍ර වෙනත් ප්‍රදේශයකට විකුණාගෙන මේ යන්ත්‍ර ගැනීමට අප ලබා ගෙන තිබෙන ණය මුදල්වලින් කොටසකුත් ගෙවා දමන්න පුළුවන් වෙනවා.

එවිට අපටත් අපේ පේසකාර්ම මධ්‍යස්ථාන විදුලි බලයෙන් වැඩ කළ හැකි වන අතර එම යන්ත්‍ර ගෙන ගොස් සවි කර වැඩ විදේශ විනිමයක් වැය නොකර විදුලි බලය නැති වෙනත් ආයතනයක විදුලි බල පේසකාර්ම මධ්‍යස්ථාන ඇති කිරීමටත් පුළුවන් වෙනවා. කමුරුපිටියටත් යටියනටත් අතර ප්‍රදේශයට විදුලි බලය සැපයුව හොත් එ අන්දමට කටයුතු කරන්නට පුළුවන් වෙනවා. එය වැඩි වියදමක් යන එකකුත් නොවෙයි. ග්‍රාමීය විදුලි බලය සැපයීමේ ලැයිස්තුවට අමතරව මේ විදුලි බල සම්බන්ධතාවන් ඇති කළොත් විශාල කාර්මාන්තශාලා කීපයකටත් යටියන හා හක්මන විදුලි බල පේසකාර්ම මධ්‍යස්ථාන වලටත් විදුලි බලය ලබා ගන්නට පුළුවන් වෙනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, හක්මන නගරය වියළි කලාපයට හුරු ප්‍රදේශයක්. එ නිසා හක්මන නගරයට ජලය සපයා ගැනීමත් ටිකක් අමාරු කාර්යයක්. කන්දක් උඩ සිට ජලය ලබා ගැනීමට අපහසු නිසා ජල නළ යෝජනා ක්‍රමයක් ඇති කිරීමට වුවත් වතුර පොම්ප කිරීමටයි සිදු වන්නේ. එ ප්‍රදේශයට විදුලි බලය ලැබීමෙන් වතුර නිකුත්වීමට හා මිදුල්ලේ බක්මිගහ

පොම්ප කරගෙන ජල නළ පහසුකමක් ඇති කර ගැනීමට පුළුවන් වෙනවා. එ නිසා ඉක්මණින්ම හක්මන නගරයට විදුලි බලය සපයා දෙන්නය කියා ගරු ඇමතිතුමාගෙන් මා ඉල්ලා සිටිනවා.

මිලිගට ඉඩම් සම්බන්ධවත් වචනයක් කිය යුතුව තිබෙනවා. දුප්පත් අයට හේන් වල ගෙවල් සාදා ගැනීමට දෙනු ලැබූ මුදල පසුගිය අවුරුද්දේ සීමා කර තිබුණා. ගෙයක් සාදා ගැනීමට එක් අයෙකුට රු. 1,200 ක් දෙනවා. පසුගිය අවුරුද්දේ එසේ මුදල් දීම සීමා කර තිබෙනවා. එසේ සීමා කර තිබෙන්නේ ගෙවල් හදා ගැනීමට දෙන මුදල නොවෙයි දෙන ප්‍රමාණයයි. හේන්වල ගෙවල් හදා ගැනීම සඳහා එ දුප්පත් අයට දීමට වෙන් කරන මුදල ප්‍රමාණවත් නැති නිසා මේ අවුරුද්දේ එසේ දෙනු ලබන සංඛ්‍යාව ටිකක් වැඩි කරන්නය කියා මා ඉල්ලා සිටිනවා.

ගරු සභාපතිතුමනි, තවත් කරුණක් ගැන සඳහන් කරන්නට තිබෙනවා. අවුරුදු ගණනාවකින්—අවුරුදු 10 කින් 12 කින් පමණ—ඉඩම් කවිචේරි නොපැවැත්වූ ප්‍රදේශවල මේ රජය මගින් ඉඩම් කවිචේරි පවත්වා තිබෙනවා. එහෙත් ඉඩම් කවිචේරි පැවැත්වීමත් මිනිසුන්ට ඉඩම් කට්ටි බාර දීමත් අතර කාලසීමාව හුඟක් දුරයි. ඉඩම් කවිචේරි පවත්වා අවුරුදු තුන හතරක් ගත වී ඇතත් තවමත් ඉඩම් කට්ටි බාරදී නැහැ. සමහරවිට මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රමාදයක් වන්නට පුළුවන්. එසේ නැත්නම් වෙන යම් ප්‍රශ්නයක් වන්නට පුළුවන්. හේතුව කුමක් වුවත් මා ඇමතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ ඉඩම් කවිචේරි පැවැත්වීමත් මිනිසුන්ට ඉඩම් කට්ටි බෙදාදීමත් අතර කාලය පුළුවන් තරම් කෙටි කරන්නය කියලයි. එසේ නොකළොත් ඇතැම් අය බලහත්කාරයෙන් එ ඉඩම්වල පදිංචි වීම නිසා ඉඩම් කට්ටි ලැබෙන අයට ඒවායේ හුක්තිය ලබා ගන්නට අවස්ථාවක් නොලැබී යනවා.

මිලිගට මගේ ආසනයේ ඇති පොඩි වැව් දෙකක් ගැන සඳහන් කරන්නට ඕනෑ. එ ගැන Implementation Programme and Targets for 1967-68 නමැති පොතේත් සඳහන් වෙනවා. එ වැව් දෙක මුරුතමුරේ සිටින මුගුණ වැව හා මිදුල්ලේ බක්මිගහ

[හෙට්ටිගේ මයා.]

වැවයි. මේ කුඩා වැව් දෙකක්. සම්පූර්ණ යෙන්ම කුඹුරු ගොවිතැන් කිරීමට මේ වැව් දෙකින් ජලය ලබාගත නොහැකි වුවත්, වැව් ජලය බලාපොරොත්තුවෙන් විශාල යායක් පුරන් කොට ගැනීමට මේ වැව් දෙකින් ජලය ලබා ගන්නට පුළුවන්. සමහර වැව්වලින් කුඹුරු කිරීම සඳහා දිගටම ජලය ලබා ගැනීමට වුවමනා කරනවා. එහෙත් සමහර වැව්වලින් පුරන් කොට පුරන් තම්බා ගැනීමට පමණක් ජලය ඔතා කරනවා. ඒ නිසා මේ වැව් දෙක සකස් කර දෙන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා

(කෙළරාච්චි පී. ජී. ජී. සිල්වා)
(The Hon. C. P. de Silva)

මොනවද ඒ වැව් දෙක?

හෙට්ටිගේ මයා.

(ශ්‍රී ලං. බ්‍රහ්මභිකෂු)
(Mr. Hettige)

එකක් මුරුතමුරේ කියන ගමේ තිත්ත මුතුණ වැවයි. අනික මිආල්ල කියන ගමේ බක්මිගහ වැවයි.

මෙය වැඩි වියදමක් යන එකක් නොවෙයි. මා හිතන විධියට මූලික පර්යේෂණ පවත්වලයි තිබෙන්නේ. ඒ නිසා මේ අවුරුද්දේදී එය අවසාන කරන්නට පුළුවන් වේවි.

අවසාන වශයෙන් මැතිවරණ පොරොන් දුටුවක් ගැන මා ගරු ඇමතිතුමාගේ අවධානය යොමු කරන්නට බලාපොරොත්තු වෙනවා.

බදු ඉඩම්වලට සිත්තක්කර ඔප්පු දීම සම්බන්ධව ඊළඟට මා වචන සවලසයක් කලා කරන්නට ඔතා. මේ බදු ඉඩම්වල සිටින මිනිසුන් අවුරුදු 20 ක 25 ක පමණ කාලයක් තිස්සේ දැන් අක්කර බදු වශයෙන් විශාල මුදලක් ගෙවා තිබෙනවා. සමහර අය ඒ ඉඩම්වල වටිනාකමත් ගෙවා ඉවරයි. මෙම බදු ඉඩම් ඒ දුප්පත් කට්ටි කරුවන්ට සිත්තක්කර ඔප්පු මගින් පවරා දෙන බවට අපගේ මැතිවරණ පොරොන් දුටුවක් තිබෙනවා. එම නිසා, හැකි තරම් ඉක්මණින් එය ක්‍රියාත්මක කරන ලෙස මා ඉල්ලා සිටිනවා.

ගරු සී. පී. ද සිල්වා

(කෙළරාච්චි පී. ජී. ජී. සිල්වා)
(The Hon. C. P. de Silva)

දැන් ඒ සම්බන්ධව හුඟක් දුරට වැඩ කරගෙන ගොස් තිබෙනවා.

හෙට්ටිගේ මයා.

(ශ්‍රී ලං. බ්‍රහ්මභිකෂු)
(Mr. Hettige)

හොඳයි, බොහොම සන්තෝෂයි.

දැනට ඉතා සීඝ්‍රයෙන් ක්‍රියාත්මක කර ගෙන යන ඉඩම් ඇමතිතුමාගේ වැඩ පිළිවෙල මහජන සහයෝගයෙනුත් අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරී මහත්වරුන්ගේ සහායයෙනුත් හැකි පමණ ඉක්මණින් සාර්ථක කරගෙන, අවශ්‍ය තැන්වලට ජලයක් විදුලිය බලයත් සපයා මේ රටේ කර්මාන්ත දියුණුවක් ඇති කොට, රට සවයම් පෝෂිත කිරීමට රජය විසින් ගෙන යන වැඩ කටයුතු ඉක්මණින් සපුරාලීමට තමුන් නාන්සේගේ අමාත්‍යාංශයේ සහයෝගය ලැබීමෙන් අපට සෞභාග්‍යමත් කාලයක් උදාවේවායි ප්‍රාර්ථනය කරමින් මගේ වචන සවලස මෙයින් අවසාන කරනවා.

එස්. බී. හේරත් මයා.

(ශ්‍රී ලං. ගැබ්. පී. හේරත්)
(Mr. S. B. Herat)

ගරු නියෝජ්‍ය සභාපතිතුමනි, මා උදේ සිටම මෙහි සිටියේ මෙම ඇමති අංශයේ වැය ශීර්ෂය යටතේ වචන සවලසක් කලා කිරීමේ බලාපොරොත්තුවෙනුයි. රජයේ සේවකයකු වශයෙන් මා මෙම අමාත්‍යාංශය යටතේ අවුරුදු 24 ක පමණ කාලයක් සේවය කර තිබෙන නිසා විශේෂයෙන්ම මේ අවස්ථාවේදී මා වචන සවලසයක් කලා කළ යුතුව තිබෙනවා. මෙතෙක් විරුද්ධ පාර්ශ්වයේ ගරු මන්ත්‍රීවරුන් කීපදෙනෙකුම ඉඩම් ඇමතිතුමාට විරුද්ධව ඉතා වේගයෙන් කලා කලා. ඒ මන්ත්‍රීවරුන් එසේ කලා කිරීමේ හේතුව මා දන්නවා. ඒ අයගේ කොට්ඨාශවලට මේ ඇමති අංශයෙන් සේවයක් සිදු වී නැති නිසා නොවෙයි එසේ කලා කරන්නේ.

நுடாவே மஸா.

(திரு. துடாவ)

(Mr. Tudawe)

ஓர் நியேசங் ஸபாபநிநுமநி, ரீநி ப்ரஸ்தஸகி மநு கர்நநடு நிநெநலா. தே ஸபாவே ஓநுபூர்ணஸகி நுநு.

கார்க ஸபாவ ஓநுந் கைடு ஓநுபூர்ணஸகி நைநிநிஸெந், நெடுமீ ஸிநு ஓநிடு கிரீமடு நியேசெ கர்ந ஓடி.

பஹு ஓநுபூர்ணஸகி நுநுஸெந்—

குழு எண்ணப்பட்டு நிறைவெண் இல்லாததால் பிரிவு மணி அடிக்கப்பட வேண்டுமென ஆணையிடப்பட்டது.

பிறகு, நிறைவெண் இருந்ததனால்—

Committee counted, and a Quorum not being present, the Division Bells were ordered to be rung.

Later, a Quorum being present—

ஸி. ஸி. ஓநீரந் மஸா.

(திரு. எஸ். பி. ஹேரத்)

(Mr. S. B. Herat)

ஓநுபூர்ணஸகி நுநி வேஸகி வீரடீடு பாரீஸவஸ கிநந்நடு ஓநி. ஓபே ஓர் மந்நிவரந் மெம ஸபாவடு பூமீகெந்நே மெகி கடுபுநு ஓவஸந வநநூர் ஸிடுந்நடு ஸுடுநமீவகி.

நுடாவே மஸா.

(திரு. துடாவ)

(Mr. Tudawe)

நியேசங் ஸபாபநிநுமநி, நுலநந் ரீநி ப்ரஸ்தஸகி மநு கர்நநடு நிநெநலா. ஸபாவே ஓநுபூர்ணஸகி நுநு.

கார்க ஸபாவ ஓநுந் கைடு ஓநுபூர்ணஸகி நைநிநிஸெந் நெடுமீ ஸிநு ஓநிடு கிரீமடு நியேசெ கர்ந ஓடி.

குழு கணிக்கப்பட்டு நிறைவெண் இன்மையால், பிரிவு மணி அடிக்கப் பணிக்கப்பட்டது.

Committee counted, and a Quorum not being present, the Division Bells were order to be rung.

ஓநுபூர்ணஸகி நைநுநுஸெந் மந்நி மந்நிவரஸடு ப்ரஸ்தஸ வரீநா கர்நு பிநிஸ ஸபாபநி நும ஓலாஸநஸெந் ஓவந் வீஸ.

கார்க ஸபாவ ப்ரஸ்தஸ வநரீ கர்கி; நுலந ஓஸ வீடு 1968 ஐதீநூதீரீ மஸ 2 வந ஸடுடி.

நிறைவெண் இன்மையால் குழுவின் பரிசீலனை பற்றி சபைக்கு அறிவிக்கும் பொருட்டு அக்கிராசனர், அக்கிராசனத்திலிருந்து நீங்கினார்.

குழுவினது பரிசீலனை அறிவிக்கப்பட்டது; மீண்டும் கூடுவது, திங்கட்கிழமை 2, செப்டம்பர் 1968.

A Quorum not being present THE CHAIRMAN left the Chair to report Progress.

Committee report Progress; to sit again on Monday, 2nd September 1968

கல் நூநிடு

ஓத்திவைப்பு

ADJOURNMENT

ஓநுபூர்ணஸகி நைநுநுஸெந், நியேசங் கலாநாஸகநும வீகிந் 11 வந ஸபாவர நியேசெ ஸடுநே, ப்ரஸ்தஸ நை வீமஸ, மந்நி மந்நிவரஸ கல் நநிந ஓடி.

மந்நி மந்நிவரஸ ரீடு ஓநுநுலடு, ஓ. ஸா. 8.5 டு 1968 ஓஸேஸ்நு மஸ 20 வந ஓந ஸபா ஸமீமநிஸ ஓநுல, 1968 ஐதீநூதீரீ மஸ 2 வந ஸடுடி. பூ. ஸா. 10 வந நைக் கல் ஓஸேஸ.

நிறைவெண் சேராததனால் உபசபாநாயகர் அவர்கள் நிலையற் கட்டளை இல. 11 இன்படி வினாவின்றிச் சபையை ஒத்திவைத்தார்கள்.

இதன்படி, பி. ப. 8.5 க்கு 1968 ஆகஸ்ட் 20 ஆம் தேதிய தீர்மானத்துக் கிணங்க, 1968 செப்டெம்பர் 2, திங்கட்கிழமை மு. ப. 10 மணிவரை சபை ஒத்திவைக்கப்பட்டது.

A Quorum not being present, MR. DEPUTY SPEAKER adjourned the House, without Question put, under Standing Order No. 11.

Adjourned accordingly at 8.05 P.M. until 10 A.M. on Monday, 2nd September, 1968, pursuant to the Resolution of the House of 20th August, 1968.

